

== Velja po pošti: ==
Za celo leto naprej . K 28.—
za pol leta 13.—
za četrt 8.50
za en mesec 2.20
za hemólo celoletno . 29.—
za ostalo inozemstvo . 35.—

== V upravníštvo: ==
Za celo leto naprej . K 22.40
za pol leta 11.20
za četrt 5.60
za en mesec 1.90
S pošiljanjem na dom stane na
mesec 2 K. Posamezne št. 10 v.

SLOVENE C

== inserati: ==
Enostolpna petitvrsta (72 mm):
za enkrat po 15 v
za dvakrat 13
za trikrat 10
za več ko trikrat . . . 9

V reklamnih noticah stane
enostolpna garmondvrsta
30 vinarjev. Pri večkratnem
objavljenju primeren popust.

== Izhaja: ==
vsak dan, izvenredni nedelje in
praznike, ob 5. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upraviništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. —
Sprejema naročnino, inserate in reklamacije. —
Upraviškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 16 strani.
S priložo »Naša Gospodinja«.

Blamaža dunajskega liberalizma.

Na Dunaju se je te dni pred sodiščem končala tožba, katera je pokazala v pravi luči rafinirani način, kako se liberalni politični invalidi proti krščanskim strankam bore. Po Luegerjevi smrti so se vzbudili dunajski liberalni matadorji kakor kralj Matjaž v pravljici in so mislili, da je prišel čas, da dunajski liberalizem liki mlada nevesta iz groba vstane. Z vso silo so navali na krščansko socialno stranko, v prvi vrsti pa na najbolj agilne in delavne poslance, proglašali jih za »umazane sebičnejše, nesramne koristolovce in sleparje«, hoteli na ta način stranko v oči ljudstva umazati, jo ob kredit pripraviti in ji tako tla spodnesti. Tarča vseh teh liberalnih strelav je bil osobito poslanec Bielohlawek, mož, ki se je s svojo lastno pridnostjo iz navadnega magazinerja povzpел do deželnega in državnega poslanca in deželnega odbornika. Na njegovi osebi se je hotelo avstrijski javnosti pokazati vso korumpiranost krščansko-socialne stranke in njenega sistema in ji užgati pečat sramote in propalosti. Nek le-karnar Franc Zipperer je na shodu Bielohlaweku očital, da je svojo službo zlorabil in pri tem obogatel. Bielohlawek je zahteval zadoščenja pri sodišču, kjer je bil nastopil tudi toženec dokaz resnice. Kako je to zašumelo po gozdu liberalne žurnalistike; moža so obdelovali kar na debelo: da je »pravi tip krščanskega socialca, da ima dolg jezik in dolge prste, da mora stranka tega moža obglaviti, če se hoče sploh rešiti; da je vse pobasal, kar je dobil, da se je podil kakor lačen volk za svojim plenom in za krivičnimi profiti, da je nesramno zlorabljal svojo moč, si svoje žepo polnil, mandate izkoriščal, da je naložil, kar mogoče denarja, živel kavalijsko, šampaniziral cele noči, igral velikega gospoda in sleparksco polnil lastne žepce.«

Šest dni je trajala obravnava: ves liberalni dunajski aparat je bil po koncu; kakor veliki inkvizitorji so privlekli nebroj prič pred sodišče; šest dni zaporedoma so brskali po njegovem privatnem in javnem življenju, tirjali so račun za vsak vinar, ki ga je dobil

ali izdal, s kom je občeval, ko je jedel in pil, kam je zahajal, nastopali so natakarji in natakarike, ki so mu stregli, agentje, vinski trgovci, prav kakor na odru. Brez pardona celo njegovo življenje so odkrili, hoteli ga pred svetom kompromitirati.

In kaj se je dognalo? Nič! Dognala se je samo liberalna lopovščina; vsa obrekovanja, vse laži, sumničenja in podpihovanja so se odbila in so padla nazaj, odkoder so prišla. Niti najmanjša sled kake nepoštenosti ali korumpiranosti, niti najmanjši madež kakega osebnega koristolovstva se ni odkrilo niti na Bielohlaweku, niti na krščansko-socialni upravi. Ta slučaj je pokazal, kako brezstidno, kako strupeno je orožje, s katerim se bojuje liberalizem proti krščanskim strankam in njenim zastopnikom! Kaj resnica, kaj morala! Način, kako skuša liberalna žurnalistika krščanske stranke politično ob tla vreči, je tako rafiniran, in sredstva, s katerimi nastopa, so tako lažnjiva in umazana, da se mora res človek zgrazati nad to podivjanostjo, s katero ta boj bojujejo. Ne vemo, kako bi se godilo liberalnim prvakom in veljakom, ko bi jih postavili kako pred sodni stol, kakor je bil te dni Bielohlawek postavljen. Ne vemo, če bi prišli tako čisti in umiti iz tega boja, kakor je prišel zastopnik dunajskega krščanskega socializma.

To, kar se je očitalo in se očita nemškimi krščanskim socialcem, to se očita tudi od strani naših domačih liberalcev dan za dnevom zastopnikom Slovenske Ljudske Stranke. Vedno ista lajna! Dan za dnevom so na vrsti »klerikalna sleparstva, rimski sleparji, falotje, razbojniki in druge take lepo dehteče cvetke, ki rastejo na polju liberalnega časopisja. Afera Bielohlawek nas jasno uči, kako so vsa očitanja, natolcevanja in pretirana kritika javnih uprav, ki jih imajo krščanske stranke v svojih rokah večinoma lažnjiva, iz trte izvita, ne stvarna in samo s tem namenom napisana, v ljudstvu vzbujati nezaupanje in omajati zvestobo do krščanskih strank. Nasproti takemu početju je naša dolžnost zvesto in neomajno skupaj držati, kakor zid, ob katerem se odbijajo vse strupene pušice, ki jih spušča liberalna inteligenca iz svojega papirnatega tabora.

Drugič kaže ta boj, da so ti osebni napadi, ki jih prinaša liberalno časopisje, zadnje in skrajno orožje, ki ga ima liberalizem sploh na razpolago. Človek, ki se vtaplja, pograbi za vse, kar mu pride v roko. Taka je tudi z

liberalnimi napadi. Liberalna doba je bila povsod doba razdiranja; liberalizem je zmeraj razdiral in trgal — dokler ne bo sam sebe razdril!

Francoska mladeniška organizacija in papež.

Sedanji papež Pij X. si je postavil predvsem za nalogo vzbuditi versko življenje, varovati verska načela, da se v različnih stremljenjih moderne dobe ne pokvarijo in izpačijo in katoličane, ki jim socialno in politično delovanje stavlja vedno večje naloge, spomniti na to, da je vsemu uspešnemu delu na vseh poljih edino trajna podlaga verska zaveza in resnično nabožno življenje. Kakor apostol oznanja Sveti Oče venomer, da je treba Cerkev, nevesto Kristovo, ohraniti čisto, in zlasti v svoji prvi okrožnici in v okrožnici za vesoljni duhovščino je razločno poudaril, da je temelj prenovljenju modernega sveta vzgledno življenje vernikov, v prvi vrsti duhovščine. Tudi v najnovejši odločbi glede prvega svetega obhajila in razmerja župnikov do škofov vije stari pristni apostolski duh, kakor je živel v prvih stoletjih katolištva.

Ista načela so vodila papeža, ko je dne 25. t. l. v posebni okrožnici obsodil smer katoliške mladeniške organizacije — »Sillon« — na Francoskem.

Francosko mladeniško organizacijo ne smemo presoјati po naših razmerah. Mladeniška je ta organizacija pravzaprav le po tem, ker jo sami mladi ljudje vodijo: sicer pa starost glede pripadništva in somišljeništva prav nič ne odločuje. Organizacija po naših načelih pa tudi ni.

Ustanovitelj »Sillona« je navdušeni Marc Sangnier, ki je zdaj rentier v Parizu. Osebnost je katoličan, da je pač malo enakih. Kar ga v prvi vrsti odlikuje, je požrtvovalnost, vrnema za ideale katoliškega življenja in tolika ljubezen do dobre stvari, da se zdi, da mu je vsa prirojena. On sam je program, njegova osebnost je sama pridobila največ somišljenikov za njegove ideje. Učil se je v mladih letih na najboljših francoskih katoliških zavodih in bil nekaj časa tudi častnik. Prvi njegovi somišljeniki so bili njegovi sošolci, ki jih je z visokostjo svojih misli in plemenitostjo svojega značaja očaral.

Organizacije izpočetka ni zasnoval marveč ustanovil leta 1899 list »Sillon«, kar pomeni b r a z d o. Pozneje je začel izdajati list »L'evail démocratique« in

spisal še nekaj manjših del. Poslednji list je že osem mesecev po svoji ustanovitvi štel 40.000 naročnikov. Pozneje je Marc Sangnier začel s konferencami, umetniškimi promenade in učnimi krožki ali tečaji. Nato je začel posvečevati posebno vnetim možem, ki jih je imenoval »mlado gardo« in jih izučil za duhovite govornike, ki so mogli ob vsaki priliki nastopiti. V tem oziru je njegova »organizacija« bila — zelo oddaleč seveda — podobna takozvani zveličavni armadi. Prvo obliko organizacije je sillonistiško gibanje zadobilo šele s sillonistiškimi kongresi, ki tudi najbolj kažejo napredek Marc Sangnierjeve misli. Na prvem kongresu v Parizu 1902 je bilo 45 udeležencev, na II. v Toursu 1903 — 300, na III. v Lyonu 1904 — 800, na IV. v Parizu 1905 — 1100, na V. tudi v Parizu 1906 — 1503. Še več kot udeležencev pri razpravah je bilo poslušalcev na javnih shodih, ki so bili s kongresi redno združeni — leta 1902 — 400, 1903 — 1500, 1904 — 2500, 1905 — 4800, 1906 — 6500. Poglobilo se je to gibanje še bolj s tem, da so se k sillonistiškemu delu privabile matere in dekleta, izvečina žene in sestre sillonistov samih. Sillonisti so spisali tudi nebroj brošur, letakov in tudi večjih knjig. Torej ne organizacija v našem zmislu, ampak gibanje v najširšem pomenu besede.

Organizacija je silno napredovala. Marc Sangnier je leta 1908 imenoval svojo organizacijo ponosno »Le plus grand Sillon« — »Silno veliki sillona«. Kaj pa cilj, smer in ideje sillona?

Tukaj pa je težava — sillona nima namreč programa in ga tudi imeti neče. Program, pravijo, je zakon — zakon pa utesnjuje delovanje posameznikov, zakon določuje najmanjšo mero tega, kar ima vsak storiti, zakon pomenja padec iz prvotne višine. Edini zakon za silloniste bodi, da vsak kolikor več more stori za ideje sillona. Sillonist Cousin je zapisal: »Kdor pripada sillonu, se mu mora ves udati, samega sebe pozabiti in imeti pred očmi edinole stvar, kateri hoče služiti.« Vsak tu namah uvidi, da je 1) tolika mera navdušenja trajno nemogoča, 2) je to načelo nevarno, ker manjka trdno določenih načel, da posamezniki v svojem navdušenju ne zaidejo na napačno pota, čeprav v dobri veri.

Kljub temu pa je Cerkev to gibanje zasledovala z velikimi simpatijami, ker se izpočetka še niso pokazale slabe plati. Leo XIII. in tudi Pij X. sta Marc Sangnieru prirčno čestitala, na

LISTEK.

Nova nemška sodba o slovenskem slovstvu.

V založbi bibliografičnega instituta v Lipskem je izšla letos svetovna slovenska zgodovina. (Weltgeschichte der Literatur. Von Otto Hauser. Leipzig und Wien. Bibliographisches Institut. 1910., I. und II. Band., 4° [XII+509], [VIII+498]). V drugem zvezku obravnava Hauser na straneh 361—365 tudi slovensko slovstvo. Ker je pričujoča knjiga prva slovenska zgodovina svetovne literature, ki govori o nas Slovencih malo več, bi ne škodilo, da si ogledamo Hauserjevo sodbo o našem slovstvu natančneje.

Prejšnji literarni historiki se nas spominjajo samo s par vrstami (Scherr, Karpelles, Leixner); kvečjemu če Prešernu privoščijo cel stavek! Hauser pa je dal celo utisniti v svojo knjigo celo stran umetniških portretov (za stranjo 360.). In sicer Primoža Trubarja, Franceta Prešerna, Antona Aškerc in Josipa Stritarja. Z nemalo ravednostjo sem prebral pisateljevo mnenje o naši slovenski književnosti. Pozna se njego-

vim izvajanjem na prvi pogled, da čelga našega slovstva ne pozna osebno, ampak po izročilih in sporočilih drugih. Morda pozna sam semtertja par verzov iz moderne, o čemur govori njegov prevod Aškercove »Muži Spartaniki«, a celotnega slovstva niti v najvažnejših obrisih ne pozna. Ker v predgovoru omenja, da mu je Aškerc dal razne podatke in informacije (Bd. I., VII.), a ker nikjer ne pravi, da bi sam (Hauser) ne spisal pričujoče literature, moram opravičeno sklepati, da hoče Hauser veljati tudi za polje slovenske literature kot samosvoj ocenjevalec.

Otto Hauser je znan prevajalec in kritik; vé se o njem, da pozna več jezikov in da je hrvaščini precej kos. Da pa vé tudi o Slovencih osebno sam kaj več, kot vsak boljši avstrijski inteligent sploh, bi dvomil.

Trubar je za Hauserja Nemec: Wie Ungnad, war auch . . . Truber . . . ein Deutscher (II., 361). — Dalmatin je postal »Juraj« (362). — Sicer je pa protestantska in katoliška doba še precej dobro obdelana, seveda v kratkem, kot se more o nas Slovencih v okviru svetovnega slovstva sploh samo na kratko govoriti.

Prehod od Hrena do Vodnika bi pa gotovo zaslužil malo več pazljivosti in bi se nikakor ne smel izvršiti skokoma.

Samo v parentezi je omenjen Marko Pohlín. Takoj po Valvazorju začne Hauser z Vodnikom!

O Prešernu piše Hauser 11 vrst, o Aškercu pa 22! Iz tega bi moralo slediti, da je Prešeren ravno za polovico slabši pesnik kot Aškerc!!

Rad bi speljal braveca do sodbe, da je Prešeren pesnil pod izključnim vplivom nemške romantike: »Seine Liebeslieder . . . die nicht nur ganz im Anschluß an die gleichzeitige deutsche Machromantik, sondern zum Teil auch in deutscher Sprache geschrieben sind . . .« (II., 363). »Savica« je Hauserju »die kleine Save«; Prevod Prešernovih poezij v nemščini je pa izdal Vidič.

O Koseskem nima besede graje, njegovih besedotvornih spak sploh ne omenja, pač pa ga hvali kot heksametrika. Koseski je zanj »ein vaterländischer Dichter«; čudno, zakaj Hauser ne omenja njegovih prevodov, tu bi imel sijajno priliko pokazati »vpliv Nemcev« na slovensko slovstvo.

Simon Jenko je pesnik »pokrajinske lepote Gorenjske«. O Jenkovih erotičnih pesnih in liriki pa sploh nima ne besede! Ker je Hauserju Henrik Heine samo »ein unseliger Poseur« (II., 225), le predobro razumem, da gre njegov nacionalni šovinizem tako daleč, da

raje vpliv Heineja zamolči, kot bi pa moral tudi pri sovražnem slovenskem narodu konstatirati vpliv Nemcem neljubega pesnika, ki je spisal delo, kakor: »Nemčija, zimsko pravljica«.

Jurčič in Kersnik sta samo imenoma našeta!!

O Stritarju govori obširneje! Njegovi »Dunajski soneti« in »Dunajske elegije« so za Hauserja »Sonette von der Donau« in »Elegien von der Donau«. O Stritarjevih dramatskih slikah pravi: »sind den kleinen Verhältnissen der slovenischen Bühne angepaßt« (II., 363). Stritarjev pomen kot dramatik je tako neznan, da se mora v tem okviru sploh prezreti!!

Za Gregorčiča je rezerviral celi dve vrsti.

Aškercov »Primož Trubar« je »großzügiges Jambenepos« (II., 364). — Sploh govori o Aškercu, svojem informatorju, jako pohvalno in tako obširno, kot bi proporcionalno smel govoriti, če bi hotel biti pravičen, če bi celemu slovenskemu slovstvu posvetil 30 strani, ne pa, ko mu je odmeril štiri strani.

Mesto da bi Kopitarja in Miklošiča ocenil kot velikana slavistika v prvi vrsti, pove o njih rajše, da sta pisala predvsem »latinsko in nemško« (II., 364).

njegovi strani je bila tudi večina francoskih škofov in časopisja.

Zakaj tudi ne! Saj so bile temeljne ideje sillonizma dobre in prave. Njegov namen je bil Francijo zopet pokatoličiti in socialna ter politična vprašanja reševati na temelju krščanstva. Druga ideja pa je bila demokracija: svoboda, enakost in bratstvo!

A kmalu se je vse to izprevrilo. Sillon ni imel ne trdne znanstvene podlage ne trdne zveze z najvišjim cerkvenim učenstvom. Na konferencah je veljala več duhovita beseda kakor solidna znanstvena izobrazba, tega značaja pa so bile tudi brošure. Kar se pa tiče zveze z učno oblastjo cerkve, se je je sillon — v dobrem namenu — izogibal. Bal se je, da bi svojega vzgojnega ljudskega socialnega in političnega izobraževalnega dela s »poklerikaljenjem« preveč ne kompromitiral. To pa seveda ni bilo prav, kajti sillon ni bil izključno politično ali socialno, temveč pravno, vzgojno, izobraževalno gibanje za katoličane, torej gotovo odvisno od cerkvenega učenstva, ki ima paziti na to, da se verska načela pri tem ne izkvarijo.

Prav to »laištvo« je sillonu škodovalo. Sillon je začel najprej pretiravati in pačiti idejo demokracizma. Demokracija je le ena izmed upravičenih oblik družabnega organizma (glej A. Ušeničnikovo »Sociologijo«), ni pa edina in edinoveljavna oblika, čeprav je za naše čase gotovo najprimernejša. Sillonisti so od katoličanov zahtevali brezpogojno vero v republiko, kar seveda ne gre. Prav tako so imeli zmotne pojme o enakosti v družbi, kakor da bi vsaka socialna enakost bila že zoper socialno, oziroma krščansko pravičnost. Tudi o izvoru oblasti so sillonisti govorili in pisali zmotno, kakor da je v ljudstvu vir oblasti, dočim je po katoliškem nauku vir oblasti Bog, le nosilca oblasti lahko imenuje ljudstvo, pa tudi izvolitev nosilca oblasti v družbi ni prava delegacija. (Glej A. Ušeničnik: »Sociologija«.)

Se hujske zmote pa so sillonisti zagrešili, kar se tiče načelnega stališča proti drugovercem. Dočim se v gotovih razmerah ne more obsoditi misel, da morejo katoličani z drugoverci in tudi z brezverci v gotovem oziru delovati skupno na političnem in socialnem polju, se pa mora brezpogojno obsoditi sillonistiško načelo, da so verska načela drugovercev naravnost dejansko upravičena. Marc Sangnier je na kongresu v Rouenu 1907 dejal: »Ali more biti članom sillonu dovoljeno, da odrekajo drugim pravico črpati svojo pravno moč tam, kjer morejo? Sillonisti pozivljajo vse, ki hočejo sedanjo družbo v smislu demokratov preosnovati, da se medseboj zavoljo različnih modroslovnih in verskih naziranj ne odbijajo, marveč se prizadevajo, da doprinejajo dokaz za izbornost svojih načel na polju praktične dejavnosti.« Zadnji odstavek je gotovo hudo zmoten in odločno protikatolišk, čeprav nekoliko prikrit po besedi »izbornost«. Končno so sillonisti postavili še načelo, da »ne delajo za Cerkev, marveč le za človeštvo«.

Zato je cerkvena oblast bila primorana vmes poseči. Najprej so se oglasili škofje, le škofa Mignot v Albiji in nad-

škof Fazez v Rouenu sta sillonistiško gibanje najdele branila, konečno pa sta tudi ta dva uvidela, da je potrebna avtoritativna beseda, da se lepo gibanje ne zaduši v nastalih zmotah.

In Pij X. je, zvest svojemu geslu in nalogi, namenjeni mu po božji previdnosti, to besedo izpregovoril. Naslovil je na silloniste očetovske besede, polne milobe; ni obsodil gibanja samega, marveč le zmotna načela in nevarne pojave ter konečno izrekel željo, da se to gibanje ohrani, le da se prepoji s pravim katoliškim duhom. In sillonisti so se takoj uklonili, prvi med njimi idealni Marc Sangnier, ki si je s tem še bolj osvojil srca katoličanov.

Tudi za nas je to poučno. Nehote moramo sillonistiško gibanje primerjati z našim orlovskim. Tudi pri nas so se zbrali navdušeni mladeniči, a takoj tesno zvezani v organizaciji in ves čas na jasnem programu. Temeljni zakonik orlovske organizacije — »Zlata knjiga« in »Mlad. organizacija« — je sestavljen v pristnem katoliškem duhu, kakor izpričuje cerkveno potrdilo. Naše orlovsko gibanje je — recimo odkrito in naravnost — gibanje v rimsko-katoliškem duhu, po namenih Cerkev, v soglasju z duhovščino in bo tudi vsikdar, ne oziraje se ne na desno, ne na levo, tudi ne na slučajne zahteve oportunizma, to pot hodilo!

V Jeruzalemu 12. septembra.

Pičila so naša poročila, — a opravila in potov premnogo; pa tudi brez kake bolehnosti pri teh potih, trudu, spreminjenih hrani in zraku nismo. No, pri vsem tem vedno dobre volje. Kake večje nezgode, hvala Bogu, doslej ni bilo.

Kakor smo že v brzojavki sporočili, je bil višek našega veselja v nedeljo ob novi maši na Sijonu, ki jo je pel doslej premladi dijakon gosp. Šmit iz Ribnega na Bledu. V soboto zjutraj ga je g. knezoškof posvetil v kapeli avstrijskega hospica. Ob 7. uri zjutraj smo se zbrale vse skupine, — ki bivamo v treh raznih hospicijih: avstrijskem, frančiškanskem in francoskem — zbrali torej pri francoskem hospicu in odšli v slovesni procesiji vsaka skupina za svojim križem, na čelu vseh naša slovenska zastava, pevajoči litanije, na sveti Sijon. Bajronski benediktini, čuvarji tega svetišča, so se zelo potrudili, da bi slavnost kar moč lepo napravili. Slovesnost je bila s tem povečana, ker je tudi gospod knezoškof obhajal ta dan ravno obletnico (13.) svojega škofovskega posvečenja, rektor avstrijskega hospica, prelat dr. Martin Ehrlich, pa obletnico svoje nove maše. Knezoškof je asistiral na tronu, kar daje celi liturgiji poseben sijajni značaj. Slavnostno pridigo je imel g. J. Kalan. Mnogi so se solzili ginjenja. Saj pa ni čudno — ob taki priliki in na takem kraju. Slovenska nova maša v Jeruzalemu, na Sijonu, na kraju, kjer je Zveličar opravil sam prvo sveto mašo in posvetil prve mašnike! To je nekaj čudovito lepega! V takih izrednih okoliščinah ni še noben slovenski duhovnik pel svoje nove maše. Naši pevci so izvrstno prepevali. Naše petje vzbujalo tudi po Jeruzalemu splošno pozornost. Pravijo, da tako lepo niso popevali še nobeni romarji. Kako slo-

vesno je donela po krasnem sijonskem svetišču naša stara in domača, pa še vedno lepa in slovesna »Novomašnik, bod' pozdravljen!« — Popoldne so bile ravnotam pete litanije.

V ponedeljek se je odpeljalo 170 romarjev k Jordanu — na 44 vozovih. Vožnja hitra, rekel bi divja, ne brez nevarnosti. Tja je trajala štiri, nazaj šest ur. Jordan in Mrtvo morje ležita blizu 1200 metrov nižje od Jeruzalema. Vsled tega vročina doli mnogo večja; a mi smo imeli še dosti sreče — 35 stopinj Celzija (opoldne), dočim so je imeli Čehi pred 14 dni celih 54. V Mrtvem morju smo se večinoma vsi kopali. V Jordanu se ni varno. Nekemu našemu romarju je že trda šla, da je srečno izkopal iz vode. V kolibi pri morju smo našli ogrskega Slovenca in nekega Bulgara kot stražnika. Nazaj smo odrinili drugo jutro že ob pol treh, dasi je bilo še bolj hladno. V Jeruzalem smo prišli okoli desete ure dopoldne. Popoldne tega dneva je prosto za odpočitek, ker izlet je naporen. — Prihodnje dneve si zopet ogledujemo Jeruzalem in okolice, Betlehem in Ain Karm (Sv. Janez v gorovju), in sicer v peterih skupinah. Vsaka skupina ima za vsak dan svoj program in svojega vodnika, ki razlaga znamenitosti vsakega kraja. — Naši romarji se vedejo lepo, spodbudno, molijo, pojejo, ogledujejo in občudujejo — polni veselja in hvalnosti od Boga, da jim je naklonil srečo, gledati najsvetejše kraje na zemlji.

Toliko za danes. Ker so poštno zveze slabe, ne vem, kdaj pride to pismo do Vas. Nemara, da ne pride prej kakor mi sami. Ako pa pride pred nami, povejte našim prijateljem in znancem, ki so morda za nas v skrbi, da nam je dobro in da se na svetih mestih spominjamo tudi njih in cele domovine!

Turška-rumunska zveza.

Iz zanesljivih virov v Bukareštu se poroča z ozirom na vesti o tajni zvezi med Turško in Rumunsko sledeče: Trditve pariškega »Matina«, da se je pod pokroviteljstvom Avstrije in Nemčije osnovala tajna zveza med Turško in Rumunsko, je izmišljotina. Bilo bi lepo za malo Rumunsko, ako bi nenadoma stopila v središče evropske politike, toda to, kar se Rumunski pripisuje glede tajne zveze, bi bilo vseeno zanjo preveč pustolovno in nevarno. Rumunska nima želje, doživeti novo vojno kot leta 1877./78., v kateri je izgubila vsled svoje postrtovalnosti cvetočo provinco. Turška pa vé, da stoji brez prijateljstva Rumunske napram bolgarskim izzivanjem brez varstva. Vsled tega obstoje prijateljski odnosi med Carigradom in Rumunijo, v kolikor so dobro utemeljeni v medsebojnih koristih. Bolgarija računa predvsem, da ji bo pomagala Rusija in ji mora pomagati. Kakor bi vstopile turške čete na Bolgarsko, bi se v Sofiji takoj poklicalo na pomoč Rusijo. Ako pa ostane Rumunska nevtralna in varuje to svojo nevtralnost z orožjem, bi Rusija tudi ne poslala nobenih pomožnih čet Bolgarom. Na morju bi Rusija z ozirom na svojo mornarico in na turško brodovje, ki se hitro izpopolnjuje, tudi ne mogla dosti opraviti. Zveza Rumunske z Tur-

ško temelji samo na nevtralnosti Rumunske v slučaju turško-bolgarske vojne. To je pa ravno nasprotno, kar »Matin« zatrjuje. Ako bi se Rumunska obvezala v slučaju konflikta napasti Bolgare za hrblom, potem bi se ravno to zgodilo, kar hočeti preprečiti obe stranki. Rusija bi imela vzrok pomagati Bolgarom in vdreti v Rumunijo. Ako pa ostane Rumunska korektno nevtralna, bi se smatralo prestop ruskih čet čez rumunsko mejo kot prelomitev mednarodnega prava in Rumunska bi imela popolno pravico, pozvati v varstvo ostale vlasti. Ako se torej trdi, da je zlasti dunajski kabinet podpiral udejstvovanje zveze med Turško in Rumunsko, potem je jasno, da se mora odobravati na Dunaju obveznost Rumunske glede na njeno nevtralnost. Ta obveznost Rumunske brani Bolgare pred nepremišljenimi koraki ter je porok miru na Balkanu. Kdor se zgraža nad tem, ni prijatelj miru.

Oboroževanje Italije.

Pred kratkim se je razširila po italijanskem časopisju bržkone z namenom vest, da je prisiljen italijanski kabinet vsled nepovoljnega državnega proračuna počakati nekoliko časa z nameravano reorganizacijo italijanske vojske. Ves hrup v bojevitim italijanskem časopisju zaradi tega je bil izborni uprizorjen, vendar pa ne vzbujajo vere v resničnost omenjene vesti. To pa zato, ker je izredne izdatke v vojnem proračunu parlament že davno odobril ter bi se zmanjšanje izdatkov brez vednosti vojnega ministrstva ne moglo izvršiti, ne da bi vojni minister ne izvajal iz tega posledic. O tem ne more biti govora, ker je že v preteklem letu vojni minister Spingardi znal udejevatvovati del svojih zahtev s tem, da je zelo pospešil obmejna vojaška obrambna dela. Alpskim lovcom kakor tudi gorskemu topničarstvu je dodalo po en polk, konjenici pa pet novih polkov. Letos s 1. oktobrom stopijo v veljavo vsa nanovo organizovana vojaška poveljstva, kot n. pr. zborna, divizijska, brigadna pri topničarjih, ženjskih četah in konjeništvu, kakor tudi pri vseh onih oddelkih, za katere se je izmetel denar. Bersaglieri — kolesarji se bodo pomnožili za 12 bataljonov. Za topničarstvo je pripravljenih 7 novih baterij. Z ozirom na novo reformo bodo razdeljene te čete v 36 polkov in 24 glavnih baterij. Jahajoča artiljerija se bo pomnožila za dve bateriji. Medtem bo došla od Kruppa tudi potrebna municija, ki se bo razdelila med baterije. Trdnjavska in obrežna artiljerija se je 1. novembra lanskega leta pomnožila za 8 stotnij, ki so razdeljene med 10, namesto med 6 polkov. V kratkem času se bo pomnožila še za 7 stotnij. Ženjski zbor bo dobil z letošnjim 1. oktobrom bataljon avtomobilistov, ki bodo tvorili z sedanjo železniško brigado novi 6. polk. Okrepilo se bo brzojavne in telefonske oddelke, pijo-nirje pa opremilo z boljšim orodjem. Kakor hitro bodo izvršena premeščanja čet, se bo začelo z reorganizacijo rezervistov. Vsem pešpolkom se bodo dodelili alpski lovci. Za novo ustanovljene polke bo treba 1000 novih častni-

O Cankar-ju, Kette-ju, Finžgar-ju in Medved-u nima črke. Janežičev »Glasnik«, Bleiweisove »Novice« omenja, »Ljubljanskega Zvonca« in »Dom in Sveta« ne pozna. Od cele novejšje literature omeni samo Otona Zupančiča.

Skratka: Hauserjeva sodba o slovenski literaturi je tako površna in tako nestrokovnjaška, da smelo trdim, da je boljše, da se o nas ne piše nič, kot pa take stvari. Mi prenesemo vsako resnično grajo, samo da je objektivna. Hauserju se pa pozna, da je nemški šovinist in da o slovenskem slovstvu, o katerem si je nadel sodbo, nima ne pregleda, ne potrebnega znanja. Kjer le more, tam pokaže na nemški vpliv, češ, vse, kar imate, imate od nas — Nemcev!

Hauser piše kot recenzent vzhodnoevropskih slovstev v »Literarisches Echo« (1910: 1619): »Im allgemeinen findet man gerade in diesem Bande ziemlich häufig eine unangenehm berührende Verschweigung des Anteils der Deutschen an den slavischen Literaturen, die ihnen nicht nur ihre Vorbilder, sondern auch eine große Reihe führender Persönlichkeiten verdanken.«

No, ta, v ravno citirani oceni grajani nedostatek je Hauser popravil in ipssissima persona, in sicer tako temeljito, da je pokazal celemu svetu, da je zanj Kersnik in Jurčič istoveten z Antonom Jakljem in Rudolf Ledinski-jem, katere štiri samo imenoma imenuje, in

da Cankar in Medved nista vredna niti besede, medtem ko je dobil Trubar 24 vrst!!

Če Hauser zahteva, da smo glede nemških vplivov na slovanske literature objektivni, naj bo Hauser sam tudi objektivni, kadar sodi o Slovencih. Mi radi priznavamo veliki nemški vpliv na nas in našo literaturo. Marsikaj smo se od Nemcev naučili, saj smo bili stoletja in stoletja pod nemškim vplivom. Narodno živimo in se zavedamo pa jedva šele par desetletij. In kar so stoletja zakrivila, ne morejo desetletja docela popraviti. Da bi bil pa nemški vpliv na naše slovstvo tako velik, da nam končno ne preostane nič drugega kot Hauserjeva kritika, pa res ne verujem. Jurčič je gotovo močno samoroden, kar se tiče slovenske domače grude, v svojih spisih, zakaj pa tu Hauser, ki zahteva od nas pravičnosti, sam ni pravičen in nam ne pove, da je Jurčič iz naroda izšel in pisal iz naroda za narod!

Ne omenjal bi Hauserja sploh ne, če bi ne bila nevarnost velika, da bi se naš molk tolmačil za priznano krivdo! Ker je knjiga izšla v znanem in ne predragem založništvu, je prav lahko mogoče, da si jo ta ali oni kupi tudi pri nas! Po vsem povedanem pa sodim, da je škoda denarja za to delo, ki kaže, da se dobo še vedno ljudje, ki so v svoji subjektivnosti skrajno krivični in kot sodniki o umetnosti — šovinisti — obenem pa kriče po objektivnosti!! — Vse v eni sapi! Ta knjiga pa svedoči tudi o dejstvu, da žal

še vedno žive pisatelji, ki pišejo o stvarih, ki jih prav gotovo sami ne poznajo! Hauser slovenske literature, — vsaj v veliki večini, — ne pozna. Da pa sodi o njej kljub temu, je sicer njegova pravica; naša pravica pa je, da imamo o njegovi sodbi — tudi lastno sodbo! In naše mnenje o njem ni dosti boljše, kakor njegovo o nas!! Samo s tem razločkom, da mi opravičeno mislimo o Hauserju negativno, on pa o nas, ko nas niti ne pozna ne dobro, neopravičeno! Za tuje informacije pa noben pošten literaren odgovornar ne dá svojega imena, če se ne strinja s mnenjem informatorja! Zato sklepam: Sodite o stvarih, ki jih res poznate, če jih pa ne poznate, pa molčite; molčati ni nečastno, soditi o stvarih, ki so nam pa nepoznane ali pa lagati še, pa ni častno! Niti ni pošteno! — Po tujih informacijah bi pisal vsakdo lahko, recimo, tudi o notranjščini Afrike, a cene bi tako delo ne imelo nobene, kvečjemu tako, kot jo imajo Jules Verne-jevi romani o mesecu za astronome! Fantazija! In nič drugega!

G. Aškerc naj se pa prav lepo zahvali Hauserju, ker pravi Hauser, da ima od njega nekaj informacij, če velja tudi on kot soodgovoren, dasi je morda nedolžen! Vsak Slovenec na njegovem mestu bi si odločno prepovedal, da bi se mu Hauser zahvaljeval v predgovoru za informacije in pomoč, če bi ga isti pred celim svetom desavouiral na tak šovinističen in neobjektiven način, kot je Hauser Aškerc!

O. O.

»No, Zancek, kuku se kej pučuteš pud Lašanuva kumanda? A se t kej kouče pu gspude Hrihari?« sm prašu te dni Zanca, ke je stavu prou šrok pred rotužam in gledu gspuda Ribnkarja, ke se je glih nad brajnuкам jeziu, de tku umazan krumpir na plac nosja, de uja še kolara u Iblana zanesle. »Krumpir morte duma u luge vn skuhat, in pol iz karbolam namazat, de tiste bacile pukrepaja, pol ga šele žiher na plac prnesete, drgač um prhodn vas in krumpir u Iblanca zmetu!« tku se je gspud Ribnkar jeziu in Zancek mu je prkimavu: »Vornga more bt pousod, gspud respektar; nej jh le uzmerjaja, sej družga na zaslužja!«

»Pejd na z luc!« ubrnu se je Zancek

kov. — O tem seveda italijanski listi, predvsem »Corriere della Serra« nočejo ničesar več slišati. Slepiti hočejo pač javnost.

Istrijske novice.

i Občinska seja se je vršila dne 16. t. m. zvečer ob šesti uri. Na dnevnem redu so bile nekatere zanimive točke, ki so se pa mirno brez daljše debate rešile. Tako je bilo n. pr. določitev maksimalne tarife za prodajo govedine. Toliko se sedaj govori in piše o visoki ceni in prav radovedni smo bili, kako se bodo oni obnašali v tem vprašanju, ki vedno vpijejo: klerikalci so krivi, da je meso tako drago. A tudi v seji se niso mogli zediniti in odklonila se je določitev maksimalne tarife za meso. — Zgradba nove mestne klavnice je bila zopet na vrsti. Večina je bila mnenja, da se stara lahko razširi in toliko predela, da bode zadostovala, ako pa deželna vlada drugače sodi, naj pa pošlje na svoje stroške komisijo, da nasvetuje drugače. — V našem okraju imamo sedaj dve konjušnici. Deželna vlada meni, da je ena zadosti, radi tega naj se v Idriji opusti in v središču v Logatcu ohrani, vsaka občina naj pa po svoje skrbi, kako bo mrhovino zakopala. Občina tudi dá prispevek okoli 3000 kron za novo merjenje katastralne občine Idrije. — Pridejo na vrsto slučajnosti. Straus predlaga resolucijo glede draginje na živilih osobito mesa. Pošlje naj se soc. demokratskim poslancem na Dunaj in tudi vroči »Slovenski Uniji«, da pri novem zasedanju v državnem zboru kaj ukrenejo. Sprejeto. — Tavzes vpraša župana, zakaj ni več na starem šolskem trgu cirkušov, gugalnic in panoram. Župan odgovori, da so se stranke pritožile radi šundra in nemira, ki ga povzročajo take potovalne družbe sredi mesta. Prečita dopis naše direktije, ki strogo prepoveduje županstvu na eraričnem svetu dajati za naprej dovoljenja za take produkcije. Tavzes s tem ni zadovoljen, opozori župana, naj se potegne za mestne pravice in občinski odbor ne bo več sprejemal tako surovih dosipov. — Mi smo mnenja, da prvič take prireditve niso v nobenem mestu ravno na glavnih trgih, temveč kje zunaj mesta, saj razbijanja na boben in činele ni konca ne kraja ponoči. Na šolskem trgu je vodnjak, ki ima najboljšo vodo v našem mestu, a kakšno je okoli tako obiskanega vodnjaka, ko tik njega stoje vozovi in šotori potujejo družbe, ni za pisati, gnusi se pa v takih prilikah domačinom hoditi po vodo. Drugič pa občina glede svojih parcel nima kaj sreče. Spominjamo se, kako bahaško so pisali glede javnega stranišča, katerega so na glavni ulici v grad začeli graditi. Rudnik je rekel: to je moj svet, idi stran, in nič ni pomagalo. Razbiti so mogli stene iz betona in se sramotno umakniti. — Dragotin Lapajne predlaga, naj se prosi za vojaško garnizijo. Njemu je zadnjič višji častnik rekel, da bi Idrija veliko prej dosegla železnico, ako bi kak bataljon vojakov bil za stalno tu nastavljen. Predlog je bil s 13 glasovi odbit, ker socialnim demokratom sta že dva mestna policaja in žandarji preveč, kaj še, ako pride nekaj sto vojakov. Drugi pa zopet vprašajo, kam bomo dejali vojake, saj še sedaj došli profe-

sorji na realki s težavo dobe kako stanovanje. Sledila je za tem tajna seja, o kateri se pa pisati ne sme.

i Dr. Tuma iz Gorice je osrečil naše mesto s svojo navzočnostjo. V soboto zvečer je predaval mlademu narščaku soc. demokratov. Mi bi se s tem ne pečali, ko bi gosp. odvetnik ne govoril toliko neresnic. Tako n. pr. je pogreval stare frize, da duhovska gosposka ni nič učila in storila za ljudstvo v srednjem veku, šele v sedanji dobi vabi ljudi tja, kjer je veliko kadila in zvonjenja. Gosp. doktor, nikarte no s takim blagom krošnjariji po Idriji. To sta že tolikrat na shodih tu pred nami ponavljala kovač Rinaldo in petošolec Kristan, a so se jih socialni demokrati naveličali. Kvečjemu še, kadar je denarska, pride zadnji sem, da posname malo smetane. Tu vedo že tudi mali, da v srednjem veku in do novejšega časa je le duhovska gosposka skrbela za omiko ljudstva. Vse normalne, ljudske, srednje šole, kakor tudi univerze je ustanavljala le duhovščina. Do najnovejšega časa se za šole ni brigala ne država, ne dežela, še manj socialni demokrati in svobodomiselci. Ravno idrijski okraj kaže, kdo se je usmilil ljudstva in ga učil. Le poglejte Vojsko, Ledine, Goro, Zavrov Vrh! Kdo pa je tam širil omiko med ljudstvo drugi kakor duhoven. Odstopil je v župnišču sobo in se sam brezplačno trudil, da je naučil ljudi brati, pisati, računati itd. Šele pretečeno stoletje je država spoznala, da je bilo to dobro in v novem času so prišli liberalci in socialni demokrati z zabavljanjem, da le oni so osrečevali ljudstva, duhoven bi pa najraje ohranil ovčice v temi.

i Gorostasno neresnico je izustil goriški odvetnik, ko je s povdarkom naglašal: klerikalec pravi, sovražni ga, če ni tvoje vere, socialni demokrat pa govori: ljubi svojega bližnjega. Sovraštva krščanstvo ne pozna, pač pa poučuje nevedne in moli za nasprotnike. Kako pa socialni demokratizem ravna, pa lahko berete pred 100 leti zgodovino Francoske. Takrat so imeli oni vso oblast, saj tako so se bahali dunajski sodrugi. Ako nočete brati v listu »Mentor« zadnjih števil, ki takratno mokrsko ljubezen zgodovinsko opisuje, vam naj tu sledi nekaj števil. Tribunal v Parizu je takrat obsodil 12.000 ljudi na guilotinjo. Od teh je bilo 3193 kmetov, 2212 rokodelcev, 1273 meščanov, 778 kmečkih fantov, 767 duhovnov, 715 vojakov, 708 žensk, večinoma dekle in šivilje, 639 plemenitašev, 585 a d v o k a t o v in notarjev, 530 tovarnarjev in trgovcev, 244 uslužbencev, 156 krčmarjev, 76 zdravnikov, 73 pomorskih vojakov, 49 učiteljev, 46 učenjakov, 21 gledaliških igralcev. Torej od 12.000 usmrčenih je bilo 7960 izmed nižjega ljudstva. Od treh sta bila dva delavca, dvem tretjinam nižjih slojev je sekira glave odsekala, in to le radi tega, ker niso bili istega mnenja, kakor demokrati. Tako uči Vašo ljubezen zgodovina.

i Zoper alkohol je tudi govoril dr. Tuma. To je dobro pogodil, samo dvomimo o uspehu. Soc. demokratsko občno konsumno društvo še vedno prodaja svojim članom spirit in žganje, da se lahko dela »geruš«. Tam naj g. doktor najprvo zaropota, da se vživanje alkohola omeji, drugače bodo vsa nje-

gova pota in predavanje v Idriji zastonj.

i Javni shod je imel dr. Tuma drugi dan. O draginskih razmerah je govoril. Pred 50 leti, pravi, je bilo še 70% kmetov in le 30% industrijalcev, danes je pa ravno drugače. Kmetu delavcev primanjkuje. Bogvé, ali so se zavedali socialni demokrati, kako jih je tu pičil govornik. Ogromna večina je namreč prišla iz kmetov, tako, da je naša direkcija se že večkrat izrazila: Prosi na vse načine, da bi bil v delo sprejet, potem pripelje še svojo žlahto v Idrijo in ko je par mesecev stalno v delu, zabavlja kot socialni demokrat čez pasjo plačo tu in čez družabne razmere sploh. Sedanji red ni nič vreden, vse bi se moralo predrugačiti v soc. demokratskem smislu. — Tu jim je pa dr. Tuma zasolil: po čemu hodiš v mesta draginjo delat, ko bi lahko na kmetih opomogel. Tam delavcev primanjkuje, v Idriji jih preostaja. Nekateri so menda čutili, da nekaj ni prav, zato so zapuščali dvorano, postali na prostem, pa se zopet vračali, poslušat govornika iz Gorice. Drugi vzrok draginje je, ker je naš kmet premalo izobražen, v Ameriki in na Nemškem kmet veliko več pridela. Ker je pa kmet pri nas uboga para, veste kdo ga ima v oblasti. (Klici: far!) Dr. Tuma potrdi, da je on istega mnenja kakor navzoči. Tretji vzrok draginje je colnina. Na Angleškem ni nič carine, zato je žito poceni; na Nemškem pa jo je centrum vpeljal in v Avstriji tisti črni možje, s katerimi tudi slovenski poslanci glasujejo. Seveda, učeni dr. Tuma ni povedal, da ima Angleška colnina na industrijske izdelke, n. pr. različne stroje in tako visoko, da se nobena država ne upa tja pošiljati svoje izdelke. Vsaka država pač sebe varuje kakor more. Bolje pa bode le tedaj na svetu, ko bode soc. demokratska misel vse prešinjala, ko bode le ljubezen, vzajemnost in skupna podpora vse vezala. Da takrat sitnega militarizma ne bo, je umevno. Le škoda, da tak paradiz še noče priti; a da ga kmalu dosežemo, morajo postati vsi socialni demokrati. In zaploskali so.

i »Naprej« je obljubil obelodaniti imena onih delavcev pri naši žgálnici, ki proti nezgodam niso zavarovani. Ko je svojčas »Slovenec« temu oporekel, se ga je kar nahrulilo, da laže itd. No, dosedaj imen še ni prinesel, ker jih ne more, pač pa je s svojim hujskanjem nekaj dosegel, kar se najbrž ne on, ne njegovi niso nadejali. Do sedaj so menili, kar mi rečemo, mora biti, kar mi pišemo, je resnica, vse drugo laž in obrekovanje. Enkrat jim je pa temeljito spodletelo. Odpustili so namreč vse zunanje delavce pri žgálnici in delo večinoma ustavili. Povedalo se jim je pa tudi vzrok, zakaj se jih iz dela odpušča. »Pojte se zato zahvalit vašemu listu »Naprej«, če boste brez dela,« je rekel uradnik. In tako bodo fantje od 14. do 18. leta sedaj v pozni jeseni brez dela, brez zaslužka in kar je še bolj občutno, da imajo malo upanja, da bi jih v stalno delo sprejeli. Vsak namreč, ki je tu delal, je pričakoval, da bode prej ali slej sprejet za stalno k rudniku, ko je že pokazal, da je sposoben in zanesljiv. Tako pomagajo sodrugi delavstvu! Prav je, da se pokaže na nedostatke ali kake pomankljivosti, a iste morajo biti res-

nične, potem bode kaj pomagalo. Ako se pa en sodrug kaj izmisli in isto potem v listu kot resnico in veliko krivico opisuje in načelnika radi tega javno prijemlje, ne da bi kdaj to popravili, si s tem sami napravljajo posledice, katerih niso ne oni, ne delavstvo sploh veseli.

i Nevtralnost veteranskega poveljnika. O njem piše zadnji »Naprej«, da je od nekega fantiča, ki je prišel na veteransko veselico v Didičovo dvorano s socialističnim znakom na klobuku, zahteval naj znak odstrani, češ kdor hoče biti med nami, se mora izkazati, da je naš. Po dolgem modrovanju »Naprej« pristavi, da sodrugi po tej lekciji nimajo pri Didiču nič iskati. Da bode v tem kaka neumnost naših sodrugov, smo si takoj mislili, saj je bil vstop javen in vsakteri je moral celo vstopnino plačati. Ako ga niso pri vstopu v dvorano zavrnil, ga gotovo tudi v dvorani niso dražili, ako ni sam zato povoda dal. Povprašali smo, kaj je bilo resničnega. Kaj smo zanesljivo izvedeli? Mladina je tam na zate odločenem mestu plesala. A zbujal je občno pozornost mladi fante, ki je s klobukom na glavi v krogu drugih plesal, ki so pa bili vsi odkriti. Nato se opozorili načelnika, naj fanta opozori, kaj se v taki družbi spodobi. Gosp. Kos je res šel k njemu in mu na tihem rekel, naj klobuk odloži, kadar pleše kajti tovariši plesalci in drugi v dvorani navzoči se nad tem zgedujejo. To se je tako mirno zgodilo, da drugi še opazili niso. Fant pa skrajno razžaljen hiti k uredništvu »Napreja« in seve izpove vse drugače, kakor je bilo v resnici. Naši dopisniki svojega lista pa mesto povprašati še drugod, kako je vendar bilo, verjamejo še mladenci in kar gorko nesejo v list. So zopet za eno blamažo bogatejši. Stvar bi bila skrita ostala, sedaj pa vse povprašuje, kaj je bilo in spozna, kako veliko pouka je treba še mladi organizaciji socialnih demokratov in kako malo zrelosti imajo oni, ki pišejo v list. Mi smo pa pripravljani na to, da v prihodnji številki »Slovenca« napade češ vidite ga, zopet laže.

„Slovenska Straža.“

Nov ustanovnik: Valentin Weiss župnik, Zitaravas, Koroško, 200 K.

Slomškov dar po 20 K: Dekliška zveza pri Sv. Križu tik Slatine 20 K; Ivan Tiringar, kaplan v Tomaju, 20 K.

Slomškov dar čez 20 K: V spomin štiridesetletnice mašniškega posvečenja velč. g. Franca Hirti, knezoškofijskega duhovnega svetnika in župnika v Slivnici pri Mariboru, nabral pri omizju č. g. Melhijor Zorko, Cirkovce, 28 K, sam dodal 22 K, skupno 50 K.

Nadalje so nabrali kot Slomškov dar: Pepca Senica, Šmarje pri Sevnici pod naslovom: »Prebudi se mila Slovenija in iztrgaj se krutim rokam naših nasprotnikov. Le krepko naprej do slavne zmage.« 2 K. — Tom Jože Marko so vozili barko, za vodo pr Baloni so pili ga po kroni, da se Straža bolj redi, so ji dali krone tri. 3 K. — Jernej Vurkelc, župnik, Dobje, Štajersko, 10 K. — Nabrano v veseli družbi pri g. Osleku, Ponikva, 4 K. — Nabrano na gostiji Mihaela Hojnik in Frančiške Žunko pri Sv. Križu nad Mariborom, 5 K 70 v. — Udje izobr. društva »Soča« pri Sveti

na moj upražajne h men in pustu gerspuda Ribnkarija naprej nad brajnu-kam rentat. »Tku dobr se m ni se neko gudil, kokr s me zdej pud gerspud Lasanam. Se pr suldateh, ke sm biu vender obrjeger, al pa pol, ke sm mou tamla za vudo soja starija, nism tku dobr zivu in mou tku mal skrbi, kokr zdej. Gerspud Lasan je ze en fajn gerspud, pa manera zastop; rank gerspud Hribar, Buh mu dej zdrauje in dobr pucitek, je pa rezu nad mana ucas, kedr je biu slabe vole, ket nad kasmo pudnam.«

»S že zaslužu! Če b biu gerspud Hribar res tku grob iz sojem pudložnkem, b na jukal za nim, kokr sa unkat, ke sa se šli pusluvit ud nega.«

»Paprlapa! Pepe, a s biu kerkat suldat?«

»Biu, frajtar pr kulanirjeh.«

»No, pol t pa ni treba ne eksplecerat; pol pa sam dobr ves, kua je kumanda! Vis, kar je naseh uradnku, sa lku descepleneran, de se t znaja na kumanda smejat al pa jokati, kokr se jm zasafa. Ce se jm zasafa: »Sluvensk Narud« berite! pa ga bereja; ce se puservu: du juter morte znat usi Paulihata iz glave, pa se t ga nauceja iz glave, sokr ucasas. Sam tala nas trzn resphejar je bl soje glave; ta nece brat »Sluvenškega Naruda« in se nece ucit ne Paulihata, ne kasneh trzneh regelc iz glave, zatu sta pa tud gerspud dohtar laucar in gerspud dohtar Trilllar tku

huda najn, de b ga ta narrajš na kisl zupe snedla.«

»Sm slišu, ja, de sa s neki u laseh in de se uja zdej enkat pred sudnija iz sajam umival.«

»Ho - ho - ho - ho! Ti ja pa se pugruntas, Pepe! Ho - ho - ho - ho! Iz sajam umival, praus; a se more en clouk tud iz sajam umit?«

»Tku že, kokr uja leberalci pu te ubraunau umit.«

»Aha; ti cs rect iz tem, de uja pol leberalci se bl umazan, kokr sa zdej. O, sej jest te zastopm. Ti zmeri tku iz ukulstavam guvariš, de te en clouk tesku zastop, ce ni tku brihtn u glau, kokr jest. A jest sm te debu za usesem, tu m usak prau, se moja ta stara. Pa gerspud Lasan me tud zatu ubrajtaja in me spustujeja use drgac, kokr me je gerspud Hribar. Se tega m na zamerja, de na znam tku dobr nemsk, kokr zna gerspud Vuncina.«

»Kuku pa ti veš, de te gerspud Lasan ubrajta?«

»Kaj na um vedu? Gerspud Lasan prideja zvecer, ke je sest ura, h men, me pu ram putaplaja in prauja: Gerspud Kaucic, zdej pa ze lohka greja, kamr se jm lusta; zdej maja fajrant. Luc um pa ze jest sam ugasnu, predn um sou iz kanclije. Tku prauja gerspud Lasan! Gerspud Hribar je pa stederu ucas use sorte rci u kancli du enajsteh punoc, jest sm pa zdehu in dremu pred kanclija ket kasn kuzek in sm mogu

cakat, de sm luc ugasnu, urata udperu in kuplement naredu, kedr je sou vn. Nazadne me je pa se usimfu, ce nism use pu forsifit naredu.«

»Tu t rad verjamem; al men b se pa use glih fržmagal, če b biu u toj kož, če b mene gerspud Lasan na puvabu h pusvetvajn, ke s mu ta narbliži, ampak Urbanca, Dobrleta, dohtar Krisparja, Rujinata in take, ke mu še u žlaht nisa.«

»Holt! Vis, tega pa ti ne zastopes. Gerspud Lasan ze veja, kua delaja. Te gerspudi uja gerspude Lasane ze prou prsl. Lej, Rujina u mogu za mestna autunumija, ke sa ja leberalci pukupal, zastojn truga nardet, ke je tislar, Urbanc u mogu dat crn stof za pugrebce, Dobrlet u zastojn pugreb skumen-deru, dohtar Krisper u pa zapuščna, ke ubstujti iz sameh dougou, u vornga spravu, pa se je prevlelikeh dougou zbavu, pa ja je pulakiru. Tku je blu use preskrblen, de pukop mestne autunumije se tulk na u kustou, kokr tist zepanu banket u hutele Tibuli, ke ga zdej necja placat.«

»A tku je ta reč! Pud žepanam Hribarjam je biu tud iblansk rotuš »Mica Kuvačuva — piva, nč plačava«. Pa nisa nubenga areteral, ke sa ja iz ceha pulakeral?«

»Pena, pejd! Ki se pa sika, de b taka gerspoda areteral, ce iz ceha uide? Tu je sam za reveze, kokr s ti al pa jest. Spi ga ti, sam en ferkelc ga spi, uzem

klubuk pa pejd, pa us vidu, kuku te u mou pulcaj hitr za kumat. Taka gerspoda pa pije, je in se trahtera tku, de se ji zacne ze zelodec kujat, nazadne pa prau: rajtnga posl, na tihm s pa misl: placal t ja tku na uma.«

»Ja, Zancek; tak je ta svet! Jest sm že sam scagu nad nim, pumagat pa le na morm, če se prou na use kripke martram.«

»Nej u kokr ce; jest sm zdej cefridn, moj kulegati na rotus pa tud, in tiste souze, ke sma jh za gerspuda Hribarja prsparal, de sma mu jh sli na dum kazat, sma s ze zdauni ubrisal in pusust. Kdu se u pa tud zmeri cmeru, ce na vé za kua. Clouk more bt fidel, dokler ni ne hujsga. Jest sm dons ze tku dobre vole, de dam prec za pu litra, ce gres iz mana h Kulouratari.«

»Pa pejma, no, če s res tku colariš. M uš dau pa mal ta »Sluvensk Narud« za brat, sej vem, de ga že ud nekdi saba noseš tku, de t mal iz varžeta gleda.«

»Prjatu, tu je blu preh, ke je biu se gerspud Hribar zepan; zdej nosm pa sam »Lajbaharca« iz saba u varzet, ud kar je gerspud Lasan rotuze na spic, Lej, tlela ja mam, ce j cs brat!«

In Zancek m je pumulu »Lajbaharca« pud nus in zavila sma ja h Kulouratari u veža.

Boltatu Pepe iz Kudeluga,

Luciji ob Soči 6 K. — Lovski klub v Ljubnem, katere je zapadel g. Cibingel, restavrater na Ootočah, 10 K. — Ljudska hranilnica in posojilnica pri Sv. Ivanu pri Trstu namesto venca na grob predsedniku svojega nadzorstva, pokojnemu gospodu Maksu Jegliču, višjemu revidentu drž. žel., 40 K.

MAŽARI PROTI PRESTOLONASLEDNIKU.

Mažarski listi zopet zabavljajo proti prestolonasledniku nadvojvodi Francu Ferdinandu. Stvar je sledeča: Ko se je mudil cesar Viljem na Dunaju, je priredil prestolonaslednik nemškemu cesarju na čast soarejo, h kateri pa ni bil povabljen ogrski ministrski predsednik, ki je takrat zaplečadel po Dunaju. Zakaj da prestolonaslednik ni povabil Khuena k soareji, svet ne zna. Najbrže bodo imeli tisti prav, ki trde, da prestolonaslednik ni znal, da ogrska ministrska predsedniška ekselencija zaplečava po Dunaju. Dejansko je došel Khuen en dan prej na Dunaj, kakor je naznanil.

ČEHI IN NEMCI.

Česko radikalni poslanec Klofač je imel v Pragi shod, na katerem je izjavil, da bodo zavzeli češki poslanci na Dunaju ostro opozicijsko stališče. Pred vsem mora pasti Bienenrth. Bienenrth je čestital dr. Urbanu, ki mu je poročal o uspehih pogajanj s Čehi. Lvovska »Reforma« pravi, da so vse stranke trpele zaradi spora Nemcev in Čehov. List opozarja, da so Nemci s svojo obstrukcijo v češkem deželnem zboru zopet zmagali.

PROSTOVOLJNI VOJNI ZRAKOPLOVNI ZBOR.

V vojnem ministrstvu se vrše posvetovanja o ustanovitvi prostovoljnega vojaškega zrakoplovnega zbora, ki bi se naj osnoval podobno, kakor prostovoljni zbor avtomobilistov.

Dnevne novice.

+ Dekanijski odbori slov. izobraževalnih društev imajo prihodnjo sredo, 28. t. m., ob pol 10. dopoldne v prostorih S. K. S. Z. (hotel »Union«) svoj prvi sestanek. Pri tej priliki se bo razpravljalo o tesnejši organizaciji izobraževalnih društev, o sestavi osrednjega odbora, o mladinski organizaciji, o preseljevanju z dežele v mesta, o poučnih tečajih in o društvenem delu pozimi. Ker je ta sestanek za nadaljni razvoj izobraževalnih društev zelo važen, naj se ga gotovo udeleže vsi že obstoječi dekanjski odbori po svojih zastopnikih. — S. K. S. Z.

+ Izobraževalna društva, posebno po onih krajih, kjer še nimajo osnovnih dekanjskih odborov, se tem potom vabijo, da se udeleže po svojih odposlancih sestanka dekanjskih odborov, ki bo v sredo, 28. t. m. ob pol 10. dopoldne v prostorih S. K. S. Z. v Ljubljani. — S. K. S. Z.

+ »Naša Gospodinja« bomo odslej prilagali »Slovincu« redno vsak mesec. Cenjeni čitatelji naj jo izvolijo vzeti iz glavnega lista ter jo zložiti v enoten list. »Naša Gospodinja« obsega vselej osem strani.

+ Za odločni nastop Jugoslovanov. Dalmatinski kvintet poje preveč tujo pesem, da bi naša pot v srca junaških Dalmatincev. »Hrvatska Rieč« prav odkrito pravi glasilom tega Bienenrthovega kvinteta, da jim noče niti odgovorjati, ker se bodo ta trobila kmalu prepričala, da so v Dalmaciji — peto kolo. Te dni je bil napovedan v Splitu shod za reciprociteto zagrebskega vseučilišča. Dalmatinski kvintet je bil tako naiven, da je mislil, da se mu posreči nasuti na tem shodu Dalmatincem peska v oči in dobiti zaupnico za svojo »izpremenjeno taktiko«. Pa je vstala vrla »Hrvatska Kruna« in dokazala, da je obstrukcija Jugoslovanov se pričela ob pravem času, ko je vlada hotela brez koncesij Jugoslovanom nagraditi Italijane in da je vlada leta in leta Jugoslovanom dajala za reciprociteto zagrebskega vseučilišča samo prazne obljube, da pa je sedaj, ko avstrijska vlada na pritisk zunanjeja ministrstva hoče zadovoljiti Italijane, položaj v naših rokah in da sedaj ni časa za sprejemanje obljub, ampak za sprejemanje dejanj! Vlade ne smemo pustiti iz zagate, edino pravo stališče je, da ne odnehamo, ker ako hoče vlada dajati Italijanom, mora prej izpolniti še bolj upravičene hrvatske in slovenske zahteve. Dalmatinski kvintet je uvidel, da bi svoje vladništvo na shodu preveč odkril in shoda — ni bilo. »Hrvatska Kruna« javlja to ako-le:

»Obustavljena skupština za reciprociteto. Za 25. ov. mj. bila je urečena skupština za reciprociteto zagrebačkov vseučilišta u občinskem kazalištu u

Splitu. Ta je skupština odjednom obustavljena tobože radi jematve, a nama se čini, da su obustavi kumovali sasma drugi razlozi, medju kojima nije sigurno zadnji onaj, da bi se na skupštini, u najneugodnijoj situaciji našao poznati bečki kvintet.«

Dalmatinski vladni kvintet je zbežal! Sedaj ima čas za premišljevanje. Eno lahko smatra za gotovo: Med vladne hlapce mi ne gremo! Dovolj je bilo obljub — dejanj hočemo! Po ušesih naj dalmatinskemu kvintetu šume odločne besede »Hrvatske Kruna«: »Idite u Beč, ne zadovoljite se samo izjavama bečkih ministara, ne povlačite podnipošto svojih predloga, ne popustite ni za dlaku od svojih zahtjeva — jer bi tim učinili najljepšu uslugu austrijskoj vladi, — a kod toga ne podavajte važnosti poznatoj i razumljivoj hajci, već uvjereni, da radite za plemenitu i rodoljubnu svrhu, ne gledajte na posljedice, narod će vas objeručke dočekati i nanovo svojim povjerenjem poslati na isto mjesto, gdje ćete morati ustati za bezodvlačno rješenje reciprociteta zagrebačke univerze, za prava uzdanice hrvatskog naroda. Oči sviju nas uprte su sada u Vas, kad vas bude dužnost zvala, odazovite se pozivu, i s našom porukom obodreni idite u Beč, idite, ali bez borbe, bez obstrukcije, koja traži takodjer i naša prava, kući se ne vraćajte.«

+ Naši ljudje za naše ljudi! V znamenem procesu, ki ga je krščanski socialac, nižjeavstrijski deželni odbornik Bielohlaweck naperil zoper liberalne obrekovalce, so vzbudile največjo pozornost in splošno odobravanje sledeče Bielohlawekove besede: »Jaz se nisem v krščanskosocialni stranki celih dvajset let boril za to, da bi zdaj pripomogel do kruha našim najhujšim nasprotnikom!« In res — ves političen razum bi morala izgubiti tista stranka, ki bi po dolgem boju z liberalci slednje s tem okrepljala, da bi po svoji zmagi somišljenikom premaganca pripravljala udobne sedeže po svojih uradih in zavodih, svoje zveste pristaše pa nagradila s tem, da jih pusti zvesto in požrtvovalno stradati dalje. Semtertje se opazuje zadnji čas očitvena tendenca najzagrizenejšim liberalcem pogrinjati pri uradih, ki so v naših rokah, bele mize, naši somišljeniki pa morajo nemalokrat z največjo nevoljo gledati, da enako ali celo manj sposobni nasprotniki jedo od kruha, ki ga jim mi bogato rečemo, namesto da bi se držali načela, da so tuji in nasprotniki lahko zadovoljni, če smejo pobirati drobtine od gospodarjeve mize, kakor stoji v evangelijih. Efekt se tudi že kaže: Zagrizeni liberalčki v zahvalo, da so pri naših zavodih in uradih in se grejejo v prostorih, koder bi morali namesto njih biti naši ljudje, — se iz naših ljudi norčujejo, zraven tega pa še tiste šikanirajo, ki so v uradih našega mišljenja ter celo groze, da bodo svoje mesto in vpliv, ki ga imajo pri nas, proti našim ljudem izrabljali! Tako redimo gade na svojih prsih, povečujemo število nasprotnikov, naše ljudi pa oznevoljujemo in deprimiramo. Tega pa odslej ne bomo več trpeli! Liberalci se iz nas norčujejo, češ, pišete lahko, kar hočete, nam se ne more ničesar zgoditi! V tem oziru mora nastopiti v dvanajsti uri red! Mi proklamujemo tu z vso odločnostjo načelo: **Naše službe našim ljudem**, liberalni sinovi in hčere naj si jih pa tam poiščejo, koder so njihova srca! Slovenska Ljudska Stranka ne sme postati preskrbovalnica za tiste, ki so bili in so še danes njeni najhujši sovražniki.

+ Kaj je pravil Ploj pri Veliki Nedelji o svojem mešetarjenju. Na shodu pri Veliki Nedelji je kaplan Štuhec opozoril Ploja na afero Hribar. V svojem odgovoru je hofrat priznal, da je bil res v Ljubljani v tej zadevi. Zvedel je pri vladi, da ista nikakor ne namerava Hribarja predložiti v potrditev. Nato je pisal svojemu staremu prijatelju dr. Trillerju (zakaj ne Hribarju?), če v Ljubljani želijo, da on pride dol, da je pripravljen. Čemu bi pa hodil tje, ako ne mešetarit?! Ob koncu svojega odgovora je pa dejal, da se ni Ljubljancem ponujal. A malo prej pravi, da je pisal v Ljubljano, če želijo, da pride dol. Iz tega pač mora vsak razsodni človek sklepati, da ga gospodje v Ljubljani niso prosili, da pride k njim, ampak se jim je on res ponudil. Se je pač zopet »zareklo« temu »tako uglednemu poslancu«!

+ Javna telovadba Orlov v Hotel-dršci 18. t. m. se je obnesla kar najslajnejše. Prireditev je bila le popoldanska, a tem lepša. Ob eni uri popoldne se je zbralo okrog sto Orlov na koncu vrti, nakar je sledil sprejem. Došle goste je pozdravil v kratkih besedah brat načelnik Petkovšek, pozdravu se je odzval brat okrožni načelnik iz Cerknice Udovč, s povdarkom, da radi prihite

Orli tja, kjer se imajo boriti za svoje cilje. Gdč. Ant. Molk je nagovorila udeležence v vznešenih besedah z željo, da bi na trnjevi poti, po kateri hodijo Orli našli tudi cvetke vmes, v kar si dovoljuje Dekliška zveza pripeti vsakemu šopek. Sledil je kratek obhod po vasi. Ob pol četrti uri so nastopili Orli k javni telovadbi, ki je pod poveljstvom br. okrožnega načelnika Pečkaja, kar najslajnejše uspela. Proste vaje, moreška in orodna telovadba, vse je bilo v ponos naših Orlov. Po telovadbi se je razvila jako živahna veselica. Večer smo preživeli v poštenu zabavi v največjo našo zadovoljnost in ne želimo si drugzega, kakor še samo to: Bog živi naše Orle in njih ideje, mi pa jim bomo pomagali pri njihovem težkem delu. Na zdar!

+ Nedolžnost »Učiteljskega Tovariša«. Ta list, ki zastopa koristi liberalnega učiteljstva, zmeraj ropota, kako nedolžni ljudje so liberalni učitelji, da živi duši nič ne prizadenejo, kakšno krivico da jim dela Slovenska Ljudska Stranka; tako se bere v vsaki številki. Zadnja številka zopet vehementno napada »Slov. Ljudsko Stranko«: »Pričelo se je gnusno delo v deželnem šolskem svetu. Postavolomstvo za postavolomstvom. Stopili so zopet v akcijo klerikalci in uganjali na zakonodajnem mestu pravcato gonjo nemoralnosti. Najnemoralnejši čini, kar jih je še videl svet, so se zgodili v tem času s pomočjo deželnega šolskega sveta pod predsedstvom deželne vlade nad naprednim učiteljstvom.« Deželni šolski svet »lomi zakonec.« Zopet se bo začela pospeševati v deželnem šolskem svetu demoralizacija šolstva in učiteljstva in tako naprej. Učiteljski tovariš naj bo lepo hvaležen dež. šolskemu svetu za veliko potrpežljivost, ki jo kaže do tistega liberalnega učiteljstva, ki deželni šolski svet po svojem listu maže in blati. Če deželni šolski svet par kričavih liberalnih učiteljev disciplinira, pa se dere »Učiteljski Tovariš« in očita zakonolomstvo. Mi pa mislimo, da bo taka pisava samo »Učiteljskega Tovariša« — prej ali slej — zlomila.

+ Slovensko gibanje na Koroškem. V St. Tomažu pri Celovcu so otvorili slovensko hranilnico in posojilnico. Predaval je gospod Kralj, tajnik Združene zveze v Ljubljani. V Možici so tudi ustanovili dne 18. septembra hranilnico in posojilnico. V Grabštajnu pod Celovcem, kjer gospodarji nemški »Bauernbund«, so ustanovili slovensko katoliško izobraževal. društvo »Skala«. — Iz Brda ob Ziljski dolini pišejo: Dne 19. t. m. so se vršile pri nas občinske volitve, ki so končale s popolno zmago Slovencev. Priborili smo si zopet po hudem boju II. in III. razred, I. pa je še ostal, kakor prej, v nasprotnih rokah, ker v njem voli pet nemškutarških in nemških učiteljev. V drugič smo zmagali pri volitvah; prej je bila občina v nemških rokah. Občina mora ostati tudi zanaprej naša. Pomembne so te volitve tudi radi tega, ker je Brdo najzahodnejša slovenska občina sploh in leži tik pred nemškim trgov Smohorom.

+ Izpremembe v finančni službi. Finančni komisar Franc Golli je predstavljen od litijskega okrajnega glavarstva v Logatec, finančni komisar Maks pl. Laschan pa od fin. ravateljstva v Ljubljani k okrajnemu glavarstvu v Litijo in sicer oba kot davčna referenta. Davčni asistent Dominik Dereani je predstavljen od davčnega referata pri logaškem okrajnem glavarstvu k tamkajšnjemu davčnemu uradu, davčni praktikant Matevž Zlab pa od davčnega urada v Logatcu k davčnemu referatu pri tamkajšnjem okrajnem glavarstvu. Novoimenovani fin. konceptni praktikant Robert Tomšič je pridelen k pristojbinskemu uradu v Ljubljani. Iz fin. službe sta izstopila fin. konceptni praktikant Maksimiljan Dobaj, ki je stopil v sodno službo in davčni praktikant Franc Vrtovc. Sprejet je bil absolvent geodetičnega tečaja Leopold Guran kot eleve v evidenčnem uradu katastra zemljiškega davka.

+ Poslanec Pogačnik pri veliki železniški nesreči v Rottenmanu. O tem se nam še piše: V ponedeljek ob 5. uri popoldne se je odpeljala z brzovlakom iz Trsta gospa podpredsednika Pogačnika z vdovo in sinkom Željkom pokojnega Maksu Jegliča, da bi bile v Podnartu potrebne ukrenile glede pogreba. Prav tisti večer se je odpeljal z brzovlakom gospod podpredsednik z Dunaja, da bi se bil udeležil pogreba v Trstu. Pred odhodom je brzojavil svojemu najmlajšemu sinu, 15letnemu Bogdanu, naj ga pričakuje na Jesenicah. Ubogi Bogdan je zastonj pričakoval, ker prav ta dva brzovlaka sta trčila skupaj, kar je izvedel na postaji. Mislimo si lahko, kak strah se ga je polastil za ljubljene očeta. Vrnil se je v Podnart, a ne na dom, temveč na

kolodvor, kjer je zaprosil, naj brzojavno vprašajo, kaj je z očetom. Ko je prišel odgovor, da je zdrav, šel je šele domov in povedal, kaj se je pripetilo. — Gospod podpredsednik je bil sam v kupeju. Spal je. Kar ga vrže silen sunek na nasprotni sedež, od tam zopet drugi na prvotni, a zopet tretji na polico za prtljago, od kjer je odskočil na tla. Peljal se je v tretjem vozu. Ako pomislimo, da sta bila prvi in drugi voz popolnoma razdejana, ne moremo drugače reči, nego da se je zgodil pravi čudež, da je ostal pri življenju. Šel je iz kupeja in vlačil je mrtve izpod razvalin ter ranjene. Na levi roki je črn, tudi čuti bolečine na levi strani spodnjega teleasa. Ko je strojevodja dunajskega brzovlaka zapazil, da ima trčiti s tržaškim, je dal ves par v nasprotno smer. Ta strojevodja je ostal živ. Tržaški vlak pa je zadel z vso silo v dunajskega. Strojvodja tržaškega je mrtev, kurjač pa je zletel na dunajski stroj, a ostal je živ. Čuvaj zatrjuje, da je dajal znamenja tržaškemu, naj ustavi, tako tudi uradni postaje. Z dunajskim se je peljal v Trst tudi tržaški namestnik knez Hohenlohe. — Vsled žalosti po dobrem očetu zbolel je v Podnartu sin pokojnega Jegliča, Željko, a upajmo, da ni hudega. Z bridko žalostjo po pokojnem Maksu hvalimo Boga, da nam je na tak čuden način ohranil priljubljenega poslanca.

+ Konzorcij za aprovizacijo Zagreba se snuje. Konzorcij bo gojil perutninarstvo v velikem obsegu ter nabavljati tudi ribe v veliki množini za mestni trg.

+ Novice iz Tržiča. (Nesreči. — Sneg.) Poškodoval se je 15 letni pastir Kristijan Perko. Nekaj hlodov je šlo čezenj v gozdu in ga nevarno ranilo na glavi. Tudi tega so prepeljali v bolnišnico. — Član društva sv. Jožefa Henigman, o katerem se je poročalo, da je padel skozi okno in se nahajal v ljubljanski bolnici, bo kmalu okreval. — Hud naliv z viharjem smo imeli preteklo sredo celi dan. Ponoči je zapadlo mnogo snega po gorah. Begunjšica je vsa pobeljena, sneg sega do ljubelske ceste pri Sv. Ani.

+ Pasji kontumac se je proglasil v občinah Zgornja in Spodnja Šiška ter v St. Vidu, ker se je v Šiški konstatiral nov slučaj stekline.

+ Umrl je v Bistrici v Rožni dolini 21. t. m. dolgoletni ravnatelj tamkajšnje tovarne za žice, ki je last Kranjske industrijske družbe, Tillmann Faust.

+ Preganjanje »Reškega Glasnika«. Reška policija, magistrat in renegete, preganjajo na vse načine vrli »Reški Glasnik«. Pred par dnevi bil je poklican na naglo na njegov odgovorni urednik na sodišče, kjer je bil brez vseh dokazov obsojen na 14 dni zapora in 200 K globe. Zagovarjati ga ni smel niti advokat. To je prava svoboda. Zato bode list izhajal od sedaj naprej na Sušaku, kjer bo še vedno razkrinkoval reške renegate, kateri bi radi Hrvate in Slovence utopili v žlici vode.

+ Nadvojvodov avtomobil na prepovedanih potih. Nadvojvoda Ludovik Viktor, ki je bival že dalj časa v Meranu, je sedaj nenadoma odpotoval. C vzroku poročajo listi: 19. t. m. se je nadvojvoda s svojim pobočnikom odpravil na avtomobilski izlet skozi Egerthal, dasi je cesta iz Bocna proti Karerškemu jezeru za avtomobile zaprta. Kmalu za Bocnom je bil avtomobil ustavljen in vodja opozorjen na prepoved, a pobočnik je dal povelje, da se peljejo naprej. Krajna oblast je nato brzojavila na prihodnjo postajo in pr. Welschnofnu so hitro postavili preko ceste dva voza, kmetje pa so se zbrali in čakali s kosami, vilami itd. Ko je došel avtomobil in se pred zapreko ustavil, je pobočnik županu povedal, kdo se pelje v avtomobilu. No, župan pa se n dal ostrašiti in je izjavil, da mu je to čisto vseeno in da se mora nadvojvoda ravno tako pokoriti zakonu kakor vsi drugi. Pobočnik je dal poklicati okrajnega glavarja, ki je pa rekel, da je za cestni red odgovorna občina. Cele tri četrt ure je trajal neprijetni prizor, dokler ni prišlo iz Bocna telefonsko navodilo za župana, da se naj nadvojvodi izjemno dovolj prosto pot.

+ Izstop iz katoliške Cerkve, je na znanilo več nemških dijakov na celovski realki. Fantiči so stari po 18 let, samo eden iz 4. razreda je star 17 let. Knjige v roke, knjige!

+ Gledališko predstavo priredil prostovoljno gasilno društvo »Vižmarje«, v nedeljo, dne 25. septembra 1910 v dvorani pri Cebavu. 1. Petje. 2. »Divjilovec.« Narodni igralec s petjem v štiri hdejanjih, Fr. S. Finžgar. 3. Po igri prosta zabava. Začetek ob pol četrti u popoldne.

+ Polžušen samoumor radi žene ne nezvestobe. Nevarno se je obstreli lovec Jurij Carman v obraz v ponedeljek, 19. t. m. K temu obsodbe vredne

mu činu, ki ga je izvršil nad seboj, ga je privedla ženina zakonska nezvestoba. Pred nekaj meseci se je povrnil iz zapora, ker je bil z nekim drugim tovarišem usmrtil posestnikovega sina Megliča. Hudo ranjenega lovca so odpeljali v ljubljansko bolnišnico, kjer je v smrtni nevarnosti.

— **Imenovan** je za kaplana nanovo sistemizirane kaplanije v St. Rupertu pri Celovcu č. g. Matej Trepal.

— **Za župana obširne občine Šenčur** pri Kranju je bil izvoljen gosp. Ivan Blagne, posestnik in gostilničar v Šenčurju.

— **Monopol na vžgalice.** »Neues Wiener Tagblatt« piše, da se je ogrski finančni minister Lukacz, ko je bil na Dunaju pri ministrskih konferencah, posvetoval z fin. ministrom Bilinski-jem o uvedbi monopola na vžgalice. Lukacs je izjavil, da se tozadevno vprašanje na Ogrskem še ni proučilo in da končnega tozadevnega sklepa ogrske vlade še ni. Iz tega sledi, da je vprašanje monopola na vžgalice še v zraku.

— **Cerkniški vodovod** se kaj pridno gradi. Če bo jesen količak ugodna, bo vodovod do Cerknice dogotovljen še pred zimo, do Rakeka in Unca pa prihodnjo pomlad.

— **Stavka tramvajskih uslužbencev v Lvovu**, ki je trajala štiri dni, se je končala 21. t. m. Mestna občina je izgubila tekom stavke 26.000 K na prodaji vožnih listkov.

— **Radovednost ni povsod dobra.** Pri delih za cerkniški vodovod se je včeraj pripetila nesreča. Hrvaški delavec Jernej Miškulin je bil silno radoveden, kako se razstreljava kamen. Videl je, kam so položili mino, šel je zato »na lice mesta« in približal svoj nos kraju, kjer je bila položena mina. V tem trenutku pa je nesreča hotela, da se je mina razletela in Miškulin se je temeljito prepričal, kako se ta stvar razprši. Miškulinu je popolnoma raztrgalo obraz. Nevarno ranjenega so pripeljali v deželno bolnico.

— **Velesrbski proces zopet na obzorju?** Kakor znano je najvišje (septemviratno) sodišče v Zagrebu ob nastopu nove (Tomašičeve) vlade postavilo veleizdajniški proces nazaj v preiskovalno stanje in izpustilo na svobodo vse obsojence iz tega procesa proti pogoju § 182 k. z., da se ne oddaljijo iz kraja svojega bivališča. Med temi se je nahajal tudi učitelj Petar Petrović, ki je bil obsojen na pet let ječe. Sedaj je bilo naenkrat za tega moža izdano zaporno povelje in je bil 22. t. m. po orožnikih pripeljan v zapore kralj. sodnega stola. Postopanje oblast utemeljuje s tem, češ, da se je Petrović opetovano pregrešil proti § 182. Zagovornika dr. Hinković in dr. Budisavljević sta že vložila rekurs. Sicer pa že nekaj časa straši po Hrvaškem vest, da se ima velesrbski proces zopet obnoviti.

lj **Velik dar.** Neimenovan dobrotnik je podaril Vincencijevi družbi v Zagrebu 26.000 kron za zgradbo hiralnice istotam.

— **Vlom v nabiralnik.** V St. Vidu nad Ljubljano je dne 13. septembra do sedaj še neznan tat vlomil v župni cerkvi v nabiralnik ter iz njega potem ukradel, kakor se domneva, 4 do 5 K denarja.

Štajerske novice.

š **Žalski napredni tolovaji.** — **Boj za slovensko trobojnico.** Kakor namamlani angeli so se delali žalski liberalci aedolžne, ko jih je klicala gosposka na odgovor radi sirovega rogoviljenja ob času misijona. Koliko liberalnih solz je steklo ob smrti »narodne žrtve« Cokana, ki so ga baje ubili »klerikalci«. A bile so le mačkine solze. V nedeljo, 18. t. m., so se zopet praznovili s činom, ki ne sme ostati pozabljen v žalski kroniki. Ta dan so se namreč peljali pevci iz St. Jurija ob Taboru na okrašenem vozu na petrovski slavnost. Nedeljski mir je vladal povsod, samo ko so se pečjali skozi napredni žalec, so morali poslušati divjaško tuljenje in vpitje, kakor ga zna uprizarjati samo še slavna celjska fakinaža. Še huje je bilo, ko so se vračali med petjem iz Petrovč. Napredna četa je bila pripravljena na napad. Začelo je leteti kamenje. En bandit se zažene proti vozu ter strga z njega slov. trobojnico. Pevci in Orli tega niso pustili, ampak skočili za njim in mu jo iztrgali. Medtem so prilezle vse barabe iz svojih lukenj in nastal je med divjim tuljenjem strahovit metež. Šele čez dolgo časa sta prišla župan širca in en policaj ter zabranila hujše. Konstatirali smo že po časopisju, da žala liberalni trg žalec s takim napadom veliko sramoto celi Savinjski dolini. Slovenska pesem se ne sme slišati v tem trgu, nemško hajlanje je na ko-

ločvoru dovoljeno. Slovenska trobojnica nima več mesta v nekdanji tako narodnem Zalcu. To so sadovi liberalne v sirovosti silno napredne narodne stranke. Skrbeli bomo, da se ta naprednost ne razširi.

š **Zanimivosti z občnega zbora celjske »Zadružne zveze«.** Izmed drugih stvari, ki so se obravnavale na občnem zboru, je mogoče najzanimivejša dr. Božičeva tolažba, da je mnogo posojilnic nanovo prijavilo svoj pristop. Zadeva je namreč ta: Na Štajerskem in Koroškem ni prijavila nobena posojilnica svojega pristopa, ampak jih misli v kratkem še več odstopiti. Vračajo se pa k celjski, kakor se čuje, tržaške članice liberalne »Zveze slovenskih zadrug« v Ljubljani, ki je v zadnjih zdihljajih. Zato se je tudi volilo v načelstvo Ulčakarja iz Trsta. Če bo pa ta manever kaj pomagal, ne vemo, ker denarno stanje celjske »Zveze« tudi ni ravno briljantno in zija praznosta povsod. Vse kaže, da so zmešnjave v liberalnem zadrugištvu vedno večje in vsak dan nam lahko prinese kako razkritje.

š **Nov slovenski trg na Spodnjem Štajerskem.** Poroča se: Akcija za povzdigo slovenske občine St. Jurij ob Ščavnici v trg gre vzlic mrzličnemu oviranju krepko naprej. Posilinemci se namreč boje, da bi s povzdigo St. Jurija ob Ščavnici v trg izgubili za vselej up na zmago v gornjeradgorskem okrajnem zastopu. Zato so tudi pri tozadevnem glasovanju v šentjurskem občinskem zastopu nasprotovali, pa niso mogli zmagati. St. Jurij ob Ščavnici bi bil prvi slovenski trg v — Slovenskih goricah.

š **Celjska Zadrúžna zveza** ima torej nov odbor. Zastoj iščemo med imeni le enega, ki bi bil zastopnik kake zares kmečke posojilnice, zastopana ni v odboru niti ena Raiffeisenovka, ali pa so mar postale kar čez noč Raiffeisenovke posojilnice v Brežicah, Celju, Mariboru, Trstu, Zalcu itd., ki majo v odboru svoje ljudi. To je značilno, ker se baš zavodi te vrste tako krčevito branijo pripustiti v lastne odbore kakega neizvoljenca in niti ne dovolijo vplačati glavnih deležev nikomur, kdor bi si upal imeti količak drugačno mnenje o modernem zadrugištvu, kot ga imajo te mestne posojilnice. Usoda te hira, joče zveze je sedaj v rokah liberalcev, bolj ali manj odkritih. Dvomimo, da bodo šle stare posojilnice v tako srčno zaželeno »strogo denarno centralizacijo«, če pa to storijo, bode prav za to zvezo in za naše ostalo zadrugištvu.

š **Ena se želja je »Njemu« spolnila**, namreč kronprincu liberalne stranke celjske, ki je postal po tolikih srčnih željah sedaj celo načelnik celjske Zadrúžne zveze. Gotovo pa je storil mož slabo uslugo vsem tistim zadrugam, ki so dosedaj vzlic vsej svoji konservativnosti ostale še pri celjski zvezi, kajti gotovo je, da se bodo vsem tem sedaj odprle oči in ne bodo hotele biti za štafžo liberalizmu narodne stranke, ki je s triumfom zasedel celjsko zvezo. Kdor ni slep, mora pač uvideti. Jasno je, kak duh bode vladal v celjskih zavodih, kjer je na čelu zadrúžne organizacije sam kronprinc liberalne narodne stranke in kjer ima vaječi zveze posojilnic v rokah sam predsednik te stranke. Kako dolgo pa bodo okrog teh vztrajali nekateri še treznejši elementi, je pa le vprašanje časa?

š **Kako rovarijo vsenemški visokošolci po mariborski okolici.** V Mariboru obstoji posebna sekcija vsenemških burševskih društev, ki je imela nalogo, da je ob letošnjih počitnicah študirala narodne razmere na jezikovni meji. Ob tej priliki rekognosciranja so buršaki na mnogih krajih na uprav drzen način skušali žaliti naše slovensko ljudstvo. Med Sv. Marjeto in St. Lenartom so pred enim tednom se trije fantje vračali krog poldneva s košnje domov, prepevajoč narodne pesmi. Srečali so tropo teh vsenemških kulturnosceev, bilo jih je menda osem, vsi okinčani s frankfurtskimi znaki. Ko so bili kakih 20 korakov oddaljeni od fantov, so začeli zabavljati: »Pfui Windische«, »Sauwindische«, »windische Pfaffenknechte« itd. Potem pa so zatulieli vsi unisono znano »Wacht am Rhein«. Fantje si to niso dali kar tako dopasti, so pometali kose proč in so porinjali za buršaki. Ti so takoj pokazali svojo germansko junaštvo in začeli bežati, kolikor se je dalo. Le nekateri so bridko občutili močne pesti slovenskih fantov kot plačilo za svoja izzivanja.

š **Stvaritelj Lutrove ulice.** Iz Maribora poročajo: V četrtek dne 22. septembra je umrl ob kapi zadet Ed. Schmied, ravnatelj deželnega kemičnega preskuševališča v Mariboru. Pokojni je bil član glavnega odbora Südmarke in šulferajna, načelnik več mariborskih vsenemških društev, član mariborskega občinskega sveta, kratko rečeno bil je glava nemško-nacio-

nalne politike mariborske. Bil je velik nasprotnik naših narodnih zahtev. Ravnatelj Schmied je bil tudi desna roka pastora Mahrerta ter mu je posebno pomagal pri gibanju za odpadništvo. Schmiedova zasluga je, da ima mesto Maribor Lutrovo ulico. On se je v mestnem svetu najbolj vroče potegoval, da se je uresničila želja Mahrertova ter je v isti seji, kjer je polovica občinskih svetnikov bila proti temu, da bi se cela Gledališka ulica zvala po Martinu Lutru, strastno nastopil in zagovarjal Mahrertov predlog. In za tem možem žaluje ves mariborski vsenemški tabor.

š **Mladinsko gibanje na Spodnjem Štajerskem.** Prihodnjo nedeljo dne 25. septembra se vrši na Brinjevi gori pri Konjicah velik dekliski shod za konjiško dekanijo. Shod se začne ob pol 12. uri dopoldne. Slavnostni govor ima g. dr. J. Hohnjec iz Maribora. — Mariborski Orel pa ima ta dan izlet v Fram v mariborski okolici.

š **Sneg na štajerskih planinah.** Po zadnjih deževnih dneih je zapadel na vrhovih Pohorja in vseh višjih srednje in gornještajerskih gorah sneg. Vreme je postalo naenkrat silno hladno. Bati se je rane slane, ki bo gotovo silno škodovala ajdi, prosu, koruzi in vinogradom. Vsi jesenski sadeži so se letos vsled mokrotnega vremena zelo zakasnili.

š **Ptujski Ornik** je kaj lepo nafarbal svoje nemške bratce v Gradcu glede ljudskega mnjenja o obstrukciji naših poslancev. Razlagal jim je, da je spodnještajersko ljudstvo, posebno štajercijanci v družbi s Plojevci in drugimi slovenskimi liberalci proti obstrukciji. Naši poslanci pa, ki so bili zadnjo nedeljo med ljudstvom, so dobili od volivcev zaupanje in ljudstvo jim je naročilo, naj vstrajajo v započetem boju, dokler ne zmaga poštna slovenska stvar. Ornik je zopet za en dolg nos bogatejši!

š **Meso v Gradcu.** Volovsko meso bodo prodajali meseca oktobra v Gradcu po 1 K 44 v do 1 K 76 v kg., — goveje meso pa po 1 K 20 v do 1 K 52 v kg. Volovsko meso bo za 6 v dražje kot meseca septembra, goveje meso pa za 2 v ceneje.

š **Poročila** sta se g. J. Bizjak, nadučitelj v Bočni z gospico Kodermanovo, učiteljico istotam.

š **Slovensko gledališče v Mariboru.** Dne 2. oktobra se otvori sezona 1910/11 z »Rezervistovo svatbo«, veliko burko v štirih dejanjih.

š **Jesenski semenj v Gradcu** bo od 1. do 9. oktobra t. l.

š **Zrakoplovni poleti v Gradcu.** Ob priliki jesenskega semnja v Gradcu, v začetku oktobra, se bodo znani Rennerji ponovno dvignili v zrak s svojim novim zrakoplovom »Graz«.

Ljubljanske novice.

lj **Predavanja v S. K. S. Z.** se zopet redno začno z mesecem oktobrom. Prvo javno predavanje bo v torek dne 4. oktobra.

lj **Seja odbora S. K. S. Z.** bo prihodnji torek ob 8. uri zvečer.

lj **Čegav je bog Pobasaj?** »Slovenski Narod« je v petek 16. septembra priobčil članek, v katerem je očital dunajskim krščanskim socialcem, da časte boga Pobasaj. Kako je s to stvarjo, je pokazala sodnijska obravnava v Bielohlawekovi zadevi. Obrekovalci so bili pred sodiščem blamirani. Sedaj je »Narod« v skrbah, kam naj postavi svojega boga Pobasaj, ki je na Dunaju tako temeljito padel s prestola. Morda dobi »Narod« zanj primeren prostor med onimi, ki imenujejo umirovljenega gimnazijskega ravnatelja za ravnatelja mestne plinarne, ki za žlahto napravljajo svetniška mesta ekstra statum, ki znajo tako odlično nastavljanje ljudi, kakor to kaže slučaj tržnega nadzornika v Ljubljani, ki zavarujejo mestna poslopja brez razpisa, ki prodajajo Nemcem slovenske pivovarne itd. Boga Pobasaj naj »Narod« ne uiljuje drugim — ker je to liberalen bog!

lj **Zaročil** se je g. Alojzij Kocmur, solicitor pri g. dr. V. Peganu za gđc. Franjo K. a. n. V. Vremu somišljeniku, ki ima osobito velike zasluge na delavskem zadrúžnem polju in gđc. nevesti, ki je istotako odlična naša somišljenica, želimo tisoč sreč!

lj **Prememba posesti.** G. Anton Dečman je prodal g. dr. Gallatiju polovico tretje skupine zemljišča, ki leži ob Elizabetni-Streliški-Kuhnovi in projekti-raneti dr. Valentin Zarnikovi ulici, v obsegu 4500 kvadratnih metrov za skupni znesek 102.000 K. Na tem zemljišču bo sezidal dr. Gallatija moderno opremljen sanatorij, kakor tudi za lastno porabo lepo enonadstropno vilo.

lj **Umrl** je v sanatoriju na Velikem Lošinju 23. t. m. gospod Anton Ver-

hunc, poslovodja tvrdke I. C. Mayr v Ljubljani. Pokojni je bil oče operne pevke Fr. Verhunc v Vratislavi in nadporočnika 17. pešpolka M. Verhunc tukaj ter znana in obče priljubljena oseba. Bil je tudi ustanovitelj prve tvrdke za izdelovanje preštih odev v Ljubljani Naj v miru počiva!

lj **Veliko plesišče poleg vojašnice**, namerava baje na Oražnovem svetu zgraditi pivovarniška družba »Union«. Tej nameri se treba najodločneje upreti ker bo na vse strani samo škodljiva. Upamo, da merodajni krogi to pravočasno uvidijo.

lj **Musica sacra v stolnici.** Jutri devetnajsto nedeljo po Binkošti, se bo pri veliki maši ob desetih izvajalo sledeče: Missa in Es, zl. Jos. Stein, Gradual »Specie tua«, zl. Ant. Foerster, Ofertorij »Filiae regum«, zl. dr. Fr. X. Witt.

lj **40-letnico** poroke obhajata jutri Ivan Robida, mestni policijski komisar v pokoju in Marija Robida. Na mnoga leta!

lj **Najvišjo zahvalo** Njegovega Velikanstva cesarja Franca Jožefa I. za vposlano jubilejno pesem 80-letnice vladarjeve je dobila Amalija Šimec, gimnazistinja IV. razreda in hči znane tukajšnje rodbine. Čestitamo!

lj **Društvo z dolgim naslovom.** Nekaj takega se snuje v Ljubljani. Ime društva bo »Narodno napredno socialno delavsko društvo«. Snuje to društvo, tajnik razpuščene N. D. O. Slavoj Škerlj, ki govori po Ljubljani, da bo društvo nastopalo »proti frakarjem«, posebno gorke obljubljuje dr. Šviglju.

lj **Prvi sestanek** v jesenskem semestru bo imelo »Društvo slovenskih katehetov« prihodnjo sredo, dne 28. septembra točno ob 5. popoldne v knjižnični dvorani Katoliške Tiskarne. Na sporedu je: a) Odlok sv. stolice o zgodnjem obhajilu otrok. Poročevalec katehet A. Čadež. b) Slučajnosti: Obrtno-nadaljevalna šola. — Določitev spovednih dni za ljubljansko mladino. — Ta sestanek velja za mesec oktober, ko imajo nekateri gg. veroučitelji radi opravil v cerkvi manj časa. Odbor prosi obilne udeležbe. Gg. odborniki imajo po zborovanju kratko sejo.

lj **Umrl** je uslužbenec Kranjske stavbinske družbe, Karol Kainz, 74 let star.

lj **Francetu Hladniku**, znanemu junaku logaške afere, je deželno sodišče v Gradcu zvišalo kazen od 7 mesecev na 15 mesecev težke ječe.

lj **Zadruga krojačev, krojačic** itd. naznanja tem potom cenjenim članom odlok c. kr. ministrstva za javna dela, s katerim se načelstvu naroča, obvestiti članice zadruge, da so tudi vaječke obvezane obiskati obrtno-nadaljevalne šole, ki se prične dne 2. oktobra t. l. Vpisanje vajenk in vajencev se prične v nedeljo dopoldne 25. t. m. in ponedeljek, torek in sredo 26., 27. in 28. od 6. do 7. ure zvečer v III. mestni šoli, Erjavčeva cesta 21, pritrilčno. Obenem se daje naznanje, da se vrši prihodnja preizkušnja za vaječke in vaječke dne 5. oktobra v obrtni šoli. Prošnje za pri-pustitev k preizkušnji, je vložiti pravočasno pri načelniku zadruge Fr. Jeločniku.

lj **Čevljarska zadruga** v Ljubljani opozarja svoje gosp. člane, da blagovolijo zapisati svoje vaječke in vaječke v obrtno nadaljevalno šolo za leto 1910/11 v nedeljo, dne 25. septembra dopoldne in pa v ponedeljek, torek, sredo dne 26., 27. in 28. od šestih do sedmih zvečer na Erjavčevi cesti št. 21.

lj **Umrl** je v Badnu pri Dunaju profesor na ljubljanski realki dr. Maks Mandl.

lj **Pouk za izpolnitev popisovalnih pol za šolsko matico.** 1. Hišni gospodar ali njegov namestnik izroči to polo vsem strankam v hiši, da vpišejo vanjo šoloobvezne otroke. 2. V šolo hoditi so zavezani vsi tu bivajoči otroci od dovršenega šestega leta do dovršenega štirinajstega leta, ne glede na to, ali bivajo njih starši v Ljubljani ali ne. 3. V prostoru za opomnje je posebej navesti vzrok, zaradi katerega je kak po starosti šoloobvezan otrok šolskega obiska oproščen (telesna nerazvitost, duševna nezrelost, privatni pouk, izpustnica itd.). 4. Kdor kakega otroka pri popisovanju ne zgleda, ga popiše neresnično ali polo prepozno odda, tistemu se naloži kazen od 2 do 40 kron; ako bi pa te kazni ne mogel plačati, kaznovati ga je z zaporom 1—4 dni. 5. Po tem navodu stavljenolo morajo hišni gospodarji ali njih namestniki izročiti najkasneje do 10. oktobra mestnemu zglasovalnemu uradu s tem-le odgovornim potrdilom: »Podpisani potrjuje, da ni izpuščena nobena v hiši stanujoča stranka.«

lj **Umrl** je Gašper Hvala, južne žel. sprevočnik, star 39 let.

lj **Goreti** je začelo včeraj dopoldne v stanovanju hišne posestnice na Elizabetni cesti št. 7. Domači so ogenj

hitro opazili ter ga s pomočjo drugih strank v hiši udušili, še predno se je mogel razširiti tako, da ni bilo treba obveščati gasilnega društva. Zgorelo, oziroma pokvarilo se je več lepega, skoro popolnoma novega pohištva.

Ij **Pri tatvini krompirja** sta bila včeraj zasačeni na ljubljanskem polju dve delavki. Nabrale sta ga bile že okoli 200 kg, katerega se jim je odvzelo in se bodeta zaradi tega morale zagovarjati pred sodiščem.

Ij **Sumljiv grešnik**. Ko je te dni nekega večera frančiškanski cerkovnik nameraval zapreti vrata in je preje še preiskal cerkev, je dobil v spovednici nekega 20 let starega fanta, katerega je potem izročil stražniku. Ko so ga legitimovali, so dognali, da je to vrtnarski pomočnik, rodом iz Gorenjskega. Rekel je, da je šel v cerkev vedrit. Ker se mu ni moglo dokazati nobenega kaznjivega dejanja, so ga po zaslišanju izpustili.

Ij **Vlom v barako**. Pred 14 dnevi je bilo vmljeno v barako ob Grubarjevem prekopu, ki jo rabijo za kuhinjo. Tat je odnesel iz nje več sladkorja, kave in 13 hlebov kruha. Predvčerajšnjem so pa zasačili v dotični baraki nekega tujca in ga oddali stražniku. Legitimoval se je za 21 let starega krojaškega pomočnika Gabriela Turčina, rodом iz Zlatarja na Hrvaškem. Ker je Turčin poleg te tatvine, sumljiv tudi tatvine 16 krampov, ki so izginili v neki drugi baraki, so ga izročili deželnemu sodišču v preiskovalni zapor.

Ij **Pogreša** se od 6. septembra lanskega leta 22 letni pravnik David Bernard Mayer iz Požuna, za katerega se domneva, da je zapadel kaki hudodelski roki, ali pa se je kje ponesrečil. Pogrešalec je srednje postave, dolgoličen, črnolas in precej velikih ustnic. Na desnem prstancu je imel tesen prstni prstan z rdečim kamnom. Perilo je imel zaznamovano s črkoma M. B. — Kdor pove podatke, ki bi služili v njegovo izsledbo, naj si bode živ ali mrtev, dobi 800 K nagrade.

Ij **Ukradena kolesa**. Posestniku Ivanu Križaju iz Zg. Senice pri Medvodah je bila iz veže Bohinčeve gostilne v Svetju ukradeno črno pleskano kolo »Torpedo«, vredno 90 K. — V Celovcu je bilo ukradeno inženirju Jožefu Prieseju 140 K vredno kolo trdke »Romblau«. Tudi dr. Mayerhoferju in dijaku Karolu Schweigerju je v Celovcu na glavni pošti nekdo odpeljal kolesi. — V Spielfeldu je bilo imetniku mlinov Karlu Ruppeju z južnega kolo dvora ukradeno dobro ohranjeno kolo »Puche«. Tat se je z njim odpeljal proti Mariboru.

Ogrski vladni načrti.

Jesenska sezija ogrskega državnega zbora je tukaj, toda v taboru ogrske vlade in njene večine je skrivnostno tiho. Iz ministrskih konferenc v Budimpešti in skupnih ministrskih posvetovanj na Dunaju, ki so se vršila neposredno pred sklicanjem poslanske zbornice, ni ničesar razvidno o kakem velikem delovnem programu, kakor se je napovedovalo pri junijskih volitvah in pozneje. Poročalo se je, da se je na teh konferencah posvetovalo samo o »tekočih zadevah«, o državnem in skupnem proračunu za leto 1911. in o sklicanju delegacij. Kaj drugega ni bilo. Četudi je vlada v poletnem zasedanju predložila državni proračun leta 1909. tudi za leto 1910. pod pretnostjo, da hoče uvesti red v ogrskem državnem gospodarstvu, in potem razviti svoj pravi in lastni delovni program šele v jeseni v okviru proračuna za leto 1911, vendar se pa še danes o tem programu ne vé ničesar neposredno pred otvoritvijo državnega zbora, kot da bi bil knjiga, zapečatena s sedmimi pečati. Zato je tudi razpoloženje v nacionalni delovni stranki zelo nepovoljno in kakor kaže, vlada ne bo ravno žela lovorjevih vencev.

V jesenskih počitnicah se je v popolni tihoti marsikaj pripravilo, kar je sposobno, precej ohladiti zmagoslavno poletno veselje nove parlamentarne večine na Ogrskem. Predvsem se davnó ni sklenjen mir z narodnostnimi manjšinami. Da se vladi ne bo posrečilo pritegniti k sebi Rumunov, se more sklepati s precejšno gotovostjo iz dejstva, da se bo poleg zmernih Rumunov udeležilo tudi pet drugih rumunskih poslancev napovedanih jesenskih pogajanj z vlado. Da se to ne bo posrečilo, ni nič čudnega. Znani mirovni načrt grofa Tisza je v to svrho

preveč enostranski. Kajti ta načrt zasleduje tendenco »divide et impera«. Nikakor se ne bo posrečilo vladi, odtrgati Rumune od svojih sotrpinov: Slovakov in Srbov. To je lahko umljivo.

Ogrski vladi se tudi ni posrečilo pritegniti v svoj tabor poslance l. 67., pristase grofa Andrassyja. Kakor Khuen spomladi pred volitvami ni zapal Andrassyju, tako Andrassy sedaj po volitvah ne zaupa Khuenu. Andrassy nima zaupanja v stalnost nove večine, zato hoče obdržati proste roke, da bo ob primernem trenutku še vedno na razpolago kot državnik l. 67., ki bi bil pripravljen v družbi z grofom Stefanom in Ivanom Zichyjem uspešnejše nadaljevati to, kar je začel Khuen Hedervary. Čudno je na videz, da skuša Khuen pritegniti opozicionalne poslance l. 67. leta, kljub temu, da ima impozantno in na videz enotno večino napram razbiti in decimirani opoziciji. To se more razlagati s tem, da je Khuen nezaupljiv proti številno zelo pomembnemu radikalno-liberalnemu krilu svoje stranke, ter da se zaveda, kar je glavno, da ima večino pač v državnem zboru, ne pa v deželi. Tekom poletja sestavljena statistika o junijskih volitvah je dokazala namreč presenetljivo dejstvo, da je dobilo 225 poslancev nacionalne delovne stranke pri omenjenih volitvah 407.258 glasov, 158 opozicionalcev pa 440.674 glasov, torej 33.416 glasov več kot vladni. Junijske volitve gotovo niso ugodno vplivale na razpoloženje za liberalno delovno stranko, pač pa so osnovala onim l. 67. leta znatno večino v deželi. Ako se prišteje k glasovom delovne stranke 48.691 glasov ljudske stranke, 50.348 glasov Andrassyjeve skupine, 47.310 glasov krščanskih socialcev, 45.570 glasov narodnosti in 63.950 glasov zmernih socialistov in demokratov, potem imajo sedeminšestdesetariji 562.933 glasov proti 283.211 glasovom osemindesetdesetarjev. Majoritetna zavest vlade ne more biti bogve kako velika. Ta zavest je tako žalostna, da se vidi na prvi pogled, kako je ogrska vlada brez vsake energije in s kako udanostjo prenaša vse dosedanje in pričakuje prihodnje svoje blamaže. Kako se je ogrska vlada blamirala pri iskanju posojila, se ne more več tajiti. Pritrditi bo morala dalje tudi znatnemu zvišanju vojske, kakor tudi obnovitvi bančnega privilegija brez nasprotnih koncesij in pri tem tudi še ni misliti na spremenitev položaja na Hrvaškem, ki bi bila ugodna za Ogre. Ni povoljnega razgleda za Khuena na lepe čase. V teh razmerah ogrska vlada še ne misli na uresničenje svojih obširnih načrtov, med katerimi zavzema volivna reforma v zvezi s podržavljenjem komitatne uprave pač prvo mesto. Postala je skromnejša. Sedaj stremi samo po tem, da prepreči novo ex lex stanje 1. januarja 1911. Zato bi rada videla, da se reši državni proračun in bančni privilegij še pred novim letom, ker pa je do tedaj jako malo časa — ne sme se pozabiti delegacijskih zasedanj v oktobru, — se mora z vso skrbjo izogniti vsemu, kar bi moglo provocirati opozicionalce. Grof Khuen Hedervary je vesel, da živi, kljub svoji impozantni večini. Zato se ničesar ne čuje o napovedanih vladnih načrtih. Khuen Hedervary varuje stolec.

Razne stvari.

Na Bismarckov grob pohite tudi letos avstrijski vsenemci, tako javlja »Alldeutsches Tagblatt«. S tem da izpolnijo nasproti Bismarcku delo dolžne ljudske hvalečnosti; na tem pobožnem romanju bo služil za »vojvodo« stari Georg Schönerer. Srečno pot in lepo vreme!

Alkohol in železniška služba. Pred petimi leti je prepovedalo ravnateljstvo pruskih železnic vsemu svojemu osebju pživanje alkohola v službi. To se ni prepovedalo samo osebju, ki se vozi z vlaki, temveč vsem uslužbencem na prog, kolodvoru, delavcem kakor tudi uradnikom. Ta prepoved je imela zelo lepe uspehe, kakor poročajo listi. Dokazano je, da je prihajalo osebje veliko bolj spočito v službo kakor prej in da je vršilo službo z veliko večjo vestnostjo in dobro voljo. Tudi glede na disciplino so se pokazali lepi uspehi, ker se zelo redko dogajajo slučajni neposlušnosti napram predstojnikom kakor tudi medsebojni prepri osebja. Tudi število obolenja, ki je nastalo ve-

činoma vsled zadrživanja alkohola, se je zmanjšalo na najnižjo mero. Glavno dobro te odredbe pa je, da se je med železničarji vedno bolj začelo utrjevati prepričanje o škodljivosti alkohola ter se splošno med njimi širi vzdržnost. S tem je bilo splošno olajšano tudi delo onih humanih ustanov, ki se bore proti ljudski kugi — alkoholu.

Italijanski prešiči na avstrijskih trgih. Dne 15. t. m. je dospela na dunajski prešičji trg prva pošiljatev italijanskih prešičev, namreč en vagon s 46 prešiči. Splošno so zelo ugajali, kakor se poroča, ter so veljali kilogram po 1 K 40 v. Poljedelsko ministrstvo je dovolilo, da se na prihodnji dunajski prešičji trg sme uvesti na Dunaj 1000 prešičev iz Italije, v Prago pa 500, in sicer iz pokrajin, kjer ni kuge.

Pretep na shodu. V Dombrovi so se na nekem političnem shodu zborovalci stekli med seboj. En delavec je bil zaklan, devet oseb je smrtno nevarno ranjenih. Dva pretepača sta pobegnili v Zgornjo Šlezijo.

Angleško bojno brodovje. Angleški listi zopet zahtevajo, da se pomnoži angleško bojno brodovje, kar je smatral za potrebno že kralj Edvard VII., kakor piše »Daily Telegraph«. Kralj Edvard VII. je vedno označeval omejitve oboroževanja angleške mornarice kot nesmiselno ter mu tudi nikoli ni padlo v glavo, kaj takega predlagati nemškemu cesarju. To je zopet neprijeten udarec prijateljem miru.

Grški bogataši in grška mornarica. Grki so znani kot spretni trgovci. Grk je popolen žid, v kolikor se tiče trgovine. To je pa tudi naravno. Grška ni rodovitna, zato iščejo njeni sinovi zasluska povsod in na južnem Balkanu je skoro vsa podrobna trgovina v rokah Grkov. Vsled njihovega naravnega trgovskega duha se zgodi, da Grk, ki odide iz domovine kot berač, postane v nekoliko letih milijonar. Izredno čudno pa je, da ti obogateli Grki ne pozabijo svoje domovine, kljub temu, da so se naselili po drugih državah stalno. Kar je javnih šol v Atenah in drugih grških mestih, so bile skoro izključno ustanovljene s podporami grških bogatašev. Enako je tudi z drugimi ustanovami. Sedaj se poroča, da je bogati Grk Servudaksis, ki biva v Egiptu, daroval grški vladi 10 milijonov frankov za novo bojno ladjo, ki jo bo grška vlada iz hvalečnosti imenovala po njem. Poročali smo že, da je bogati Grk Corelianos v Londonu daroval že dva milijona za grško bojno brodovje ter da namerava v isti namen zapustiti ob svoji smrti še 14 milijonov frankov. Ravno tako namerava Grk Benahis, upravitelj nekega velikega podjetja v Egiptu, darovati poldrug milijon za nov grški »dreadnought« pod pogojem, da se ostala potrebna vsota za to bojno ladjo nabere potom javne subskripcije. Lahko rečemo, da v požrtvovalnosti prvačijo na svetu grški milijonarji.

Po zgledu južnih železničarjev so 22. t. m. začeli uslužbenci skoro vseh železniških prog v Nemčiji s pasivno resistenco. Vršila so se pogajanja z nemškim državnim finančnim ministrom, a brez uspeha.

Oboroženi bolniki. Ker so v rimski bolnišnici večkrat napadli bolniki streliško osebje z orožjem, je upraviteljstvo bolnišnice in policija preiskala vse, ki so obiskali bolnike. Dobili so pri obiskovalcih in obiskovalkah nože, revolverje in drugo orožje. Zaprli so 11 oseb.

Milijonar samomorilec. V Clevelandu so zaprli milijonarja Yatesa, ker je ranil neko žensko. Yatesa se je v zaporu obesil.

Kako dobiš 120.000.000 dolarjev. V New Yorku je poročil 92 let stari Lylle 30 let staro postrežnico svoje pred dvema letoma umrle soproge. Po smrti rajnice je najskrbnejše stregla Lylleju, katerega premoženje cenijo na 120 milijonov dolarjev.

Dunajski Lunapark preselijo v dunajske »Benetke«.

„Volksverein“ v Nemčiji.

Na lepem Porénskem čisto na meji holandske kraljevine se nahaja živahno industrialno mesto po velikosti kot Ljubljana imenom München-Gladbach. Vsa sijajna organizacija katoličanov v Nemčiji ima tu svoj sedež. Pri likom svojega potovanja po Nemčiji si je tudi pisec teh vrstic ogledal imenovano institucijo in gotovo ne bo odveč,

ako jo tu na kratko obrazložim »Slovenčevim« čitateljem.

Poleg svojih apologetičnih nalog, kojih se tu ne dotikam, stremi imenovana organizacija za socialno reformo na krščanski podlagi, koja dosega s poučevanjem najširših mas o novodobnem razvitku socialnih vprašanj. Organizacija se naslanja na posamezne krajevne skupine, kojih šteje danes nad 8000. Na čelu vsake skupine stoji izvoljeni predsednik. Posamezne skupine so združene v dež. zvezah. Bavarska, Badenska in Virtemberska imajo svoje deželne sekretariate z možmi akademične naobrazbe na čelu. Poleg tega obstoja cela vrsta sekretariatov, ki jih vodijo neakademiki; ti sekretariati se pečajo z utrditvijo organizacije kakor tudi z razširjanjem informacij. Vse niti te mogoče organizacije pa se stekajo v centrali v München-Gladbach. Ogledal sem si krasno društveno palačo v imenovanem mestu. V tem ogromnem društvenem domu se nahaja veličanska tiskarna, ki je v njej zaposlenih 150 oseb. Društvo ima tudi cel uradniški štab, izmed uradnikov je 12 diplomiranih nacionalnih ekonomov. Princip centralizacije je izveden do skrajnosti in samo tako si moremo tolmačiti sistematično edinstveno delovanje. Prispevek znaša za vsakega člana 1 marko. Zato dobiva vsak ud šestkrat na leto izhajajoči časopis »Der Volksverein«. Poleg tega je vsak ud upravičen se posluževati vseh društvenih naprav. Število udov znaša danes 650 tisoč! Prvi prezident je sedaj tovarnar Franc Brandt v München-Gladbach, generalni ravnatelj pa je dr. Pieper.

»Volksverein« ima nalogo: vzgoje širokih ljudskih plasti v socialnem in gospodarskem pogledu. Ta jeklena organizacija nemških katoličanov je znala udovoljiti vse zahteve na polju gospodarskega napredka. Ko je v osemdesetih letih preteklega stoletja prešinila Nemčijo misel o državnih socialni politiki, tu se je vrgel »Volksverein« z vso silo na izpeljavo socialnega zakonodajstva ter je uplival na javnost v tem smislu. Ne manje pozornosti je posvečal samopomoči raznih stanov. Dasi stoji »V.« na stališču, da je državna pomoč za posamezne pridobitvene skupine neobhodno potrebna ter svoje pripadnike tudi v tem smislu poučuje, si je ipak vedno svest, da je prvotna pomoč vedno le samopomoč ter da ima državna pomoč zmerom le predstavljati dopolnilo samopomoči. Velike usluge izkazuje »Volksverein« celumu narodnemu gospodarstvu v Nemčiji kakor celumu družabnemu in državnemu redu s tem, da vedno povdarja izenačbo gospodarskih interesov. »Volksverein« obsega vse stanovne. V njegovih zborovanjih so pripadniki vseh poklicev. Tako mu je dana možnost, da obravnava v prisotnosti enega stanu tudi zadeve drugih stanov. Zamore jih vzajemno zblíževati ter jih prepričati, da so v današnjem narodnem gospodarstvu vsi stanovi enakovredni, da pridobiva en stan z blagostanjem drugega. Baš v današnji dobi, ko se gospodarska protivja tako ostro krešejo, je takšno pomirjevalno delovanje neizmerne dalekosežnosti.

S kakšnimi sredstvi deluje »Volksverein«? V prvi vrsti s pomočjo tiska. Njegovi popularni spisi in brošure imajo v prvi vrsti namen podučiti široke vrste ljudstva, kako si obrniti socialno zakonodajo v hasek in kako ima biti izvršena samopomoč. V ostalem pa obravnava »Volksverein« upravnost poganoge socialne politike in narodnega gospodarstva. Celotni katalog spisov izdanih od »Volksvereina« obsega: spise za šolo, spise o domačem gospodinjstvu; uvod v praktično-socialno in obče koristno delo; društvena književnost; državnoznanstvo; socialna politika v državi in občini; splošnosti, poljedelstvo, obrtniški srednji stan, industrija in delavstvo, kritika liberalizma in socializma; šolstvo in šolska politika; apologetika; versko življenje. Spisi so deloma večje razprave — socialna dnevna vprašanja — deloma brošure po 5 fenikov — obče koristna, socialna, apologetična ljudska knjižnica — deloma le taki. V zborovanjih, kojih se izvrši vsako leto na tisoče, v socialnih konferencah, koje prireja, ima priliko ljudstvo seznanjati s svojimi spisi. Za časa svojega obstoja je razposlal 123 milijonov knjig in brošur! V njegovem založništvu izhaja cela vrsta beletrističnih, gospodarskih in socialnih časopisov: »Soziale Kultur« z večjimi narodnogospodarskimi članki, namenjenimi v prv

vrsti za izobražence, »Der Kranz«, časopis za mladenke, »Frauenwirtschaft« v povzdigo gospodinske naobrazbe, »Ephauranken« za mladino, »Jung Land« za poljedelske kroge, »Präsideskorrespondenz« za predsednike društev, »Soziale Studentenblätter« za visokošolsko mladino. Zanimanju akademičnih naobrazencev za socialne in gospodarske ideje posveča »Volksverein« posebno pozornost. Izdaja tudi »Sozialpolitische Korrespondenz«, ko pošilja 450 časopisom; vsaka številka vsebuje članke o aktualnih narodno-gospodarskih problemih.

(Konec.)

Die Jugend großer Männer, Sonntagslesungen für Jünglinge. Sestavil dr. Konst. Holl. 12° (VIII. i. 372) 2 K 64 vin., vez. 3 K 36 vin.

Ako opravičeno pravimo, da slabi primeri ugonablajo dobre stvari, tedaj ne smemo pozabiti tudi nasprotno resnice, da velik vzgled vzbuja posnemanje. Imenovana knjiga nam opisuje mladost slavnih, velikih mož, ki so se povzpeli kvišku deloma po cvetni poti čiste nedolžnosti ali pa po trnjevem potu greha in zmot ter ponižne pokore. Njihovo trpljenje, njihovi boji in dela zamorejo tudi še dandanes dati mladini poguma v njenem delovanju, svariti jo pred zmotami, dvigniti jo, ako je padla ter jo napolniti z navdušenjem za lepe ideale. Potuerunt hi, cur non ego? Dobiva se vedno v »Katoliški Bukvarni« v Ljubljani.

Kot izvrsten svetovalec, kako da je treba namreč prehraniti najvarnejše družino, se sme smatrati novi zvezek Grethlein's praktische Hausbibliothek: **Wie kann man Fleisch ersparen?** 226 preizkušenih navodil k tečnim in okusnim opoldanskim jedilom brez mesa. Spisala Wanda Moser-Friedrich. — Knjižica, ki je ob sedanjih draginjah za vsako gospodinjstvo prekoristna, stane 1 K 20 vin. in se dobiva vedno v »Katoliški Bukvarni« v Ljubljani.

Iz dnevnika mladega poredneža. Ameriška humoreska. Po angleškem izvirniku priredil Janko Dolžan. »Ljudske knjižnice« 12. zvezek. Založila »Katoliška Bukvarna« v Ljubljani. Velja broš. 1 K 40 vin., vez. 2 K 30 vin. — Pisatelj nam slika z nedosegljivim humorjem dogodke malega porednega dečka in zna porabiti vsako dobro in slabo lastnost odraslih, pa tudi vsako drugo priliko sebi in drugim v zabavo. Kljub trdnemu namenu, da se poboljša, uganja naprej svoje burke in doživi tako nezgodo za nezgodo; ne spametuje ga vožnja v ubeglem zrakoplovu, niti bivanje med levi, med katere zaide po svoji predrzni lahkostivosti, niti smrtonosna vožnja na deročem veletoku v malem čolničku, ki se utrgal, niti ne nevarnosti in škoda, v katero je pripravlil druge. Knjiga podaja celo vrsto neprekosljivih smešnih slik iz otroškega življenja in se bo vsled dobro zadele in izbrane šaljivosti hitro prikupila in razširila.

Načrt Ljubljane, sestavil mestni arhitekt Ciril Koch, se dobi tudi posebej in je tako natančen, da so označeni celo stranski trakti posameznih hiš. Načrt v dveh barvah velja 30 vin., v petih barvah pa 50 vin. in se dobi v »Katoliški Bukvarni« v Ljubljani.

Telefonska in brzojavna poročila.

CESAR.

Marijino Celje, 24. septembra. Cesar je došel semkaj ob 10. uri 45 minut popoldne, živahno pozdravljen od obfistva. Vreme se je izboljšalo. K dvornemu obedu je povabljen tudi zbornični predsednik dr. Pattai.

KOLERA.

Dunaj, 24. septembra. Tukaj sta znova zboleli dve osebi na sumljivih makih kolere in sicer dva pomorščaka, ki sta se pripeljala na dveh ladjah preko Mohača na Dunaj. Ladji se nahajata zdaj v kvaranteni.

Budimpešta, 24. septembra. V Taku je zbolela na kolero neka ženska, ki je bila vođa iz Donave.

Carigrad, 24. septembra. Tu so zbolele tri osebe. Sumi se, da je kolera.

IZVOLSKIJ NENADOMA ODPOTOVAL.

Berolin, 24. septembra. Ruski minister za zunanje zadeve, Izvolskij, je včeraj zvečer nenadoma odpotoval v Pariz.

PASIVNI ODPOR BOSENSKIH ŽELEZNIČARJEV.

Sarajevo, 24. septembra. Vlaki majo radi pasivnega odpora bosenskih železničarjev velike zamude. Vlada je razpustila pet društev organiziranih bosenskih železničarjev.

Sarajevo, 24. septembra. Osobje električnega tramvaja v Sarajevu se je priključilo rezistenciji.

Bos. Brod, 24. septembra. Pasivna rezistenca na zahodni bosenski železnici traja dalje. Promet je oviran, tako da je zveza vlakov onemogočena.

STAVKA.

Reka, 24. septembra. Tu stavkajo delavci petrolejske rafinerije in torpedovske tovarne.

ČREZ SIMPLON.

Milan, 24. septembra. Aviatik Chavez, ki je v aeroplanu preletel Alpe, si ni polomil samo obeh nog, ampak so se mu pri padcu pretresli tudi možgani, ko se je iz onesvestice zbudil, je dejal: »Bilo je strašno. Z velikansko težavo sem se dvigal do višine Simplona. Bil je grozen mrz, ko sem letel čez Simplon, so mi bili vsi udje skoro čisto zmrzjeni. Chavez bo dobil nagrado.

ZAHVALA.

Pripravljali odbor za otvoritveno slavnost Slovenskega doma v Št. Ilju izreka vsem, ki so pripomogli, da se je ta slavnost tako veličastno obnesla, inenom šentiljskih Slovencev najsrčnejšo zahvalo.

Posebej se odbor zahvaljuje »Slovenski Strah« za prireditve posebnega vlaka, vlč. gospodu Čížeku, dekanu v Jarenini, za slovesno blagoslovljenje Slovenskega doma, slavnostnemu govorniku, predsedniku »Slovenske Strazhe«, gospodu poslancu in deželnemu odborniku Jarcu, pevskega in glasbenemu društvu »Ljubljana« in vsem drugim pevskim zborom, Slovenski kršćansko-socialni zvezi v Ljubljani in Mariboru in vsem njenim članicam, ki so poslale zastopnike, zvezi Orlov, ki je posebno povzdignila sloves dneva, društvom z zastavami, vsem gospodom poslancem Slovenske kmečke zveze, ki se se udeležili slavnosti, narodnemu ženstvu, posebno cenjenim domačim in mariborskim damam, katere so v šotih sodelovale, vrlim možatim Gorenjcem iz Škofje Loke, ki so v imponentnem številu prihiteli k nam, vsem onim gospod Slovenkam in gospodom Slovincem, ki so prispevali za kavarno, vinarno, srečolov in cvetličnjak, nadalje gospodu Baumanu in gospodu Celcerju za izvrstno postrežbo.

Naj vam ostanje ure, katere ste preživeli, cenjeni gostje, na vročih šentiljskih tleh, vedno v prijetnem spominu.

Tako imponentnega, tako krasno uspelega slavlja še obmejni Slovenci nismo doživeli, zato je slava in hvala vsem, ki so k temu pripomogli!

Zahvaljujemo se pa tudi našim narodnim nasprotnikom, ki so s svojim obnašanjem našim slovenskim bratom pokazali, kakšne vrste so tisti ljudje, proti katerim se moramo šentiljski Slovenci boriti.

Št. 11j v Slov. gor., dne 16. septembra 1910.

Slavnostni odbor:

Fr. Thaler, dr. Josip Hohnjec, E. Vračko, Vlado Pušenjak, Miha Golob, Janez Bauman, Fr. Freiham, Ivo Geršak, Anton Hauc, Josip Draž, Fr. Lilek, Fr. Zebot.

Samo jedna metoda je, da se zamore odpraviti kongestija, pritisk krvi v glavo, ki je sledeči: Uredi svojo prebavo! Slaba prebava se ne more odpraviti na bolj rahel, prijeten in stalen način, kakor se to zgodi z rednim zavživanjem naravne **Franc Jožef-ove** grenčice (vsak dan pol kozarca na tešče). Franc Jožef-ova grenčica je prikladna posebno pri slabi prebavi, provzročeni vsled oslabelosti črevesa. Od zdravniških avtoritet priporočena v več kot 1000 izpričevalih kot izvrstno, lahko in brezbolestno odvajalno sredstvo. 25

V Lunaparku na Dunaju so stavbe večinoma pobarvane s Kronsteinerjevimi fasadnimi barvami. Kronsteinerjevi izdelki tvrdke Karl Kronsteiner, Dunaj III., Hauptstrasse 120 se posebno odlikujejo za pobarvanje na prostem stoječih lesenih stavb.

Podagrin, dobro znana sol za kopej, ki je najboljšo sredstvo pri trganju in revmi in ki se vedno uporablja z najboljšim uspehom. Več v oglaš.

Kašljajoče osebe opozarjamo na oglas o Thymomel scillae, to je preparat, katerega večkrat zdravniki priporočajo.

Za pohištvo, marmor, parket hrani čas in trud! 508
2.10. 1906. Ga. vlad. svet. Helsing. Münster, Westfalen.
S. Clirne sem prav zadovoljna. Izborim je za parket, lino, pohištvo in marmor. — Način ravnanja hrani čas in trud. Dobi se povsod. — 1/2 stekla K 3.—, 1/2 stekla K 1.70.
— Edini izdelovalec I. Lorenz & Co., Heß (Eger) Češko.

: Naročajte „Slovenca“ :

BILINSKA
KISLA VODA

izborna dietična namizna pijača.

O dobrot Bilinske vode naj se vpraša domači zdravnik. Dobi se pri Mihael Kastnerju v Ljubljani. 2590

2750 kilogr. samo tehta

1/2 Standard Folding

pisalni stroj iz aluminija. Pripraven za potovanje, kakor tudi pisarno. Vse moderne vrline! Trpežna konstrukcija! Zahtevajte cenik in razkazovanje stroja od

zastopstva Standard Folding
Ljubljana, Turjaški trg 4, II. n.

Trditev:
Naši stroji so za več let naprej!

Dokaz:
1907 Simeringrekord 8:34 1/2, dosegel Eliška na motornem kolesu LAURIN & KLEMENT, in v letih 1908, 1909 in 1910 se ni bil prekošen in je torej ta

Rekord LAURIN & KLEMENT
že 4 leta neovržen. 1681

Laurin & Klement, akcij. dr.
Mladá Boleslav; zastopnik Nikodem & Wetzka, Gradec, Kaiserfeldergasse 15.

Meteorologično poročilo.
Višina n. morjem 306.2 m, sred. zračni tlak 736.0 mm

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padačina v mm
23	9. zveč.	737.6	10.1	sr. jug.	oblačno	
	7. zjut.	39.4	9.4	sr. jvzh.	oblačno	0.7
24	2. pop.	39.5	13.6	p. m. jvzh.	del. jasno	

Srednja včerašnja temp. 10.3°, norm. 13.8°.

Elektroradiograf „IDEAL“
hotel „pri Maliču“ zraven glavne pošte
Od sobote 24. septemb. do torka 27. septemb.

SPORED: 2539

1. Vinski duhovi. (V barvah.) — 2. Plavljenje lesa in žage na Svedskem. (Po naravi.) — 3. Sestrka Ljubezen. (Drama.) — 4. Ločilno pismo. (Komično.) — 5. Lov na bivolce v Indo-Chini. (Po naravi v barvah.) — 6. Fífine petarde. (Komično.) — Dodatek k zadnjima dvema predstavama ob 7. in 1/2 9. uri. 7. Pijančevič bi rad šel ven. (Komično.) — 8. Nespraviljivo sovraštvo. (Drama.) — 9. Sportne vožnje na Tiberi. (Komično.) — 10. Zdravilni način proti mikrobom. (Jako komično.) Vsak torek in petek koncertuje Sl. Filharmonija. Zelo priporočljiv spored.

**Redka!!
prilika!!**

Na zelo prometnem kraju v sredini mesta se iz proste roke proda v zelo dobrem stanju se nahajajoča

hiša na 3 nadstropja

v kateri se poleg lepih stanovanj nahajajo tudi prodajalniški lokali. Plačilni pogoji zelo ugodni. Naslov pove uprava lista. 2467

t

Tvrdba I. C. Mayer javlja tužno vest, da je njen mnogoletni, zvesti in zaslužni sotrudnik, gospod

Anton Verhunc

dne 23. f. m. v Velikem Lošnju po dolgi mučni bolezni preminul.

Čas pogreba pokojnika naznani se pozneje.

Bodi mu blag spomin!

Ljubljana, dne 24. septembra 1910. 2773

Oženjen mož

Išče službe za vsako delo, z lepo pisavo in znanjem treh jezikov in trgovsko izobražen z večletnimi izpričevali. Naslov pove uprava. 2772

Gostilna z lepim posestvom

20 oralov gozda, 10 oralov njiv in travnikov z sadonosnim drevjem je

na prodaj
v toplici na Dobri pri Celju 2774

Dva pomočnika

za veliko delo sprejemem takoj. Anton Čebulj, krojaški mojster na Jesenicah Gorenjsko, 2764 2

Proda se hiša

v prav prijaznem kraju z lepim sadnim vrtom in njivo. V hiši se nahaja dobro idoča trgovina z mešanim blagom. Proda se tudi 2 vso prodajalniško opravo. Oddaljena je 5 minut od kolodvora, ravno toliko od farne cerkve. Več pove lastnik Valentin Škander trgovec v Domžalah. 2768 4

Najtopleje priporoča
glasovirje, pianine, harmonije

solidno sestavljene, nepresežne v dobri kakovosti, glasu, po jako nizkih brezkonkurenčnih cenah, edinole slovanske izdelke, vsa popravila vseh sistemov glasovirjev, kakor tudi uglašanja istih izvršuje precizno, točno in kar najceneje. Tudi svetuje in posreduje pri zasebnem kupovanju in prodajanju preigranih glasovirjev. Podpisana tvrdka jamči za vsak pri nji kupljen instrument 10 let. »Glasbeni Matici« in drugim slov. zavodom uglašuje glasovirje edinole konc. tvrdka

G. F. Jurásek prvi in edini češko-slovanski uglaševalec glasovirjev
v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 62 a, s 1. novemb. Poljanska c. 13, kjer poveča zalogo.

Spretna šivilja

ki je vajena tudi nekoliko v trgovini, išče prim. službe. Naslov pove uprava.

Proda se:

lestenec, namizna svetilka, viseča svetilka za električno razsvetljavo, citre, umivalnik z marmornato ploščo, dva stola in večji potni kovčeg v Knaflovi ul. 10. III. nadstr. 8. Ogleda se lahko od 8. do 3. ure popoldne. 2751 2

PASIVNA RESISTENCA NA BOSENSKIH ŽELEZNICAH.

V Bosni in Hercegovini se je pričela po vseh progah deželne železnice pasivna resistenca. Vsi osebni vlaki imajo po pet do šest ur zamude. Se večje zamude pa imajo tovorni vlaki. Železniška uprava je izdala ukaz, ki določa, da je vsaka stavka in vsaka pasivna resistenca službeni prestop, ki se kaznuje s takojšnjim odpustom iz službe. Zaradi službe po predpisih je došel v Sarajevo šele pozno popoldne tisti osebni vlak, ki bi bil moral priti že ob pol 6. uri zjutraj. Vse postaje so prenapolnjene s tovari. Položaj je še zato bolj zapleten, ker je bil že prej oviran promet po bosenskih progah po pomanjkanju vagonov. Bosensko-hercegovska vlada je razpustila pet društev železničarjev, ki so organizirala pasivno resistenco.

KOLERA NA OGRSKEM IN NA HRVAŠKEM.

Ogrska vlada je ukazala, da morajo zdravniki preiskati vse ladje, ki se bližajo Budimpešti. Kolera se v Mohaču grozno hitro širi. Zbolele so zopet štiri osebe, dve pa umrli. Oblasti so brez moči. V Mohaču so odposlali kavalterijo, da zastraži kraj. Oblasti so storile vse, da bi ljudje ne pili vode iz zakužene Donave in iz zakuženih vodnjakov. Ljudje skrivajo bolnike, zato preiskujejo vse hiše. Za kolero sta umrli še dve osebi, in sicer ena v Kaniži, druga pa Baes Almasu. Kolera se je pojavila tudi že na Hrvaškem, kjer je umrl za njo v Vukovaru kočijaž Knežek. Hrvaške oblasti so storile vse, da se kolera ne zanese z Mažarskega na Hrvaško.

IMPORTEUR Lorendeau, 242 cours d'Espagne v Bordeauxu (Francelja) išče zastopnika za bourbon-vanille, textile, esence. 2747 2

Varuje naj se

vsako rano pred okuženjem in pokrije isto z antiseptično obvezo.

Ze 40 let se je izkazalo mečlino vlažno mazilo, ta z zvano **prasko domače mazilo**, kot zanesljivo sredstvo za obvezo. To obvaruje rane, olajšuje vnetja in bolečine, hladi in pospešuje zaceljenje.

Razpošilja se vsak dan. 1 pušica 70 vin. Proti predplačilu K 3-16 se pošljejo 4 pušice, za K 7- pa 10 pušic poštne prosto na vsako postajo avstro-ogrske monarhije.

Pozor na ime izdelka, izdelovalca, ceno in varstveno znamko. Pristno le po 70 vin.

Glavna zaloga 2960 20-1

B. FRAGNER, c. in kr. dvorni dobavitelj

Praga, Mala strana, vogal Nerudove ulice št. 203. Zaloge v lekarnah Avstro-Ogrske.

Kurzi efektov in menjic.

dne 23. septembra 1910.

Skupna 4% konv. renta, maj—november	9345
Skupna 4% konv. renta, januar—julij	9340
Skupna 4-2% papirna renta, februar—avgust	9725
Skupna 4-2% srebrna renta, april—oktober	9725
Avstrijska zlata renta	11595
Avstrijska krona renta 4%	9340
Avstrijska investic. renta 3 1/2%	8340
Ogrska zlata renta 4%	11190
Ogrska krona renta 4%	9180
Ogrska investicijska renta 3 1/2%	9105
Delnice avstrijsko-ogrske banke	1835
Kreditne delnice	665
London vista	24015
Nemški drž. bankovci za 100 mark	11752 1/2
20 mark	2350
20 frankov	1908 1/2
Italijanski bankovci	9460
Rublji	254 1/4

Le po knjigi

ki jo je izdala *Prva kranjska tovarna testenin v J. Bistrici* zamorež pravilno pripravljati Pekatete. *Zahtevaj jo, pošlje se ti zastonj!* 637

PES

rujave barve se je izgubil, ki čuje na ime „sultan“. Kdor ga pripelje, dobi nagrado pri I. Peršinu v Stožicah št. 14 pri Ljubljani. 2765 2

Redka prilika!

Tovarna mi je izročila po vremenski nezgodi v razprodajo rešeno blago, mnogo tisoč kosov

krasnih, težkih flanelastih odev

lepih, najnovejših vzorcev in modernih barv, ki imajo neznatne, komaj nevidne madeže od vode. Odeje so primerne za vsako boljše gospodinjstvo, za pokrivanje postelj in oseb, so zelo fine, tople in močne, približno 195 cm. dolge in 135 cm. široke. Pošilja se po povzetju: 3 komade krasne flanel. odeje za 9 K, v vseh modnih barvah in vzorcih, 4 komade gospodarskih flanel. odej za 10 kron, 2 komade zelo fine flanel. odeje za 9 K.

V zalogi imam tudi veliko množino ostankov kakor: kanafas, oksford, cefir, modrikasto platno, flanele, pepita in pošiljam zavojček 5 kg. 40—45 m. za K 17.—. Ostanke so 4—12 m. dolgi in zelo uporabni za domačo vporabo. 2749

RUDOLF DUŠEK

tovarniška zaloga odev v Nachodu, Češko.

Edikt.

Pri c. kr. okrajnem sodišču v Ljubljani, oddelek I., je po prošnji lastnikov za 3/100 zemljiškega dela

Tertschek Marije
Terstenjak Ane
Ravnikar Pavle
Tertschek Albina Morica
Tertschek Josipa
Strecker Henrika
Strecker Ivana, Dr.
Bastendorf Marije
Strecker Feliksa
Lauenstein Pavle
Zetinovich Albina
ml. Truck Emilije
Henrika

na prodaj po javni dražbi zemljišče vl. št. 6 kat. obč. Kapucinsko predmestje (hiša št. 3 na Kongresnem trgu v Ljubljani z gospodarskim poslopjem in dvoriščem), za katero se je ustanovila izključna cena po 100.000 K.

Dražba se bo vršila

dne 17. oktobra 1910, dopoldne ob 9. uri

v uradni pisarni gospoda notarja Ivana Plantan v Ljubljani kot sodnega komisarja.

Ponudbe pod izključno ceno se ne sprejmo.

V slučaju, da bi se za izključno ceno 100.000 K ne oglasil nikak kupec, ima zastopnik prodajalcev pravico, pri dražbi določiti tudi nižjo izključno ceno, vendar ne pod svoto 80.000 K.

Na posestvu zavarovanim upnikom ostanejo njihove zastavne pravice brez ozira na prodajno ceno.

Dražbeno izkupilo je v smislu dražbenih pogojev položiti v roke zastopnika prodajalcev gospoda dr. Karola Schmidinger, c. kr. notarja v Ljubljani.

Dražbene pogoje je mogoče vpogledati pri podpisnem sodišču soba št. 39 ali v notarski pisarni zastopnika prodajalcev gosp. dr. Karola Schmidinger v Ljubljani, Sodna ulica št. 9, kjer se bodo dajala tudi druga pojasnila.

C. kr. okrajna sodnija v Ljubljani, odd. I.,

dne 15. septembra 1910.

Za slabokrvne in prebolele

je zdravniško priporočano črno Dalmatinsko vino najboljšo sredstvo 2501

4 steklenice (5 kg) franko K 4.—
BR. NOVAKOVIC, Ljubljana.

Lepa dvonadstropna hiša

v Skofji Loki št. 36 na glavnem trgu se takoj proda. Pripravna za vsakega obrtnika. Pismene ponudbe pod „zanesljivost“ na upravništvo „Slovenca“ 2671

Dražbeni razglas.

1. V župnijsko-nadarbinskem gozdu v Spodnji Polskavi, t. j. na gozdni parceli št. 1225 katastralne občine Verhole (železniška postaja Slovenska Bistrica) na površini po okoli 25 ha še stoječi les, obstoječ iz okroglo

2700 m³ borovega starega lesa,
600 m³ smrekovega in jelovega starega lesa,
130 m³ hrastovega starega lesa in
1000 m³ bukovega lesa,

prodal se bo pismenim ponudbenim potom na debelu in sicer na ta način, da se mora vršiti sekanje navedenega drevja do golega v štiri do pet letnih trebežih, kateri so po površini približno enaki in se bodo po župnijsko-nadarbinskem predstojništvu v Spodnji Polskavi izkazali.

2. Posamezni letni trebeži izročiti se morajo v odkazanju sledeči tretji spomladi in sicer do konca sušca župnijskemu nadarbinskemu predstojništvu v pogozdenje, in sicer tako, da bo 2 njih les kakor tudi vsa šara in odpadki lesa popolnoma spravljani.

3. Pri neopazovanju tega roka plačati je globo po edensto (100) kron za vsak ha in vsako leto.

4. Ponudbe glaseče se le na celo množino lesa sprejema c. kr. okrajno gozdno nadzorstvo v Celju najkasneje do

30. septembra t. l. ob 12. uri opoldne.

5. Ponudbi je priložiti ob enem vadij po 10% ponujene cene.

6. Odpiranje ponudb vršilo se bo dne 30. septembra t. l. ob 12. uri opoldne.

7. O vloženih ponudbah odločuje c. kr. okrajno gozdno nadzorstvo brez napovedi vzroka.

8. Ponujena kupnina plačati se ima pod izgubo vadija v 14 dneh po sklenjenem obravnavi pri župnijsko-nadarbinskem predstojništvu v Spodnji Polskavi in se bo vadij pri plačanju kupnine vračunal.

9. Pred plačanjem kupnine se ne sme pričeti s sekanjem.

10. K točki 2. navedeno odkazanje trebeža vršiti se ima v osmih (8) dneh po zahtevanju, katerega prijavi kupec pismeno ali ustmeno.

Natančnejša pojasnila daje c. kr. okrajno gozdno nadzorstvo. 2769

Dražbeni razglas.

Mlekarska zadruga v Št. Vidu pri Vipavi odda dela zgradbe

nove mlekarne v Št. Vidu

po javni zmanjševalni dražbi.

Ponudniki naj vložijo svoje pismene ponudbe

2754

do 10. oktobra t. l.

Načrti in troškovniki so na vpogled v pisarni mlekarske zadruge v Št. Vidu. Ponudbam je priložiti tudi 10% varščina.

Odbor.

V modni trgovini Peter Šterk Ljubljana, Stari trg 18

dobite

587

krasne novosti za jesensko sezijo

in po že znano najnižjih cenah

Specijalna trgovina najmodernejših bluz, jutranjih oblek, I^a kakovosti moško, žensko in otroško perilo, velika izbira najmodernejših moških klobukov in čepic, dalje čepic za dame, deklice i. t. d., i. t. d.

Hvala Bogu, ni mi potreba v draga kopališča, imam namreč

Gosp. dr. I. v Gradcu piše: „Na Vašo željo Vam potrdim, da se je sijajno obnesla vporaba Meschnarkove kopalne soli pri zdravljenju trganja in revmatizma.“

Gosp. Sch. v Gradcu piše: „Dolgoletno trganje mi je povzročalo velike bolečine. Po uporabi šestih kopelji z Meschnarkovo kopalno soljo sem se ga popolno oprostil.“

PODAGRIN

ki učinkuje krepilno in oživljuje.

1 zavoj K 1.—. V vsaki kopalni banji.

Drožerija Gradec I., Sackstrasse pošlje franko:

za malo zdravljenje = 10 zavojev za kron 10—

za veliko zdravljenje = 25 zavojev za kron 20—.

Dobi se povsod!

Telefon št. 16.

2767

Leta 1873. ustanovljena delniška družba

Kranjska stavbinska družba v Ljubljani

Telefon št. 16.

Stavbeno podjetništvo; pisarna za arhitekturo in stavbenotehniška dela; tesarstvo in mizarstvo s strojnim obratom za stavbena in fina dela; opekarne s strojnim obratom v Kosezah in na Viču; kamnolomi v Podpeči in v Opatiji. Priporoča se za stavbena dela vsake vrste.

Domače slovenske trdke

Posojilnice.

Ljudska posojilnica Miklošičeva cesta 8. — Olej inserat.

Vzajemno podporno društvo, Kongresni trg 19 Olej inserat.

Razne trdke.

Jager Toni, trgovina ročnih del, Židovske ul. 5

Kollmann Fran, zaloga porcelana in steklenine Mestni trg.

Josip Košmerl prva jugoslovanska tvornica drož priporoča svoje izborne droži (kvas).

Lekarna Trnkoczy v Ljubljani, zraven rotožva.

Mencinger T., trgovina s spec. blagom in delikatesami, Sv. Petra cesta št. 37. in 42.

Obrtno pomožno društvo Kongresni trg št. 4.

Pristou Filip, slikar za napise, črke in grbe, Prešernova ul. 50.

Restavracija pri „Zajcu“ Ljubljana, Sodna nica 6, nasproti justične palače.

Zibert A., največja zaloga čevljev domačega izdelka, Prešernove ulice.

Prodaja.

Kmetijska podružnica v Begunjah (Gorenj.) bo prodajala v nedeljo 2. oktobra ob 3. uri popoldne dražbenim putem na licu mesta svoje

poslopje z vodno napravo

2745 3 prikladno za kako obrt.

Hiša je naprodaj

z vrtom, hribom in vsem gospodarskim poslopjem pod jako ugod. pogoji. Kje, pove uprava lista. 2667

Sodi dobro ovinjeni, stari in novi, veliki in majhni so naprodaj pri 2692

Iv. Buggenig-u, sodarski mojster v Ljubljani, Cesta na Rud. železnico 5.

Razpis.

Pri županstvu v Žužemberku je izpraznjena služba

občinskega tajnika

z letno plačo 600 K ter nekaj postranskih dohodkov. Prošnje vložiti je na županstvo Žužemberk. Nastop službe 1. oktobra t. l.

I. Vehovec župan

Gostilno na račun

sprejme takoj v mestu ali na deželi. Kdo, pove uprava lista. 2703 3

5 lepih travnikov

ima na prodaj Jožef Plankar. Poizve se na Dolenjski cesti v gostilni pri Plankarju. 2728

Učenec

se sprejme za podobarsko in pozlatarsko obrt. Drag. Hrovat, Stob, Domžale. 2718

Javna dražba.

Dne 3. oktobra in naslednje dni se bo prodajalo na javni dražbi na Kamnemotoku pri Veliki loki

posestvo

obstoječe iz hiše, gospodarskega poslopja, mlina ter 120 oralov gozda, njiv in travnikov. Vsa pojasnila daje lastnik Ludvik Klemenčič, Velika loka (Dolenjsko). 2744

Mesto praktikanta

je oddati pri domači Vzajemni zavarovalnici v Ljubljani, Dunajska cesta št. 19.

Ravnateljstvo.

2733

Hotel Liburnija
(Narodni dom v Voloskem)

Edini popolno slovenski hotel v zdravilišču Opatija, stoji ob državni cesti v bližini postaje električne železnice. Oskrbljen je z vodovodom in električno razsvetljavo. Sobe imajo krasen razgled na morje. V hotelu se nahaja restavracija z izvrstno kuhinjo. Točijo se znamenita istrska in dalmatinska vina. Cene zmerne. Priporoča se

Marija Medved, najemnica.

Dvonadstropna hiša

v Ilirski ulici na vogalu

št. 22 se pod ugodnimi

pogoji prodaja. Več pove

ADOLF HAUPTMANN v

Ljubljani. 2738 3

10 K na dan!

Lahek zaslužek za vsakogar bodisi v mestu ali na deželi. tudi v najmanjših krajih. Pošljite svoj naslov na dopisnici trdki Jak. König, Dunaj VII/3 Postamt 63. 2735 10

HLAPEC

pošten in priden, samec ali oženjen se sprejme takoj pri Josip Fuso v Kranju. Plača 2729 po dogovoru.

Na prodaj je:

v kateri se nahaja mesarija, poslopje, katero stoji ob cesti, kjer je velik promet, je pripravno za trgovino. — V Lahovčah hiša z gospodarskim poslopjem in dva velika lesena poda. Kupci naj se zglasijo pri lastniku Franc Ambrožu „Ježovcu“, Lahovče p. Komenda pri Kamniku. 2721

Pozor kolesarji!

Mesto K 110 — samo po K 80 —, z „Torpedo“ prostim tekom po K 95 — prodajam za reklamo nova prvovrstna „štajerska graška kolesa“. Modeli 1910 z triletnim jamstvom, sveže, močne pneumatike po K 5 —, 6 —, 7 —, cevi po K 350, 4 —, 5 —. Vse potrebščine, popravila, enajliranje in ponikanje po ceni! Pošljite se po povzetju. Obroke izključeni! Cenik zastoj in franko!

Tovarniška zaloga vožnih koles in šivalnih strojev

A. Weissberg, Dunaj II.
Untere Donaustrasse 23—III.

Išče se služkinja

za trgovca na deželi, katera bi bolno gospodinjino nadomestovala. Mesečna plača 20 K, po pridnosti se ista zviša. Starost nad 40 let. Ponudbe pod naslov: „Pridnost“, pošto ležeče Javornik, Gorenjsko. 2674 1

Pozor!

Priporočam preč. duhovščini in slav. občinstvu svojo ogromno zalogo umetno izdelanih

nagrobnihi spomenikov

iz črnega, zelenega granita, labradorja in belega kararskega, kraskega in več drugih marmorjev; prevzamem in v popolno zadovoljnost izvršujem vsa umetna cerkvena in sialbinska dela. Preskrbujem slike za na spomenike po jako nizki ceni. Imam v zalogi nagrobne okoli.

Ker delujem brez potnika ali agenta, prodajam nagrobne spomenike po jako nizkih cenah.

Z velespoštovanjem

IGNACIJ ČAMERNIK, kamnosek
v Ljubljani, Komenskega ulica št. 26.

Sprejme se

2752 3

izurjena blagajničarka

za manufakturno trgovino.

R. Miklauc, Ljubljana.

Proda se

hiša z gostilno

katera je tudi pripravna za mesarija, radi preoblegla posla. Plačilni pogoji so zelo ugodni. Več se izve v Zalogi mengiške pivovarne v Ljubljani. 2683

Globin

najfinejšo čistilo za čevlje

Edini izdelovalec

Fritz Schulz jun. deln. Lipsko

čisto usnje mehko in daje vlesčen bleščak

izdala pri St. Louis 1904 Zlata svet. Pariz 1900

najboljše čistilo za čevlje

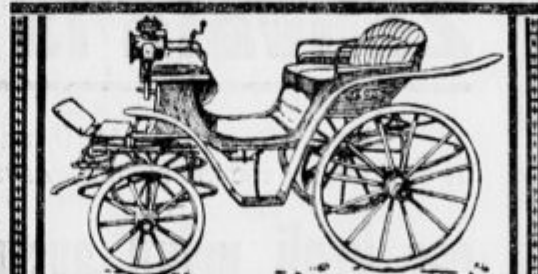
Vinski trgovci in krčmarji

POZOR!

Kadar kupujete vino, grozdje ali tropinsko žganje, se priporočam, da se obrnete name. Obrnite se osebno ali pismeno. Imam pristna naravna vina, ki so bila na razstavi v Parizu odlikovana z zlato krono, medaljo in križcem ter častno diplomom. Tržim tudi s krompirjem. Na razpolago je več polvalnih pisem v moji pisarni. Vrh tega dam onemu, ki bi bil v stanu dokazati, da vina v moji kleti niso naravna in pristna 1000 kron. — Zaloga vina v Poreču, ulica Grande št. 318 in 320 (Istra). — Se priporočam udani

2739 2

Martin Srebot.

Izdelovanje in prodaja vozov

Vljudo naznanjava slav. občinstvu, da izdelujeva skupno po naročilih solidno in trpežno različne vozove in so isti tudi vedno v zalogi pri 1887

J. Zajcu, kolarju in F. Rožarju, kovaču
na Viru št. 14 pri glavni c., p. Domžale

Najstarejša slovenska trdka te stroke.

Obstoji že nad 38 let.

Ana Hofbauer

imejteljica zaloge cerkvene obleke in orodja Ljubljana, Wolfove ul. 4

si usoja javiti preč. duhovščini ter sl. občinstvu, da izdeluje natančno po naročilu in predpisih vsakovrstne bandere, baldahine, plašče, kazule, pluvijale, dalmatike, velume, albe, koretije, prte itd. itd., sploh vse kar se rabi v cerkvi pri službi božji. Izdeluje se vse ročno, solidno, pošteno ter po najnižjih cenah, ter se prevzemajo tudi naročila na vezenje, prenavljanje stare obleke ter sploh vsa popravila.

Zagotavljaše hitro in najpošteno postrežbo, prosti, da se pri naročilih izvele vsi pogoji. 26-1

Prodaj posestvo

iz proste roke, katero obstoji iz enonadstropne hiše, hleva, 40 merikov posetve travnikov in gozdov; preredi se sedem goved in dva konja. Vse se nahaja blizu hiše na ravnem in v dobrem stanu, ter 10 minut od postaje Žirovnice oddaljeno. Več se izve pri lastniku Josipu Mencinger, posestniku, Sava št. 65 Jesenice - Fužine Gorenjsko. 2574

Sode

iz belega hrastovega lesa, trpežni, močni

Sode od finega špirta vinski sodi

krasni izdelek, iz belega hrastovega lesa, močne, trpežne, popolnoma nove iz tovarne špirta za fini špirit in za vino pripravljene, za vsako vino izborni, takoj rabljivi za kar se jamči, odda v velikosti po 300, 400, 500, 600, 700 do 1000 litrov držeče, na zahtevo tudi 100 do 200 litrov ali manjše po prav solidnih nizki ceni

Iv. A. Hartmanna naslednik

Avg. Tomažič,
Ljubljana, Marije Terezije cesta

Cene nizke in solidne, točna postrežba.

Sodi.

Več vrst sodov ima naprodaj **A. REPIČ,** sodarski mojster v Ljubljani, Trnovo. 2323 52

Perje za postelje in puh

2587 priporoča po najnižjih cenah 52—1

F. HITI pred Skofijo 20. Zunanja naročila se točno izvršujejo.

Proda se na najlepšem in prometnem prostoru na Bizeljskem ob dveh cestah

hiša

z gospodarskim poslopjem in zraven okoli pet oralov zemljišča. V tej hiši je dobro upeljana gostilna in mesarija, kakor tudi za trgovino z vso upravo urejeni prostori. V gospodarskem poslopiju se nahajajo kleti, ledenica in hlevi ter zraven tudi kegljišče. — Natančnejša pojasnila daje lastnik Josip Uršič, trgovec v Brežicah. 2734 4

Vsak lahko dobi

tako iz mesta, kakor z dežele

zlatnino

kot zlate in srebrne žepne ure in verige, prstane, uhane itd.

na obroke

pri zlatarju

J. Vecchiet

v Ljubljani, naspr. glavne pošte.

Cene zmerne. Postrežba točna.

2714

Kdor zida ali rabi cementne izdelke **JOS. CIHLÁŘ** :: Ljubljana :: naj zahteva tvornice cementnih izdelkov **JOS. CIHLÁŘ**, Dunajska cesta št. 67 cene od 2586

Jeseniške novice.

j **Prezgodnji gost.** Prav pošteno je pobelil sneg sosednje hribe prav nizko. Joli dne 21. septembra na sv. Matevža dan. Tudi na Jesenicah je jel naletavati v debelih kosmičih in z velikim veseljem, pa se je vendar kmalu premislil. Skoraj bi bili imeli zadnje poletne dneve v beli sneženi obleki. Vsekako prezgoden gost!

j **Veliko menažerijo** Holzmüllerjevo smo imeli pretekle dni na Savi. Gledalcev je bilo na stotine; posebno šolska mladina je z zanimanjem opazovala divje orjake. Nekoliko smo se bali za krotliko tigrov in leopardov, kateri slednji so ji semtertja kaj neradi parirali. Enkrat je morala baje uiti izmed krvoločnih neukrotencev. Čudili smo se drznemu pogumu dveh tukajšnjih domačinov, ki sta si upala s krotilci iti v klet k velikemu tigru in tamkaj piti vino in igrati na karte. Videlo se je, kako bi jim bil divjak rad prešel in prerešetal kosti njihovega rojstva, ko bi se ne bil nekoliko ženiral ostrih železnih vilic, ki mu jih je krotilec molil pod nos.

j **V tukajšnje strokovno društvo za delavce** so se zopet blagovolili zaleteti naši rdeči sociji. S tem so pokazali zopet svoje nerazumevanje delavske organizacije. Pokazali pa tudi, da jim je samo za brezversko rdečo internacijo-aalo, prav nič pa za koristi delavstva sploh. Kadar bodo rdeči bratje za delavce delali vsaj polovico toliko požrtvovalno, kakor dela naše strokovno društvo, bomo mi v svoji poštenosti njihovo delo pohvalili. Dokler pa bo gledal vsak socij le na svoj žep, naj pusti sebično delati vsaj druge. Sicer pa so nam socialno-demokraški napadi vedno le koristili; zato naj pišejo v »Napreju« naprej! Naše delavstvo pa naj se še krepkeje oklepa svojega strokovnega društva in Jugoslovanske Strokovne Zveze!

j **Sezona v delavskem društvu** za leto 1910/11 se je otvorila preteklo nedeljo s predstavo »Lumpacij vagona«, ki je vrlo dobro uspela. Odslej je vsako nedeljo zvečer kaka prireditev. Kadar ne bo predstave, bo pa predavanje; včasih s skioptičnimi slikami, včasih brez njih, kar se bo posebej nanašalo. Jutri v nedeljo je prvo predavanje ob navadni uri.

j **Ženski odsek** delavskega društva ima svoje redne večere ob sredah z vsakokratnim predavanjem, po katerem ima pevski zbor vajo, druge članice pa vrše ženska ročna dela.

j **Moški oddelek in Orli** imajo svoje večere ob četrtkih.

j **Glasbena šola** se prične prihodnji teden, in sicer v dveh oddelkih, višjem in nižjem. Učenci naj se zglase tekom prihodnjega tedna pri g. kaplanu Kogejcu. Glasbene ure se določijo pravčasno.

j **Društveni orkester** ima svoje vaje ob četrtkih zvečer in ob nedeljah po štopoldanski službi božji na Savi.

Krondorfer se kot naravna namizna voda prve vrste in kot zdravilna voda zoper težkoče organskega dihanja in zoper bolezni želodca in mehurja najbolje priporoča.

MATTONIJEV GIESSHÜBLER naravna alkalična kislina

tot zdravilni vrelec že stoletja znana v vseh vseh

sapnih in prebavnih organov, pri protin., žledodnem in mehurjem kataru. Izvrstna za otroke, prebolele in mej nosečnosti. Najboljša dijetelčna in osvežujoča pijača.

Izvirek: Giesshübl Sauerbrunn, relez. postaja, zdravilno kopališče pri Karlovih varih Prospekti zastoj in franko.

V Ljubljani se dobiva v vseh lekarnah, večjih specerijskih prodajalnicah in trgovinah z jestvinami in vinom.

Zaloga pri Mihael Kastner-ju, Peter Lasseniku in Andrej Sarabonu, Ljubljana. 11452-49

Julij Meinl

Ustanovljeno 1862.

Uvoz kave Veležgalnica kave

Zahvala in priporočilo.

Dne 18. avgusta 1910 uničil je požar podpisanemu posestniku tri poslopja in vse premičnine. Zavarovan sem bil pri naši že dobroznani

ces. kralj. privil. avstrijski zavarovalni družbi
„Dunav“ na Dunaju

ki mi je izplačala polno zavarovalno svofo K 1500.— vkljub temu, da za tekoče leto še nisem plačal doteke zavarovalnine.

Za ta čin izredne kulantnosti izrekam najtoplejšo zahvalo zgoraj imenovani družbi, kakor tudi njenemu glavnemu zastopniku gospodu

Rudolfu Kokalj v Kranju

ter iz lastne izkušnje priporočam najtopleje vsem posestnikom

c. kr. priv. avstr. zavarovalno družbo „Dunav“.

Sv. Ana pri Trziču, 1. septembra 1910.

2757 2

Janc Franc, l. r.
priča.

+ Andrej Napret,
po meni zavarovanec.

Ivan Ankele, l. r.
priča.

Ženitna ponudba!

Vdovec, star 40 let, trgovec, gostilničar in posestnik v ljubljanski okolici, s 5 otroci, se želi poročiti s kako gospodično v starosti 30 do 42 let, ki bi imela veselje do trgovine in gostilne in imela premoženja vsaj 4000 do 5000 K. Vdove brez otrok niso izključene. Stroga tajnost se jamči. Ponudbe s sliko je poslati na upravo „Slovenca“ pod šifro „2668“.

2668

Singer-jevi šivalni stroji

so najbolj sposobni
za vsako gospodinjstvo
in
za vsako delavnico :

Dobe se v vseh naših prodajalnah v Ljubljani samo 4 Sv. Petra cesta 4 **SINGER Co.** akc. družba za šivalne stroje.

Ceniki s koledarjem zastoj in poštne prosti.

POZOR!

Kdor želi imeti dobro uro, naj zahteva z znamko

„UNION“

ker te ure so najbolj trpežne in natančne, dobe se pri

Fr. Cudnu

uraru in trgovcu v Ljubljani

delničar in zastopnik avstrijskih tovaru „Union“ v Blei in Genovi.

700

Uhani, prstani, briljanti. (1) Svetovnoznano najfiniješe blago po najnižjih cenah

Lestenec namizna svetilka, viseča svetilka, citre, umivalnik z marmornato ploščo, dva stola, večji potni kovčeg se proda v Knaflovi ulici 10. III. nadstr. 8. Ogleda se lahko od 8. do 3. ure popoldne.

Nikakega strupa

ampak samo naraven izdelek vsebuje proti mučnemu krčnemu kašlju zdravniško in kliniško najbolj priporočeni

Thymomel Scillae

Slijajni, presenetljivi uspehi.

Prosimo, vprašajte svojega zdravnika! 1 steklenica K 2-20. Po pošti franco proti naprej pošiljati K 2-90. 3 steklenice proti naprej pošiljati 7 K. 10 steklenic proti naprej pošiljati 20 K.

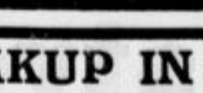
Izdelovanje in glavna zaloga v

B. FRAGNER-ja lekarni

c. l. kr. dvor. dobavitelja

Praga-III., št. 203.

Dobiva se v vseh lekarnah. Pazer na ime sredstva, izdelovalca in varstveno znamko.

IZPELJAVA vseh poslovnih transakcij. - Izdajanje čekov, nakaznic in **KREDITNIH PISEM** za vsa glavna in stranska mesta tu- in inozemstva.

C. KR. PRIVIL. BANCNA IN MENJALNICNA DELNISKA DRUŽBA

MERCUR OSREDNJA MENJALNICA: DUNAJ I., WOLLZEILE 1.

Podružnice: Baden, Češka Kamnica, Češka Lipa, Brno, Dux, Gablonz a. N. Graslitz, Krakov, Litomerice, Moravski Zumberg, Müdling, Meran, Novi Jičín, Pízon, Praga, Liberec, Dunajsko Novomesto, Cvičava.

NAKUP IN PRODAJA

vseh vrst rent, obligacij, državnih papirjev, akcij, prioritet, zastavnih, srečk l. t. d., l. t. d.

Zavarovanje proti izgubi pri zrebanjih srečk in vredn. papirjev Prospekte in cenike premij zastoj in franko.

Iz Škofje Loke.

'Pri predzadnji občinski seji se je sklenilo, da se v našem mestu ukaže neki družini izgon, zato se je znani rdečenosti Nadilo, dopisnik vseh liberalnih listov obregnil ob klerikalce in posebno v svetnika g. I. Hafnerja, češ, da so samo zato glasovali proti tisti družini, ker so dotični pri Sokolu. Klerikalci še tega vedeli niso in take župarje vam iz srca privoščimo. Pri zadnji seji so pa glasovali vsi liberalni odborniki, da naj se tisti Sokoli izženejo iz mesta. Zdaj je pa Nadilo, ki pobere iz klerikalnih družin vsako smet, pa jo raznese po vseh liberalnih listih, tiho. Ko bi se zgodilo, da bi kje kak naš občinski odbor sklenil, naj se izžene kaka družina, ki ima Orle v svoji sredi, stavimo, da napiše Nadilo cele pole popirja po liberalnih listih. Naš občinski odbor je po večini liberalen in ta liberalen občinski odbor nastopa zoper Sokole. To so morali biti pač lepi župarji, če so se jih sami otresli. Nadilo se sedaj posebno bori zoper plačo organista, za katerega še ni dal vinarja. Kaj ga pa to briga? Naj nam rajše pojasni, kam so šli uradni stroški njegove posojilnice v znesku 3367 kron samo za prvo polovico tekočega leta. In vendar se je Nadilo pobahal, da je le en uradnik v posojilnici, to je on. Ali je res tako dobro plačan Nadilo, da blati dan za dnem po liberalnih listih naše ljudi? Pričakujemo pojasnila, drugače bomo mi ljudstvu oči odprli. Nadilu tudi ni vseč, da smo šli Škofjeločani v št. 11; vpraša nas, kdo nas je pooblastil? Ja, ali bomo mi domačini vprašali tujca Nadila, kam bomo mi šli? Svobodni Škofjeločani — in med njimi najuglednejši možje — gremo, kamor hočemo, od Nadilove milosti pa ne bomo odvisni. Tudi nam očita, da se je na naših podpisih poznalo, da smo bili precej ginjeni. Ne vemo, kako se da to iz podpisov spoznati, to pa vemo, da se to veliko bolj pozna na vidnem znaku napredka v abstinenci — na nosu nekega družega!

Vollivna dolžnost.

Pri dopolnilni državnozbornski volitvi v sodnih okrajih Novo mesto, Črnomelj in Metlika stopi prvič v veljavo novi zakon, po katerem se je uvedla na Kranjskem volivna dolžnost. Vsak volivec bode moral iti voliti, in če ne, zapade denarna kazni. Le, če je zadržan iz važnih vzrokov, ga sme oprostiti okrajno glavarstvo. Vse tozadevne postavne določbe bodo natisnjene na poverilnicah, ki jih sprejmejo volivci. Volivci naj te določbe natančno preberó in naj se natančno ravna po njih, da ne bo nepotrebnih denarnih kazni. Voliti poslanca je najdragocenejša pravica državljana — ravno zato pa tudi vestna dolžnost, ki jo izvršuje volivec napram celemu ljudstvu, tedaj tudi v svoj lastni in svoje rodbine blagor. Od dobrih ali slabih postav je odvisen ljudski blagor ali ljudski propad. Postave se pa delajo v državnem in deželnem zboru. Zato je dolžnost slehernega volivca, da vpliva s svojim glasom na zakonodajstvo. In zato je nova postava dobra, ki določa, da plača denarno kazen tisti, ki zanemari brez tehtnega vzroka to svojo sveto dolžnost.

FR. ŠEVČIK, puškar v Ljubljani

puškar v Ljubljani
Zidovska ulica št. 8

priporoča svojo veliko zalogo najnovejših pušk in samokresov lastnega izdelka, kakor tudi belgijskih, sulskih in čeških strogo preizkušenih pušk, katere presegajo glede dela in tudi glede strela vse druge puškarske izdelke.

Posebno dobre so lahke trocevke in puške jeklenimi cevmi za brezdimni smodnik. Velika izbira pušk brez petelinov (Hammerless). Najnovejši topiči, velika zaloga vseh lovskih potrebščin, kakor tudi potrebščin za ribiče, strelivo po najnižjih cenah na razpolago.

2301 20 Popravila

izvršujem najceneje, točno in zanesljivo v lastni delavnici. Od zunaj naročene stvari odpošiljam s povratno pošto.

Ceniki na zahtevo zastoj in poštne prosto.

Mlado in cvetoče, zdravo in veselo

nemore ostati nobeno dekle in nobena gospodinja, katere se mora mučiti leta in leta v kuhinji in v gospodinjstvu pri pranju in umivanju s slabim milom. — Pri porabi

Schicht-ovega mila

se varuje roke in doseže hitro, brez truda in napora snežno belo perilo.

Cerkvena slikana okna

v pravem slogu, umetno in navadno izvršena izdeluje specialist **Maks Tušek** stavbni in umetni v tej stroki steklar, Sv. Petra nasip št. 7 v Ljubljani. Skice ter proračune na željo.

A. Lukič

Ljubljana, Pred škofijo 19
priporoča po znano nizkih cenah

obleke za šolsko mladino

najmodernejše površnike in pelerine za gospode in dečke. Vedno najnovejša konfekcija za dame in deklice. Strogo solidna postrežba.

Najcenejše

modne površne in spodnje jopice, spodnja krila, telovnike in vsakovrstne druge pletenine, samo iz pristne najfinejše volne, vsakovrstne in najtrpejše nogavice, samo lastni izdelki, na drobno in debelo 35% pod navadno ceno, priporoča

Franc Kos,
mehanična pletilna industrija
v Ljubljani,
Sodna ulica
(blizu just. palače).

C. kr. oblastveno potrjeno učilišče
za krojno risanje

Franja Jesih

Ljubljana, Stari trg št. 28.
Dobi se tudi kroj po životni meri.

Umetniški zavod
za slikanje na steklo
B. Škarda v Brnu.

Izdeluje zlasti:
cerkvena okna
različne izvršitve.
Ceniki in strokovni svet brezplačno.
Hitri odločeni s prvimi darili.

Enonadstropna hiša

majhna se proda iz proste roke v Rožni dolini št. 217 pri Ljubljani, ležeča nasproti peka. 2623 12

Proda se iz proste roke v
Škofji Loki na Spodnjem trgu

hiša

z zraven spadajočim zemljiščem. Hiša je popolnoma prenovljena, posebno pripravna za trgovca ali obrtnika, iz zemljišča se redita 2 govedi in 4 prašici. Pri zemljišču sta dva lepa gozda. — Ponudbe na upravništvo „Slovenca“.

Sanatorij „Mirni dom“

sprejema bolnike in to moške na živcih bolnajoče. — Cene zmerno. — Ceniki zastoj. Dr. Fran Čeh, pošta Gornja Kungota pri Mariboru. 2736 12

V Zagrebu, v sredini mesta se dajo v 1296 najem 3

prodajalniški prostori

v katerih je bila nad 50 let trgovina ribniške lesene in pletene robe, od 1. novembra t. l. Vprašanja na

Lj. Boškovića,
Zagreb, Jelačićev trg 18.

NESTLE-jeva moka za otroke

Priznano redilno sredstvo
Za zdrave in bolne otroke kakor tudi za bolne na želodcu
Obvaruje in odstranjuje otroško drisko in blazne črevesni katar.
Knjižica: Otroška hranitev zastoj pri NESTLE
Dunaj I Biberstrasse 11.

V Ameriko
in Kanado
zložna,
cena
in varna

vožnja s **Cunard Line**
H 594 52 Bližnji odhod:

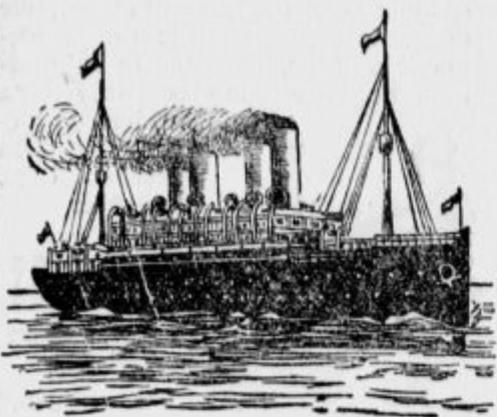
iz Trsta, domačega pristanišča: Pannonia, 27. sept., Ultonia, 11. okt. 1910. iz Liverpoola: Lusitania, največji in najlepši parnik, 8./10., 5./11., 17./12. 1910, Mauretania, 1./10., 29./10., 19./11., 10./12. 1910.

Pojasnili in vožne karte pri **Andrej Odlasek**, Ljubljana, Slomškove ul. 25, bl. cerkve Srca Jezusovega. Cena vožnji Trst-New-Jork III. razr. K 180.— za odraslo osebo všteti davek in K 100.— za otroka pod deset let všteti davek.

Izvrstna prilika za potovanje

V AMERIKO

je in ostane z novimi parniki

VELIKANI:

Kaiserin Auguste Vik-	1704	1-1
torla	25.000	ton
Amerika	24.000	"
Cleveland	20.000	"
Cincinnati	20.000	"
President Lincoln	20.000	"
President Grant	20.000	"

Brezplačna pojasnila daje:

FR. SEUNIG

Ljubljana, Kolodvorska ul. 28.

F. K. Kaiser, puškar v Ljubljani,

Selenburgova ulica 6. - Najstarejša domača tvrdka.

Priporoča svojo bogato zalogo raznovrstnih pušk in samokresov kakor drugih lovskih potrebščin. V zalogi imam tudi palice za ribji lov, vrvice, truke, umetne muhe, mreže in sploh vso pripravo za ribištvo in umetni ogenj.

- Ceniki -
zastonj in
poštne
prosto.
2238

Alfonz Breznik
c. kr. zapripravljen izvedenec in učitelj „Glasbene Matice“.
Ljubljana, Kongresni trg št. 13, (poprej Gradisce št. 11.)
Prva, najstarejša, največja in edina domača tvrdka vseh glasbenih instrumentov, strun, (tudi specialitet) in muzikalij. Najraznovrstnejša izbira in najcenej. izposojalnica prvovrstnih klavirjev in harmonijev.

Prodaja na najmanjše obroke. - Ugodna zamena. - 10 letno jamstvo. - Generalno zastopstvo dvorne in komorne tvrdke Czajka, Rösler, Stelzhammer, Hörl & Heitzman, Manborg, Horugel in dr.

Popravi in uglaševanje vseh glasbil sprejema najceneje. - Vsak instrument moje zaloge je najskrbnejše preizkušena.

Gramofone

najboljše vrste po najnižji ceni, posebno izvrstne avtomatične za gostilničarje pripravne, priporoča

Ivan Bajželj, Ljubljana
Marjota Terezije cesta 11 (Kolizej).

Ravnokar so izšle najnovejše plošče 25 cm. premera po K 3-50, 1000 igel samo 2 K. - Ceniki na zahtevo franco. 1 1

Fotografski umetni zavod**Av. Berthold**

v Ljubljani, Sodna ulica št. 11

~~~~~
Izvrševanje vseh v fotografsko stroko spadajočih naročil kakor: povečevanje, reproduciranje, fotografiranje tehničnih predmetov, interijerjev
2608 itd. 52

Vsa dela se izvršujejo točno tudi v največji množini.

LJUBLJANA:
DVORNI TRG 3

*Vsakovrstne obleke,
površniki, suknje,
deška oblačila.*

Lastni izdelki!

*Velikanska zaloga
blaga za izdelovanje
oblek po meri.*

***Strogo solidne,
stalne cene.***

Telefon št. 291. 2514

St. 16.569

Razpis

2697 3

Za zgradbo okrajnocestnih preložitvev

1. Pod Veselico na Hrib. 2. Cez Vejer proti Malenici.
3. Dolac-Vidošice. 4. Pod Kavrenko-Drašice in Kodelovec pri Dolacu

na okroglo 4900, 21.300, 32.300, 14.900, in 1000 K proračunjena dela in dobave se bodo oddale potom javne ponudbene obravnave.

Pismene, vsa dela zapopadajoče ponudbe z napovedbo popusta ali doplačila v odstotkih na enotne cene proračuna ali z napovedbo pavšalnega zneska naj se predlože do

1. oktobra t. l. ob 12. opoldne

podpisnemu deželnemu odboru.

Ponudbe, katere morajo biti kolkovane s kolkom za jedno krono, doposlati je zapečatenih z nadpisom: „Ponudba za prevzete gradbe okrajnocestnih preložitvev pri Metliki“.

Ponudbi mora biti dodana izrecna izjava, da pripozna ponudnik stavbne pogoje po vsej vsebini in da se jim brezpogojno ukloni.

Razventega je dodati kot vadij še 5% stavbnih stroškov v gotovini ali pa v pupilarnovarnih vrednostnih papirjih po kurzni ceni.

Deželni odbor si izrecno pridrži pravico, izbrati ponudnika ne glede na višino ponudbene cene, oziroma, če se mu vidi potrebno, razpisati novo ponudbeno razpravo ali oddati samo posamezne teh cestnih zgradb.

Načrti, proračun in stavbni pogoji so na ogled pri deželnem stavbnem uradu.

Deželni odbor kranjski

v Ljubljani, dne 16. septembra 1910.

Za jesensko in zimsko sezijo

nad	Prispelo nad 35.000 kom. svežega blaga in to:	od K	8- naprej
2000	„ „ dečke	6-	„
2000	„ „ otroke	4-	„
1000	„ posameznih hlač za gospode	4-	„
5000	„ pelerin iz velblodne dlake	6-	„
1500	„ površnikov, raglanov in zimskih sukenj	3-	„
500	„ posameznih modnih telovnikov	3-	„
18000	„ konfekcije za dame in deklice, kakor paletoti, raglani, mantile, kostumi, pelerine, krila in bluze.		

Priznana nizke cene!

Angleško skladišče oblek

Priznana nizke cene!

O. BERNATOVIČ, Ljubljana Mestni trg 5.**KEILOV LAK**

najboljša prevleka za mehke pod

Keilova bela glazura za umivalne mize 90 vin.

Keilova voščena pasta za parket 90 vin.

Keilov zlat lak za okvire 40 vin. 2387 (6)

Keilov lak za slamnike v vseh barvah.

Keilova pasta za čevlje 30 vin. se vedno dobiva pri

Leskovic & Meden, Ljubljana.

Postojna: Anton Ditrich. Skofja Loka: Matej Žigon. Kočevje: Fran Loy. Idrija: Valentin Lapajne. Kranj: Fran Dolenz. Radovljica: Oton Homann. Novo mesto: I. Picek. Zagorje: Rih. E. Michelčič. Kamnik: Ed. Hajek. Črnomelj: Anton Zirc. Kostanjevica: Alojz. Gatsch.

Tovarna za stroje Andritz akc. dr. Andritz pri Gradcu (Štajersko).

2657

gradi kot specialitete

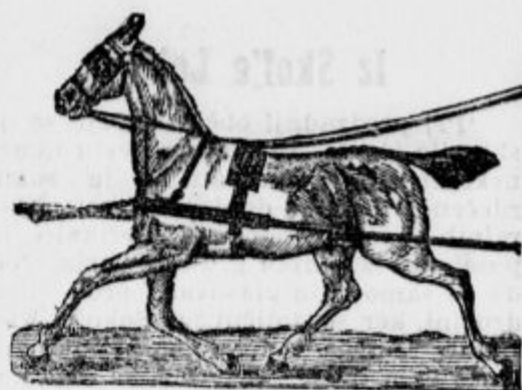
52

parne stroje, vodne turbine, sesalke, škipce in transmisije najmodernejše vrste in najsolidnejše izpeljave.

Livarna za železne, jeklene in kovinske predmete po lastnih ali vposlanih modelih.

Ponudbe vsak čas radevolje in brezplačno.

Zastopnik: J. Mikula, ingen., Cigaletova ulica 7, Ljubljana.

JOSIP STUPICA

fermenar in sedlar

v Ljubljani, Slomškova ulica številka 6.

Priporočam svojo bogato zalogo najrazličnejših konjskih oprav kakor tudi krasno opremljene kočije, druge vozove in najrazličnejšo vzdržno opravilo, katero imam vedno v zalogi, kakor tudi vse druge v sedlarsko obrt spadajoče potrebščine kakor tudi že obrabljene vozove in konjske oprave. 3699 52-1

Tovarna za kovinsko blago in zvonolivnica

J. HILZER & KO.

Dunajsko Novomesto. Telefon 145.

se priporoča za nabavo zvonov, melod. in harmon. zvonila vsake velikosti in glasu, jamstvo za določen in poln glas, najčistejšo vglasitev in najboljši material. Stojala za zvonove iz kov. železa ali lesa. Lahkotno zvonjenje, najboljši način teka. Nagla izvršitev, najnižje cene. Ugodni plačilni pogoji. Stari nerabni zvonovi se sprejmo v prelitje, ravnotako se izdelujejo železna stojala najboljših konstrukcij z dolgoletnim jamstvom. Proračuni in projekti vsak čas zastoj in franco na razpolago, enako tudi priporočila kakor tudi priznana pisma. 2976

Patniki v Ameriko
Kateri želijo dobro, po ceni in
nemalovarno potovati naj se obrnejo
na
Simona Hmeletza
v Ljubljani Kolodvorska ulica 28.
Kot vrstna Pojasnila daje se brezplačno

Ceno Posteljno Perje

1 kg sivega skubljenega perja K 2, polbelega K 2-80, belega K 4, finega K 6, najboljšega skubljenega K 8, sivoga puha K 8, belega K 10, prsnega puha K 12, od 5 kg nadalje poštne prosto.

Dovršene postelje bogato napolnjene, iz zelo gostega in trpežnega rdečega, modrega, belega ali rumenega inlet-nanking-blaga 1 pernice vel. 180x116 cm z blazinama, velikost 80x58, napolnjene z jako lepim mehkim perjem K 16, s polpuhom K 20, s putom K 24; posamezne pernice K 12, 14, 16, vzglavnica K 3, 3-50, 4-70 ali 80x80 cm K 4-50, 5, 5-50, 18, 20; vzglavnica 90x70 ali 80x80 cm K 4-50, 5, 5-50. Spod. pernica iz gradla 180x116 cm K 13, 15. Razpoložljivi proti povzetju pošta. prosto pri naročilu od 10 K dalje.

M. Berger v Dešenici št. 1009. Češki les. Za neugajajoče denar nazaj ali se blago zamenja. - Ceniki o žimnicah, odejah, prevlekah in vsem drugem posteljnem blagu zastoj in poštne prosto. 2293

Pekarija, slaščičarna
in kavarna

JAKOB ZALAZNIK

Stari trg št. 21.

Filialke:

Glavni trg št. 6.

Kolodvorska ul. št. 6.

1810 (52-1)

Modna trgovina Anton Schuster

Ljubljana, Stritarjeva ulica št. 7, Ljubljana.

Solidno blago.

Nizke cene.

2641

Vzorci poštnine prosto.

Novosti konfekcije za dame in deklice, bluze, modno blago za dame in gospode, tirolski loden, flanela, parhent, platno, šifon, gradl, preproge, zavese, garniture, odeje, pleti, šerpe, rute in žepni robci.

Toni Jager, Ljubljana, Židovska ul. 5

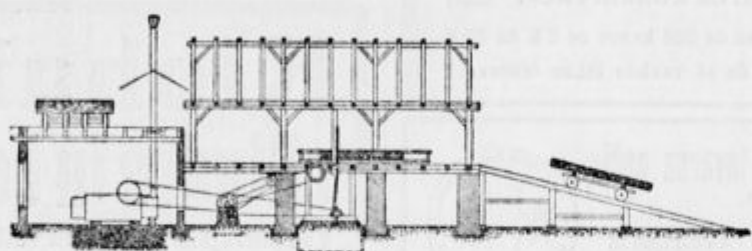
Špecialna trgovina
finih ročnih del. -

Bogato opremljena zaloga šivalnih potrebščin, pričetih in izgotovljenih veznin kakor tudi k temu pripadajoči material, namreč: volna, sukanec, svila, platno, juta, kongresno in švedsko blago. Montiranje, predtiskarija, tamburiranje in plisiranje. Izvršba točna in jako cena.

JOSIP ČRETNIK

stavitelj umetnih mlinov in žag ter izdelovatelj mlinov za ročni obrat, na gèpelj, vodno in parno silo

ŠT. JURIJ OB JUŽ. ŽEL.

Pohvalna pisma in javna priznanja so vsakomur na razpolago.

2141

PEKAREK

Cenejši in boljši kot kava, alkohol in vsi surogati. Zdrava pijača za zajutrek in južino. Dobi se v vseh zadevnih trgovinah. Pristen le v izvornih zavojih z 2462 varstveno znamko „Chinesenbrog“.

Kjer ni v zalogi, ga pošilja naravnost M. PEKAREK & KOMP., Dunaj VII./2. Kirchengasse 41.

2572

Slavnemu občinstvu in prečastiti duhovščini usojam si kar najtopleje priporočati svojo obilno zalogo

nagrobnih spomenikov

iz najraznovrstnejšega kamna. Zaloga se nahaja v moji delavnici in na dvorišču pokopališkega oskrbništv. - Istotam so na razpolago tudi cementni in kamnitni nagrobni okvirji lastnega izdelka. Izvršitev naročin, bodisi iz granita, sijanita, labradorja, kraškega in beljaškega marmorja i. t. d., jako točna in z nizkimi cenami.

Z odličnim spoštovanjem

Fr. Kunovar, kamnoseški mojster, Ljubljana, novo pokopališče.

Grand Hotel Union v Ljubljani

2732

priporoča vsak dan sveže

Dvojno marčno pivo

Monakovsko pivo (Löwenbräu)

Plzenjski prazdroj

Izborna kuhinja

Originalna vinska klet

Pohištvo vsake vrste
od najenostavnejših do najumetnejših.

Skladišče tapet, oboknic
in okenskih karnis, zaves
in preprog

Ustanovljeno leta 1857

: Zavod za pohištvo in dekoracije :

FRAN DOBERLET

Ljubljana, Frančiškanska ulica šte. 10

Velika izbira pohištve-
nega blaga itd.

Enostavne in razkošne ženitne
opreme v najsolidnejši izvršbi.
Uredba celih hotelov in
kopališč.

Telefon št. 97

921

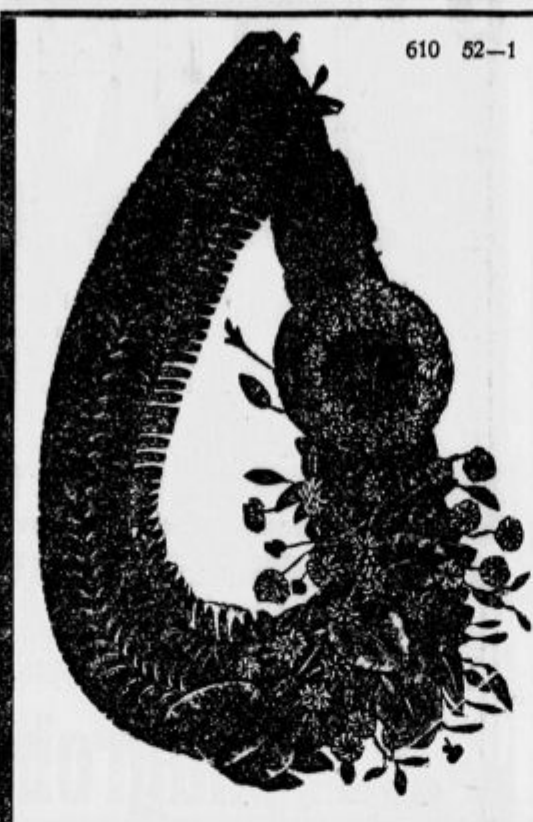

Najcenejše
**dežnike in
solnčnike**
domačega izdelka

priporoča po najnižji ceni in najboljši kako-
vosti slavnemu občinstvu in preč. duhovščini

Josip Vidmar v Ljubljani

Pred Škofijo št. 19. Stari trg št. 4. Prešernova ulica št. 4.
3634 Popravila točno in ceno. 52 1

610 52-1

Ustanovljeno leta 1900.

Odlikovani v:

Tvrška Fr. Iglič

Ljubljana, Mestni trg št. 11

priporoča največjo zalogo krasnih
nagrobnihi vencev
in trakov z napisi.

Zunanja naročila se izvršujejo hitro in točno.

Cene brez konkurence.

V zalogi je vedno do 500 kosov od 2 K do 60 K
komad, tako da si vsako lahko izbere.

Velika zaloga juvelov, zlatnine,
srebrnine ter raznih ur.

**Blago prve vrste
Točna postrežba
- Najnižje cene -**

31 52-1

Lud. Černe

juvelir, trgovec z urami ter za-
prizeženi sodnijski cenilec.

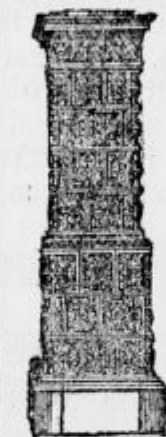
Ljubljana, Wolfova ulica šte. 3.

Klobuke, cilindre in čepice

v najnovejših faconah in velikih izberah
priporoča 147 52-1

Ivan Soklič.

Založnik c. kr. avstrijskih državnih uradnikov.
Pod trančo št. 2. Postaja elek. železnice.

Najstarejša domača slovenska tovarna peči.

Ustanovljena leta 1838.

Založnik
zveze
ces. kralj.

avstrijskih
državnih
uradnikov

A. VEČAJ, LJUBLJANA

Trnovo, Opekarska cesta - Veliki stradon št. 9

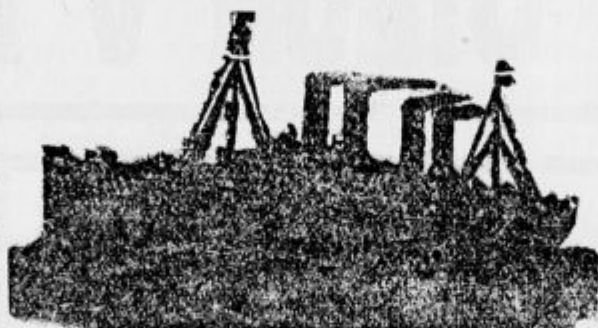
priporoča vsem stavbnim podjetnikom in slav. občinstvu svojo veliko zalogo naj-
trpežnejših in sicer od najmodernejših prešanih in poljubno barvanih do najpri-
prostejših prstenih peči različnih vzorcev, kakor: renaissance, barok, gotske,
secesion itd., kakor tudi štedilnike in krušne peči lastnega in domačega izdelka
po najnižjih cenah ter je v svoji stroki popolnoma izvežban.

26-1

Za samostane in župnišča znaten popust.

1222

Najcenejša in najhitrejša vožnja v Ameriko je s parniki
„Severonemškega Lloyd“

BREMENA

NEW-YORK ::

z cesarskimi brzoparniki
:: Kronprinzessin Cäcilie ::
Kaiser Wilhelm II, Kron-
prinz Wilhelm, Kaiser Wil-
:: helm der Große. ::

Prekomorska vožnja traja samo 5-6 dni.

Natančen in zanesljiv poduk in veljavne vožne listke za parnike gori nave-
denega parobrodne družstva kakor tudi listke za vse proge ameriških že-
leznic dobite v Ljubljani edino-le pri 2886-58

Edvard Tavčar-ju, v Kolodvorskih ulicah št. 35.

nasproti občeznane gostilne „Pri starem Tišlerju“.

Odhod iz Ljubljane je vsak torek, četrtek in soboto. Vsa potovanja se tikajoča
pojasnita točno in brezplačno. Postrežba poštena, rečna in solidna.

Potnikom namenjenim v zapadne države kakor: Colorado, Mexiko, California, Ariona
Utah, Wyoming, Nevada, Oregon, in Washington, nudi naše društvo posebno ugodno
izvanredno ceno čez Galveston. Odhod na tej progi iz Bremena enkrat mesečno.

Tu se dobivajo pa tudi listki preko Baltimore in na vse ostale dele sveta, kakor:
Brazilija, Kuba, Buenos Aires, Colombo, Singapore, v Avstralijo itd. itd.

Berite! ::

:: Pozor!

Marijin trg šte. 1.

**Največja zaloga najfinejših
barv**

za umetnike, od dr. Schönfelda & Co.

Fine oljate barve za študije, akvarelne trde in
tekoče, tempera barve v tubah, pastelne barve.
Raznobarna kreda. Zlate in raznobarne bronce.
Pristno in kovinsko zlato, srebro in aluminium
v listih. Štampiljske barve. Ogilje za risanje.
Raznobarne tinte in tuši. Silikarsko platno in
papir. Paleta, škatlje za študije. Copiči za
umetnike, slikarje in pleskarje.

Najnovejši

slikarski vzorci in papir za vzorce po najnižji
ceni, najnovejše in moderne suho, kemično
prstene in ručinske barve.

Priznana najboljša in najizdatnejša

oljate barve

za pleskarje, stavbne in pohištvene mizarje
in hišne posestnike itd., priporoča

Adolf Hauptmann

prva kranjska tovarna oljnatih barv,
firnežev, lakov in steklarskega kleja.

Prodaja najboljšega mizarkega

lima

po najnižji ceni,

karbolineja

samo boljše vrste,

gipsa

alabastra in stukaturnega za podo-
barje in zidarje. 52-1

Ustanovljeno 1832. Zahtevajte cenike.

Tovarna za čevlje

F. L. POPPER, Chrudim, Češko.

Izdelek nedosežen glede trpežnosti, elegancije in priljubljenosti torej najboljši
izdelek monarhije, kar priznavajo vsi merodajni strokovnjaki. Naj torej nikogar
ne premotijo hvalisanja z drugih strani, vsak naj kupi le čevlje z znamko F. L. P.

Samoprodaja za Kranjsko:

Julija Štor, Ljubljana, Prešernova ul. 5.

Znamka F. L. P.

Znamka F. L. P.

830 52-1

Prvi slovenski pogrebni zavod v Ljubljani, Prešernova ul. 44.

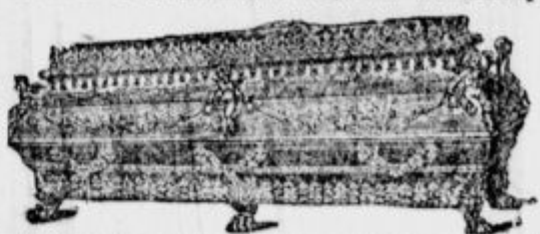
Prileja pogrebe od najpreprostejše do najelegantnejše vrste v odprtih kakor tudi v s kristalom zaprtih vozovih.

Ima bogato zalogo vseh potrebnih za mrliča, kakor: kovinaste in lepo okrasene lesene krste, čevlje, vence, umetne cvečice. Najnižje cene.

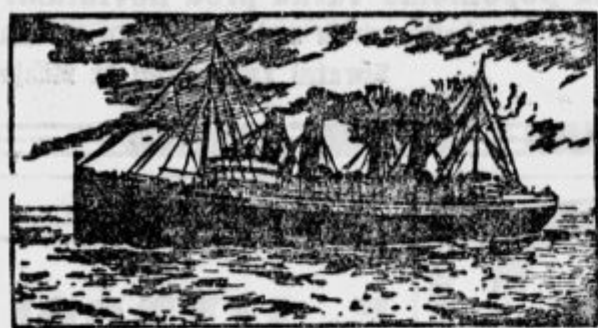
Za slučaj potrebe se vljudno priporočajo

51 52 1

Turk in brata Rojina.

Najcenejša vožnja v Ameriko.

E. Kristan

oblastveno koncesijonirana potovalna pisarna

za

:: Ameriko ::

v Ljubljani, Kolodvorske ulice šte. 41

■ ■ ■

■ ■ ■

3143 52-1

■ ■ ■

Najcenejša vožnja v Ameriko.

Ustanovljena 1847.

Ustanovljena 1847.

Tovarna pohištva J. J. Naglas

:: Ljubljana, Turjaški trg šte. 7. ::

Največja zaloga pohištva

za spalne in jedilne sobe, salone in gosposke sobe. Preproge, zastorji, modroci na vzmeti, žimnati modroci, otroški vozički itd.

Najnižje cene. 3091 52-1 Najsolidnejše blago.

Delniška glavica:
60 milijonov kron
Rezervni in varnostni sklad:
16 milijonov kron

Centrala v Pragi.

Ustanovljena l. 1868.

Podružnice v:

Brnu,
Budjericah,
Iglavi,
Krakovu,
Lvovu,
Moravski Ostravi,
Olomucu,
Pardubicah,
Plznju,
Prostějovu,
Taboru,
na Dunaju,
L. Herrengasse 12

**PODRUŽNICA ŽIVNOSTENSKE BANKE
OBRTNA BANKA**

Bančni prostori: **v TRSTU** Menjalnica:
Via S. Nicolo 30 Telefon št. 2157 Via Nuova 29

izvršuje vse bančne posle
obrestuje vloge na vložne knjižice po 4 %
na tekočem računu po dogovoru.

Kupuje in prodaja vrednostno papirje, devize in valute. Daje pred-
ujme na vrednostne papirje in blago. Dovoljuje stavbne in carin-
ske kredite. Daje promete za vsa žrebanja. Zavaruje srečke proti
kurzni izgubi. Oskrbuje inkaso na vseh tuzemskih in inozemskih trgih.

Sprejema borzna naročila

ter se rada vdeležuje s svojim kapitalom na dobrih in napredujočih
industrijskih podjetjih.

Brzjavni naslov: Živnostenska Trst.

Telefon 237.

Betonsko podjetje.

Telefon 237.

Tvornica umetnega kamena in marmorja

ZAJEC & HORN

izvršuje vsa v to stroko spadajoča kamnoseška dela, kot: stopnice, klepane in brušene, postamente, balustrade, ornamente za fasade, vrle ograje, bangerje, krasne nagrobne spomenike in okvirje, korita in zlebova, cavi za kanale (6-100 cm premera), okvirje za stene v vodnjakih (Sternathov sistem) i. t. d.

Prevzema kanalizacije in fundamentiranje strojev.

Gospode duhovnike in stavbenike opozarjamo na Carralythov umetni marmor za obhajilne mize, oltarje, votivne table, obkladanje sten v cerkvah in vestibulih — lepota brez primere pri nizki ceni.

Xylolith je eden najboljših tlakov za cerkve in zakristije, za hodnike in kuhinje, delavnice in pisarne: tiha hoja, topel, higijeničen, brez spranj, negorljiv, se lahko snazi; v poljubnih barvah, preprosto ali prav elegantno izvršen. — Tlakovanje cerkev in voz s cementno-mozaičnimi in hidravličnimi ploščami v raznih ličnih vzorcih. — Terrazzo tlakoviti

Mesto drugih glaziranih plošč za obkladanje sten pri vodovodu, v kuhinji, v kopalnici, kakor tudi za fasade pri hišah priporočamo izredno lepo in ceno nadomestilo v ceolitu, ki je trd kot marmor, v raznih barvah.

Projektiranje in izvrševanje železobetonskih stavb: stropov, mostov, rezervoarjev in celih poslopij po inženirju-strokovnjaku, ki daje na željo tudi strokovna mnenja. — V zalogi cement na debelo in drobno ter „izollna masa“ zoper vlažnost zidov, na kojoj posebno opozarjamo.

771 1-1

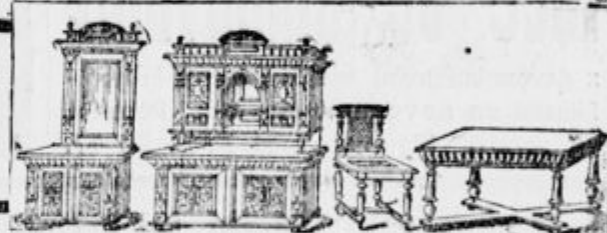
:: Ljubljana, Dunajska cesta 73. ::

Ivan Dogan

mizarski mojster v Ljubljani

Dunajska cesta 19 (Medjatova hiša) :

priporoča svojo bogato
zalogo hišne oprave :

za spalne ter jedilne sobe in salone. Divane vsake vrste. Modroce, žimnice na peresih, podobe, ogledala, otročje vozičke itd. : ::

Naročila se točno izvršujejo.

Cenik s podobami zastoj in franko.

1539 1

Najcenejša zaloga.

Cene brez konkurence.

Najkrajša in najcenejša vožnja v Ameriko

z modernimi, velikimi brzoparniki iz
Ljubljane čez Antwerpen v New-York in čez
Antwerpen v Boston.

je proga
rdeče zvezde „Red Star Line“.

Na naših parnikih „Finland“, „Kronland“, „Vaderland“, „Zeeland“, „Lapland“, „Menomina“, „Maniton“, „Gothland“, „Marquette“ in „Samland“, kateri vsak teden v sobotah oskrbujejo redno vožnjo med Antwerpenom in New-Yorkom, so snaznost, izborna hrana, vljudna postrežba in spalnice ponovem urejene v kajite za 2, 4 in 6 oseb, za vsakega potnika eminentnega pomena in traja vožnja 7 dni.

Odhod iz Ljubljane vsak terek popoldan.

Naša proga oskrbuje tudi po večkrat na mesec vožnjo čez Kanado, katere pa je izdatno cenejša kakor v New-York.

Pojasnila daje vladno potrjeni zastopnik

Franc Dolenc

v Ljubljani,
Kolodvorske ulice odslej št. 26, od južnega kolodvora na levo pred znano gostilno pri „Starem tiskarju“ 183 (52-1)

4552 8-1

Največja in najstarejša tovarna lončenih pečij in raznih lončenih izdelkov

Avg. Drelse v Ljubljani

Mnogokrat odlikovana.

Mnogokrat odlikovana

Priporoča se slavnemu občinstvu in prečastiti duhovščini v naročila na
štedilna ognjišča in peči

preproste in najfinije, izvršene v poljubnih modernih barvah in vzorcih najbolj strokovnjaški, solidno in trpežno po najnižjih cenah. Zupnišcem samostanom in šolam dovoljujem znaten popust. Ilustr. ceniki so na razpolago

1842 Ustanovljeno leta 1842

Slikarja napisov
stavbena in pohištvena pleskarja.

Velika zbirka dr. Schönfeldovih barv v
tubah za akademične slikarje. ::

Električni obrat.

Tovarna in prodaja oljnatih barv, firneža in laka

Brata Eberl, Ljubljana

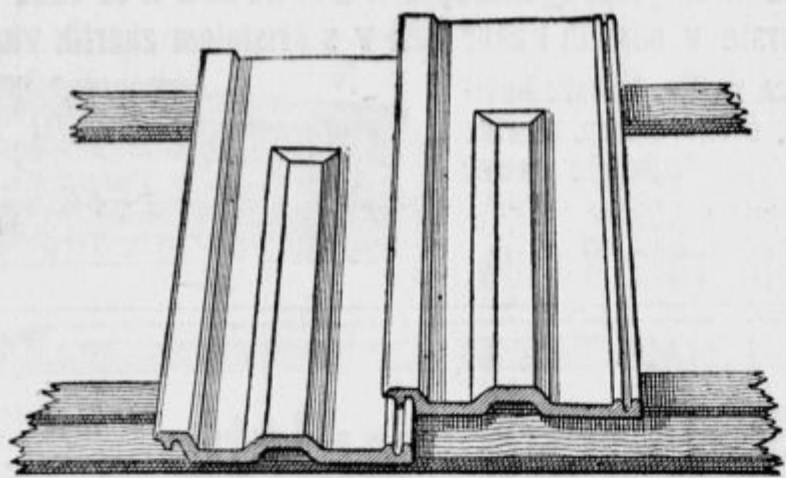
Prodajalna in komptoir: Miklošičeva cesta št. 6.

Delavnica: Igriška ulica št. 8. - - Telefon št. 154.

1842 Ustanovljeno leta 1842

Zaloga čopičev za pleskarje, slikarje
in zidarje, štedilnega mazila za hr-
stove poče, karboineja itd. ::

Priporočava se tudi slavnemu občinstvu
za vsa v najino stroko spadajoča dela
v mesta in na deželi kot priznana rečno
in fino in po najnižjih cenah. ::

F. P. Vidic & Komp., Ljubljana

tovarna zarezanih strešnikov ponudi v vsaki poljubni množini patent. dvojno zarezani

strešnik - zakrivač

s poševno obrezo in priveznim nastavkom „sistem Marzola“.

480

Brez odprtih navzgor!

Streha popolnoma varna pred nevihtami!

Najpreprostejše, najcenejše in najtrpežnejše križje streh sedanosti. Spremljajte zaslupniki se iščejo.

Na željo pošljemo takoj vzorce in popis.

Carl Kronsteiner-jeve
trpežne, apnene

façadne barve

postavno zavarovane

v 50 vrstah od 24 v kg naprej.

Že desetletja dobro preizkušene in so prekosile vsa ponarejanja. — Edino sredstvo za pleskanje za façade, ki so bile že pobarvane. 1166 (3-1)

Email-façadne barve, ki se ne odlučijo potezi, torej nepotrebno pleskanje z drugo barvo, trde kot email, uporabne pomešane samo z mrzlo vodo. Antiseptične, proste strupa, luknjičave. Idealni plesk za notranje prostore, še nepobarvane façade, lesene zgradbe: kot kolibe, paviljone, ograje itd. Dobiva se v vseh vrstah, otroški za m² 5 vin. Cenik in prospekte zastoj in poštne prosto.

CARL KRONSTEINER, Dunaj III, Hauptstrasse 120.

Zaloga: Brata Eberl, Ljubljana.

Ceno češko posteljno perje!

5 kg novo skubljen, K 9-60 boljši K 12-—, bel kot puh mehko skubljen K 18-—, K 24-—, snežabelo kot puh mehko skubljen K 30-—, K 36-—. Polija tranko po povzetju. Zamena dovoljena proti povratni poštnine Benedikt Sachs, Lobos 159, pri Plzni, Češko 2406 6-1

Podjetje betonskih stavb!

BRATJE SERAVALLI & PONTELLO

Ljubljana, Slomškova ulica št. 19.

Kiparstvo in tvornica umetnega kamna.

Različna kamnoseška dela iz umetnega kamna, izvrševanje cementnih cevij, stopnic, postamentov, balustrad, strešnih plošč, raznovrstnih plošč za tlakanje, vodometrov, korit in vodovodnih mušjev, korit za konje in govedo, ornamentov, kipov, fasad, plošč in desk iz mavca za stene in stropne. — Zaloga kameninastega blaga in samotne opeke.

Vsa dela so solidno in strokovnjaško izvedena. Cena najnižja. Jamstvo. Zastopstvo svodov patent „Thru“

Valjčni mlin v Domžalah

I. Bončar, Ljubljana

Centralna pisarna in skladišče: Vegova ul. 6.

Telefon interurb. št. 129.

Telefon interurb. št. 129.

Priporočila pšenično moko izvrstne kakovosti, otrobe in druge mleuske izdelke.

Zastopstvo in zaloga v Gorici: Peter Gruden & Komp., Stolni trg 9.

Trpežno blago.

F. MERŠOL

Ljubljana, Mestni trg št. 18

Bogata zaloga

vezenin, drobnega in modnega blaga kakor: čipk, lišpa, rokavic, nogavic, otroške obleke, perila, robcev, ovratnikov, volne, bombaža, sukanca i. t. d.

Zmerne cene. 2556

Vino po ceni.

Zakaj kupiti vino v gostilni po 50—80 vinarjev liter, ker se dobi pri Josipu Maljavac, pošta in postaja Roč v Istri, črno (rudeče) franko vsaka železniška postaja na Kranjskem po 38 vinarjev liter in se ga more naročiti tudi samo 56 litrov. 667 100—1

Kamnoseški izdelki iz marmorja za cerkvene in pohištvene oprave, spominki iz marmorja, granita ali sijena, apno živo in ugašeno se dobi pri

Alojziju Vodniku

kamenarskem mojstru

:: Ljubljana ::
Kolodvorska
::: ulica :::

Delniški kapital 120,000.000 K

Podružnica

Rezervni zaklad 66,000.000 K

c. kr. privil.

avstrijskega kreditnega zavoda za trgovino in obrt

LJUBLJANA, Franca Jožefa cesta šte. 9.

prejemlje vloge na obrestovanje v tokočem računu, na giro-račun in proti hranilnim knjižicam, izdaja obrestujoče se blagajniške liste, dovoljuje posojila na tekoči račun, dalje stavbna posojila, carinska posojila, davčna jamstvena posojila, hipotekarna posojila itd. eskomptira menice in devize in priskrbuje njih inkaso, izdaja nakazila, kreditna pisma in priporočilna pisma na vsa tuzemska in inozemska tržišča.

kupuje in prodaja tu- in inozemske rente, zastavna pisma, delnice in srečke in daje vestno navodila za nalaganje kapitala, priskrbuje in deponira vojaške ženitvene kavcije, službene kavcije in vadije za udeležbo pri dražbah, sprejema v shrambo vrednostne papirje in oskrbuje njih upravo in razvidnost, oddaja proti ognju in vltomu sigurne samoshrambe (Safe-Deposits) pod lastnim zaklepom stranke ter sprejema vrednostne predmete (precioze) v hranitev,

zavaruje srečke in izžrebajoče efekte proti izžrebni izgubi in oskrbuje brezplačno pregledovanje vseh žrebanju podvrženih papirjev, plačuje kupone, izžrebane papirje in valute pri svojih blagajni, daje predujeme na vrednostne papirje in blago ter sprejema borzna naročila za tu- in inozemske borze, priskrbi za svoje naročnike trgovske informacije v tu- in inozemstvu itd. itd. itd.

Centrala na Dunaji.

1912 12

Podružnice: Bolcan, Bregence, Brno, Feldkirch, Gablone, Gorica, Inomost, Karlovevari, Ljubljana, Lwów, Moravska Ostrovia, Olomuc, Opava, Pulj, Praga, Podmokli, Toplice na Češkem, Trst, Warnsdorf.

Daje po

4¹/₂ | 0 | 0

UZAJEMNO PODPORNO DRUŠTVO V LJUBLJANI

KONGRESNI TRG 19 registrovana zadruga z omejenim poroštvom KONGRESNI TRG 19

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje po 4¹/₂ | 0 | 0 brez odbitka, tako, da dobi vlagatelj od vsakih vloženih 100 K čistih 4 K 50 v na leto. Rent davek plačuje društvo samo. Druge hranilnične knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje prekinilo. Daje tudi svojim članom predujme na osebni kredit, vračljive v 7¹/₂ letih (90 mesecih ali 390 tednih) v tedenskih, ozir. mesečnih obrokih, kakor tudi posojila na zadolžnice in menice

Dr. Fr. Dolšak l. r.,
zdravnik v Ljubljani, podpredsednik.

Prelat A. Kalan l. r.,
predsednik.

Kanonik I. Sušnik l. r.,
podpredsednik.